Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai prieinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

►**B** # EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2017/1938

2017 m. spalio 25 d.

dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 994/2010

(Tekstas svarbus EEE)

(OL L 280, 2017 10 28, p. 1)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►**M1**	2021 m. lapkričio 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/517	L 104	53	2022 4 1
►**M2**	2022 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/1032	L 173	17	2022 6 30

pataisytas:

►**C1** Klaidų ištaisymas, OL L 245, 2022 9 22, p. 70 (2022/1032)

▼B

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2017/1938

2017 m. spalio 25 d.

dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 994/2010

(Tekstas svarbus EEE)

1 straipsnis

Dalykas

Šiame reglamente nustatomos nuostatos, kuriomis siekiama garantuoti dujų tiekimo saugumą Sąjungoje užtikrinant tinkamą ir nenutrūkstamą gamtinių dujų (toliau – dujos) vidaus rinkos veikimą, numatant įgyvendinti išimtines priemones tais atvejais, kai rinka nebegali tiekti reikiamo dujų kiekio, įskaitant kraštutines solidarumo priemones, ir aiškiai apibrėžiant bei padalijant gamtinių dujų įmonių, valstybių narių ir Sąjungos atsakomybę tiek už prevencinius veiksmus, tiek reaguojant į konkrečius dujų tiekimo sutrikimus. Šiame reglamente taip pat nustatomi skaidrūs mechanizmai, taikytini siekiant solidarumo koordinuoti pasirengimo nacionalinio, regioninio ir Sąjungos masto ekstremaliosioms situacijoms bei reagavimo į jas veiksmus.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1. saugumas – saugumas, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 32 punkte;

2. vartotojas – vartotojas, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 24 punkte;

3. namų ūkio vartotojas – namų ūkio vartotojas, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 25 punkte;

4. pagrindinė socialinė paslauga – paslauga, susijusi su sveikatos priežiūra, pagrindine socialine rūpyba, skubiąja pagalba, saugumu, švietimu ar viešuoju administravimu;

5. saugomas vartotojas – namų ūkio vartotojas, kuris yra prijungtas prie dujų skirstymo tinklo; atitinkamai valstybei narei nusprendus, saugomu vartotoju taip pat gali būti laikomas, jei a ir b punktuose nurodytų įmonių ar paslaugų bendras suvartojamas dujų kiekis nesudaro daugiau kaip 20 % bendro metinio galutinio dujų suvartojimo toje valstybėje narėje, vienas ar daugiau iš šių subjektų:

   a) mažoji arba vidutinė įmonė, su sąlyga, kad ji prijungta prie dujų skirstymo tinklo,

   b) pagrindinių socialinių paslaugų teikėjas, su sąlyga, kad jis prijungtas prie dujų skirstymo ar perdavimo tinklo,

▼B

c) centralizuoto šilumos tiekimo įrenginys tiek, kiek iš jo tiekiama šiluma namų ūkio vartotojams, mažosioms arba vidutinėms įmonėms, arba pagrindinių socialinių paslaugų teikėjams, jei tokiame įrenginyje negalima pereiti prie kitų rūšių, nei dujos, kuro;

6. solidariai saugomas vartotojas – namų ūkio vartotojas, kuris yra prijungtas prie dujų skirstymo tinklo ir kuris, papildomai, gali apimti vieną arba abu šiuos elementus:

a) jis yra centralizuoto šilumos tiekimo įrenginys, jei atitinkamoje valstybėje narėje jis laikomas saugomu vartotoju, ir tik su sąlyga, kad įrenginys tiekia šilumą namų ūkio vartotojams arba pagrindinių socialinių paslaugų teikėjams, kurie nėra švietimo ir viešojo administravimo paslaugų teikėjai;

b) jis yra pagrindinių socialinių paslaugų teikėjas, jei atitinkamoje valstybėje narėje jis laikomas saugomu vartotoju, kaip nurodyta 5 punkto b papunktyje ir 7 punkte, išskyrus švietimo ir viešojo administravimo paslaugų teikėjus;

7. kompetentinga institucija – nacionalinė Vyriausybinė įstaiga arba nacionalinė reguliavimo institucija, kurią valstybė narė paskyrė šiame reglamente numatytų priemonių įgyvendinimui užtikrinti;

8. nacionalinė reguliavimo institucija – nacionalinė reguliavimo institucija, paskirta pagal Direktyvos 2009/73/EB 39 straipsnio 1 dalį;

9. gamtinių dujų įmonė – gamtinių dujų įmonė, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 1 punkte;

10. dujų tiekimo sutartis – dujų tiekimo sutartis, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 34 punkte;

11. perdavimas – perdavimas, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 3 punkte;

12. perdavimo sistemos operatorius – perdavimo sistemos operatorius, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 4 punkte;

13. skirstymas – skirstymas, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 5 punkte;

14. skirstymo sistemos operatorius – skirstymo sistemos operatorius, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 6 punkte;

15. jungiamasis vamzdynas – jungiamasis vamzdynas, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 17 punkte;

16. tiekimo ekstremaliųjų situacijų atvejais koridoriai – Sąjungos dujų tiekimo maršrutai, kuriais pasinaudodamos valstybės narės gali veiksmingiau švelninti galimo tiekimo ar infrastruktūros sutrikimo poveikį;

17. laikymo pajėgumas – laikymo pajėgumas, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 715/2009 2 straipsnio 28 punkte;

18. techniniai pajėgumai – techniniai pajėgumai, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 715/2009 2 straipsnio 18 punkte;

19. nuolatiniai pajėgumai – nuolatiniai pajėgumai, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 715/2009 2 straipsnio 16 punkte;

▼B

20. pertraukiamieji pajėgumai – pertraukiamieji pajėgumai, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 715/2009 2 straipsnio 13 punkte;

21. SGD įrenginio pajėgumas – SGD įrenginio pajėgumas, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 715/2009 2 straipsnio 24 punkte;

22. SGD įrenginys – SGD įrenginys, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 11 punkte;

23. saugykla – saugykla, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 9 punkte;

24. sistema – sistema, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 13 punkte;

25. sistemos naudotojas – sistemos naudotojas, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 23 punkte;

26. papildomos paslaugos – papildomos paslaugos, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 14 punkte;

▼M2

27. pildymo trajektorija – kiekvienos valstybės narės požeminėms dujų saugykloms nustatyti keli tarpiniai tikslai, kaip dėl 2022 metų nurodyta Ia priede, ir vėlesniems metams nustatyti pagal 6a straipsnį;

28. pripildymo tikslas – privalomas požeminių dujų saugyklų bendros talpos pripildymo lygio tikslas;

29. strateginė saugykla – požeminė saugykla arba požeminės saugyklos dalis, skirta neskystintoms gamtinėms dujoms, kurias įsigyja, valdo ir laiko perdavimo sistemų operatoriai, valstybių narių paskirtas subjektas arba įmonė, ir kurios gali būti išleistos tik gavus išankstinį pranešimą arba valdžios institucijos leidimą, ir kurios paprastai išleidžiamos:

    a) didelio tiekimo trūkumo atveju;

    b) tiekimo sutrikimo atveju, arba

    c) ekstremaliosios situacijos paskelbimo, kaip nurodyta 11 straipsnio 1 dalies c punkte, atveju;

30. balansavimo atsargos – neskystintos gamtinės dujos:

    a) kurias perdavimo sistemos operatoriai arba valstybės narės paskirtas subjektas įsigyja, valdo ir laiko požeminėje saugykloje tik siekdami vykdyti perdavimo sistemos operatorių funkcijas ir siekiant užtikrinti dujų tiekimo saugumą, ir

▼M2

b) kurios paskirstomos tik jei tai būtina siekiant užtikrinti, kad sistema veiktų saugiomis ir patikimomis sąlygomis, laikantis Direktyvos 2009/73/EB 13 straipsnio ir Reglamento (ES) Nr. 312/2014 8 ir 9 straipsnių;

31. požeminė dujų saugykla – saugykla, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 9 punkte, naudojama gamtinėms dujoms, įskaitant balansavimo atsargas, laikyti ir kuri yra prijungta prie perdavimo ar skirstymo sistemos, išskyrus antžeminę sferinę ar vamzdinę talpyklą.

▼B

3 straipsnis

Atsakomybė už dujų tiekimo saugumą

1. Už dujų tiekimo saugumą pagal atitinkamas savo veiklos ir kompetencijos sritis bendrai atsako gamtinių dujų įmonės, valstybės narės, visų pirma per savo kompetentingas institucijas, ir Komisija.

2. Kiekviena valstybė narė paskiria kompetentingą instituciją. Kompetentingos institucijos bendradarbiauja tarpusavyje įgyvendindamos šį reglamentą. Valstybės narės gali leisti kompetentingai institucijai deleguoti konkrečias šiame reglamente nustatytas užduotis kitoms įstaigoms. Kai kompetentingos institucijos deleguoja užduotį skelbti bet kurį iš 11 straipsnio 1 dalyje nurodytų krizės lygių, jos tai gali deleguoti tik viešosios valdžios institucijai, perdavimo sistemos operatoriui arba skirstymo sistemos operatoriui. Deleguotos užduotys atliekamos prižiūrint kompetentingai institucijai ir nurodomos prevencinių veiksmų plane bei ekstremaliųjų situacijų valdymo plane.

3. Kiekviena valstybė narė nedelsdama praneša Komisijai ir viešai paskelbia savo kompetentingos institucijos pavadinimą ir visus su tuo susijusius pasikeitimus.

4. Įgyvendindama šiame reglamente numatytas priemones, kompetentinga institucija funkcijas ir atsakomybę skirtingiems susijusiems subjektams paskirsto taip, kad būtų užtikrinta, jog būtų laikomasi trijų lygmenų požiūrio, pagal kurį veiksmų pirmiausia imasi atitinkamos gamtinių dujų įmonės, kai tinkama, elektros energijos įmonės ir pramonės subjektai, antra – valstybės narės nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu ir trečia – Sąjunga.

5. Komisija koordinuoja kompetentingų institucijų veiksmus regioniniu ir Sąjungos lygmenimis pagal šį reglamentą, *inter alia*, per DKG arba, visų pirma tais atvejais, kai susidaro regioninio ar Sąjungos masto ekstremalioji situacija pagal 12 straipsnio 1 dalį – per 12 straipsnio 4 dalyje nurodytą krizių valdymo grupę.

▼B

6. Susidarius regioninio ar Sąjungos masto ekstremaliajai situacijai, perdavimo sistemos operatoriai bendradarbiauja ir keičiasi informacija naudodamiesi ENTSO-G įsteigtu RCSG. ENTSO-G atitinkamai informuoja Komisiją ir atitinkamų valstybių narių kompetentingas institucijas.

7. Laikantis 7 straipsnio 2 dalies identifikuojama didelio masto tarpvalstybinė rizika dujų tiekimo Sąjungoje saugumui ir tuo pagrindu sudaromos rizikos grupės. Tos rizikos grupės yra tvirtesnio regioninio bendradarbiavimo pagrindas siekiant didinti dujų tiekimo saugumą ir užtikrina galimybę visoms atitinkamoms valstybėms narėms rizikos grupių lygmeniu ar už jų ribų sudaryti susitarimus dėl tinkamų ir veiksmingų tarpvalstybinių priemonių, taikytinų išilgai tiekimo ekstremaliųjų situacijų atvejais koridorių.

Tokių rizikos grupių sąrašas ir jų sudėtis nustatyti I priede. Rizikos grupių sudėtis neturi trukdyti bet kokios kitos formos regioniniam bendradarbiavimui, kuriuo užtikrinamas tiekimo saugumas.

8. Komisijai pagal 19 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, siekiant atnaujinti I priede išdėstytų rizikos grupių sudėtį, kuriais tas priedas iš dalies keičiamas, kad būtų atsižvelgta į didelio masto tarpvalstybinės rizikos dujų tiekimo Sąjungoje saugumo pokyčius ir jų poveikį valstybėms narėms, atsižvelgiant į pagal 7 straipsnio 1 dalį ENTSO-G atlikto dujų tiekimo ir infrastruktūros sutrikimo scenarijų imitavimo bandymo visos Sąjungos mastu rezultatus. Prieš atlikdama atnaujinimą, Komisija konsultuojasi dėl atnaujinimo projekto su DKG tokia sudėtimi, kokia numatyta 4 straipsnio 4 dalyje.

4 straipsnis

Dujų koordinavimo grupė

1. Siekiant palengvinti dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių koordinavimą įsteigiama Dujų koordinavimo grupė (toliau – DKG). DKG sudaro valstybių narių, visų pirma jų kompetentingų institucijų atstovų, taip pat Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (toliau – Agentūra), ENTSO-G ir atitinkamam pramonės sektoriui bei atitinkamiems vartotojams atstovaujančių įstaigų atstovai. Komisija, konsultuodamasi su valstybėmis narėmis, priima sprendimą dėl DKG sudėties, užtikrindama, kad ji būtų visapusiškai reprezentatyvi. DKG pirmininkauja Komisija. DKG patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

2. Komisija konsultuojasi su DKG, kuri padeda Komisijai spręsti visų pirma šiuos klausimus:

a) dujų tiekimo saugumu bet kuriuo metu ir ypač susidarius ekstremaliajai situacijai;

b) visa informacija, aktualia dujų tiekimo saugumui nacionaliniu, regioniniu ir Sąjungos lygmeniu;

c) geriausia praktika ir galimomis gairėmis visoms suinteresuotosioms šalims;

▼B

d) dujų tiekimo saugumo lygiu, lyginamaisiais standartais ir vertinimo metodika;

e) nacionaliniais, regioniniais ir Sąjungos lygmens scenarijais ir parengties lygių tikrinimu;

f) prevencinių veiksmų planų ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų, įvairių planų tarpusavio darnos vertinimu ir juose numatytų priemonių įgyvendinimu;

g) priemonių, kurių imamasi reaguojant į Sąjungos ekstremaliąją situaciją, derinimu su Energijos bendrijos susitariančiosiomis šalimis ir su kitomis trečiosiomis valstybėmis;

h) pagalba, reikalinga valstybėms narėms, kurioms tai aktualiausia.

3. Komisija reguliariai rengia DKG posėdžius ir dalijasi iš kompetentingų institucijų gauta informacija, užtikrindama neskelbtinos komercinės informacijos konfidencialumą.

4. Komisija gali rengti ribotos – valstybių narių ir visų pirma jų kompetentingų institucijų atstovų – sudėties DKG posėdžius. Komisija rengia tokios ribotos sudėties DKG posėdžius to paprašius vienam ar daugiau valstybių narių ir visų pirma jų kompetentingų institucijų atstovams. Tokiu atveju 16 straipsnio 2 dalis netaikoma.

5 straipsnis

Infrastruktūros standartas

1. Kiekviena valstybė narė, arba, kai valstybė narė taip nustato, jos kompetentinga institucija užtikrina, kad būtų imamasi būtinų priemonių, kad sutrikus vienos didžiausios dujų infrastruktūros veikimui, likusios infrastruktūros techniniai pajėgumai, nustatomi pagal N – 1 formulę, kaip nustatyta II priedo 2 punkte, galėtų, nedarant poveikio šio straipsnio 2 daliai, patenkinti visam apskaičiuotoje teritorijoje dujų poreikiui per išskirtinai didelio dujų poreikio parą, kuri pagal statistinę tikimybę pasitaiko kartą per 20 metų. Tai daroma atsižvelgiant į dujų vartojimo tendencijas, ilgalaikį efektyvaus energijos vartojimo priemonių poveikį ir esamos infrastruktūros naudojimo koeficientą.

Šios dalies pirmoje pastraipoje nustatyta pareiga nedaromas poveikis perdavimo sistemų operatorių pareigai vykdyti atitinkamas investicijas ir perdavimo sistemų operatorių pareigoms, nustatytoms Reglamente (EB) Nr. 715/2009 ir Direktyvoje 2009/73/EB.

2. Pareiga užtikrinti, kad likusios infrastruktūros techninių pajėgumų pakaktų visam dujų poreikiui patenkinti, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, taip pat laikoma įvykdyta, jei kompetentinga institucija prevencinių veiksmų plane įrodo, kad dujų tiekimo sutrikimas gali būti pakankamai ir laiku kompensuotas atitinkamomis rinka grindžiamomis dujų poreikio valdymo priemonėmis. Tuo tikslu apskaičiuojama II priedo 4 punkte nustatyta N – 1 formulė.

▼B

3. Atitinkamais atvejais kaimyninių valstybių narių kompetentingos institucijos, remdamosi 7 straipsnyje nurodytu rizikos vertinimu, gali sutarti šio straipsnio 1 dalyje nustatytą pareigą vykdyti kartu. Tokiu atveju kompetentingos institucijos rizikos vertinime pateikia N – 1 formulės apskaičiavimą ir prevencinių veiksmų planų regioniniuose skyriuose paaiškinimą, kaip sutartomis priemonėmis įvykdoma ta pareiga. Taikomas II priedo 5 punktas.

4. Perdavimo sistemų operatoriai užtikrina nuolatinius fizinius pajėgumus transportuoti dujas abiem kryptimis (toliau – dvikrypčio transportavimo pajėgumai) visuose jungiamuosiuose vamzdynuose tarp valstybių narių, išskyrus:

a) jungtis su gavybos įrenginiais, SGD įrenginiais ir skirstymo tinklais arba

b) atvejus, kuriais po išsamaus vertinimo ir pasikonsultavus su kitomis valstybėmis narėmis ir Komisija pagal III priedą suteikta tos pareigos taikymo išimtis.

Dvikrypčio transportavimo pajėgumų jungiamajame vamzdyne užtikrinimo ar padidinimo arba tos pareigos taikymo išimties suteikimo arba jos galiojimo pratęsimo procedūroms taikomas III priedas. Komisija viešai skelbia išimčių sąrašą ir jį atnaujina.

5. Pasiūlymas dėl dvikrypčio transportavimo pajėgumų užtikrinimo arba padidinimo arba prašymas suteikti šios pareigos taikymo išimtį arba pratęsti išimties galiojimą apima sąnaudų ir naudos analizę, parengtą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 347/2013 ([1]) 11 straipsnyje nurodytą metodiką, ir grindžiamas šiais elementais:

a) rinkos poreikio vertinimu;

b) poreikio ir tiekimo prognozėmis;

c) galimu ekonominiu poveikiu esamai infrastruktūrai;

d) galimybių studija;

e) dvikrypčio transportavimo pajėgumų sąnaudomis, įskaitant būtiną perdavimo sistemos sustiprinimą ir

f) nauda dujų tiekimo saugumui, kuri vertinama atsižvelgiant į galimą dvikrypčio transportavimo pajėgumų indėlį užtikrinant šiame straipsnyje nustatytą infrastruktūros standartą.

6. Nacionalinės reguliavimo institucijos, kad suteiktų tinkamų paskatų skaidriai ir išsamiai nustatydamos arba tvirtindamos tarifus ar metodiką pagal Reglamento (EB) Nr. 715/2009 13 straipsnį ir Direktyvos 2009/73/EB 41 straipsnio 8 dalį, atsižvelgia į patirtas faktines šio

([1]) 2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 347/2013 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1364/2006/EB ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 713/2009, (EB) Nr. 714/2009 ir (EB) Nr. 715/2009 (OL L 115, 2013 4 25, p. 39).

▼B

straipsnio 1 dalyje nustatytos pareigos įvykdymo sąnaudas ir dvikrypčio transportavimo pajėgumų užtikrinimo sąnaudas.

7. Jei rinkoje nėra investicijų į dvikrypčio transportavimo pajėgumų užtikrinimą ar didinimą poreikio, tačiau laikoma, kad jos būtinos dujų tiekimo saugumui užtikrinti, ir jei dėl tų investicijų sąnaudų patiria daugiau nei viena valstybė narė arba viena valstybė narė kitos valstybės narės naudai, prieš priimant sprendimą dėl investicijų, visų atitinkamų valstybių narių nacionalinės reguliavimo institucijos priima suderintą sprendimą dėl sąnaudų paskirstymo. Paskirstant sąnaudas atsižvelgiama į Reglamento (ES) Nr. 347/2013 12 straipsnio 4 dalyje apibrėžtus principus ir elementus, visų pirma į atitinkamų valstybių narių iš investicijų į infrastruktūrą gaunamos su dujų tiekimo saugumo padidėjimu susijusios naudos dalį ir į jau padarytas investicijas į atitinkamą infrastruktūrą. Paskirstant sąnaudas neturi būti nederamai iškraipoma konkurencija ir veiksmingas vidaus rinkos veikimas ir turi būti siekiama vengti nederamo iškraipomojo poveikio rinkai.

8. Kompetentinga institucija užtikrina, kad bet kokia nauja perdavimo infrastruktūra būtų prisidedama prie dujų tiekimo saugumo, t. y. kad būtų plėtojamas gerai sujungtas tinklas, be kita ko, atitinkamais atvejais užtikrinant rinkos poreikį ir nustatytą riziką atitinkantį pakankamą tarpvalstybinių įleidimo ir išleidimo taškų skaičių.

Atlikdama rizikos vertinimą kompetentinga institucija, atsižvelgdama į dujų ir elektros sistemų integravimo perspektyvą, nustato, ar yra vidinių trukdžių ir ar nacionaliniais dujų įleidimo pajėgumais ir infrastruktūra, visų pirma perdavimo tinklais, yra užtikrinama galimybė pritaikyti nacionalinius ir tarpvalstybinius dujų srautus vienos didžiausios nacionalinio lygmens dujų infrastruktūros ir vienos didžiausios bendro rizikos grupės intereso dujų infrastruktūros veikimo sutrikimo scenarijui, nustatytam atliekant rizikos vertinimą.

9. Darant išimtį dėl šio straipsnio 1 dalies, ir laikantis šioje dalyje nustatytų sąlygų, Liuksemburgas, Slovėnija ir Švedija neprivalo vykdyti toje dalyje nustatytos pareigos, tačiau stengiasi ją įvykdyti, kartu pagal 6 straipsnį užtikrindamos dujų tiekimą saugomiems vartotojams.

Išimtis Liuksemburgui taikoma, su sąlyga, kad jis:

a) turi bent du jungiamuosius vamzdynus su kitomis valstybėmis narėmis;

b) turi bent du skirtingus dujų tiekimo šaltinius ir

c) savo teritorijoje neturi dujų saugyklų.

▼B

Išimtis Slovėnijai taikoma, su sąlyga, kad ji:

a) turi bent du jungiamuosius vamzdynus su kitomis valstybėmis narėmis;

b) turi bent du skirtingus dujų tiekimo šaltinius ir

c) savo teritorijoje neturi dujų saugyklų ar SGD saugyklos.

Išimtis Švedijai taikoma, su sąlyga, kad:

a) per jos teritoriją nevykdomas dujų tranzitas į kitas valstybes nares;

b) jos metinis bendras šalyje suvartojamas dujų kiekis mažesnis nei 2 Mt naftos ekvivalentu ir

c) iš dujų gautos energijos suvartojimas joje sudaro mažiau kaip 5 % viso pirminės energijos suvartojimo.

Liuksemburgas, Slovėnija ir Švedija informuoja Komisiją apie visus pokyčius, susijusius su šioje dalyje nustatytomis sąlygomis. Šioje dalyje nustatyta išimtis nebetaikoma, jei nebetenkinama bent viena iš tų sąlygų.

Pagal 7 straipsnio 3 dalį atliekamame nacionaliniame rizikos vertinime Liuksemburgas, Slovėnija ir Švedija apibūdina padėtį, susijusią su šioje dalyje nustatytomis sąlygomis ir su galimybėmis įvykdyti šio straipsnio 1 dalyje nustatytą pareigą, atsižvelgiant į infrastruktūros standarto įgyvendinimo ekonominį poveikį, dujų rinkos pokyčius bei dujų infrastruktūros projektus rizikos grupėje. Remdamasi nacionaliniame rizikos vertinime pateikta informacija ir jei tebetenkinamos atitinkamos šioje dalyje nustatytos sąlygos, Komisija gali nuspręsti, kad išimtis gali būti toliau taikoma dar ketverius metus. Jei priimamas teigiamas sprendimas, šioje pastraipoje nustatyta procedūra po ketverių metų pakartojama.

6 straipsnis

Dujų tiekimo standartas

1. Kompetentinga institucija reikalauja, kad jos nustatytos gamtinių dujų įmonės imtųsi priemonių, kuriomis būtų užtikrintas dujų tiekimas valstybės narės saugomiems vartotojams kiekvienu iš šių atvejų:

a) esant ekstremaliai temperatūrai 7 dienų piko laikotarpiu, kuris pagal statistinę tikimybę pasitaiko kartą per 20 metų;

b) 30 dienų išskirtinai didelio dujų poreikio laikotarpiu, kuris pagal statistinę tikimybę pasitaiko kartą per 20 metų;

c) 30 dienų laikotarpiu vidutinėmis žiemos sąlygomis sutrikus vienos didžiausios dujų infrastruktūros veikimui.

▼B

Ne vėliau kaip 2018 m. vasario 2 d. kiekviena valstybė narė pateikia Komisijai savo nustatytą saugomų vartotojų apibrėžtį, nurodo saugomų vartotojų per metus suvartojamą dujų kiekį ir tai, kokią bendro metinio galutinio dujų suvartojimo toje valstybėje narėje procentinę dalį sudaro tas kiekis. Kai valstybės narės nustatyta saugomų vartotojų apibrėžtis apima ir 2 straipsnio 5 punkto a arba b papunktyje nurodytas kategorijas, valstybė narė nurodo atitinkamus toms kategorijoms priklausančių vartotojų suvartojamus dujų kiekius ir tai, kokią bendro metinio galutinio dujų suvartojimo procentinę dalį sudaro kiekvienos iš tų vartotojų grupių suvartojamas kiekis.

Kompetentinga institucija nustato šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytas gamtinių dujų įmones ir nurodo jas prevencinių veiksmų plane.

Numatant naujas dujų tiekimo standarto įgyvendinimo užtikrinimo ne rinkos priemones, laikomasi 9 straipsnio 4–9 dalyse nustatytos procedūros.

Pirmoje pastraipoje nustatytą pareigą valstybės narės gali įvykdyti įgyvendindamos efektyvaus energijos vartojimo priemones arba pakeisdamos dujas kitu energijos šaltiniu, *inter alia*, atsinaujinančiaisiais energijos ištekliais, tokia apimtimi, kokia užtikrinama tokio paties lygio apsauga.

2. Jei dujų tiekimo standartas sugriežtinamas nustatant ilgesnį laikotarpį nei 1 dalies b ir c punktuose nurodytas 30 dienų laikotarpis arba jei siekiant užtikrinti dujų tiekimo saugumą nustatoma papildoma pareiga, tai pagrindžiama rizikos vertinimu, nurodoma prevencinių veiksmų plane ir turi:

a) atitikti 8 straipsnio 1 dalį;

b) neturėti neigiamo poveikio jokios kitos valstybės narės pajėgumui laikantis šio straipsnio tiekti dujas savo saugomiems vartotojams nacionalinio, regioninio ar Sąjungos masto ekstremaliosios situacijos atveju ir

c) regioninio ar Sąjungos masto ekstremaliosios situacijos atveju atitikti 12 straipsnio 5 dalį.

Komisija gali pareikalauti pagrįsti, kad bet kuri pirmoje pastraipoje nurodyta priemonė atitinka joje nustatytas sąlygas. Tokį pagrindimą viešai paskelbia priemonę nustačiusios valstybės narės kompetentinga institucija.

Bet kuri nauja šios dalies pirmoje pastraipoje nurodyta ne rinkos priemonė, kuri priimta 2017 m. lapkričio 1 d. arba po tos datos, turi atitikti 9 straipsnio 4–9 dalyse nustatytą procedūrą.

3. Pasibaigus kompetentingos institucijos pagal 1 ir 2 dalis nustatytiems laikotarpiams arba esant sunkesnėms nei 1 dalyje nustatytosios sąlygoms, kompetentinga institucija ir gamtinių dujų įmonės stengiasi kuo ilgiau išlaikyti dujų tiekimą, ypač saugomiems vartotojams.

▼B

4. Gamtinių dujų įmonėms nustatyti šiame straipsnyje nustatytų dujų tiekimo standartų įgyvendinimo pareigos turi būti nediskriminacinės ir jomis toms įmonėms neturi būti sukuriama nepagrįsta našta.

5. Šiuo straipsniu grindžiamas pareigas gamtinių dujų įmonėms atitinkamais atvejais leidžiama vykdyti regioniniu arba Sąjungos lygmeniu. Kompetentingos institucijos nereikalauja, kad šiame straipsnyje nustatyti dujų teikimo standartai būtų įgyvendinti naudojant tik jų šalies teritorijoje esančią infrastruktūrą.

6. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad tiekimo saugomiems vartotojams sąlygos būtų nustatytos nedarant poveikio tinkamam energijos vidaus rinkos veikimui ir kad tiekimo kaina atitiktų tiekiamų išteklių rinkos vertę.

▼M2

6a straipsnis

Pripildymo tikslai ir pildymo trajektorijos

1. Laikydamosi 2–5 dalių, valstybės narės ne vėliau kaip kiekvienų metų lapkričio 1 d. pasiekia šiuos jų teritorijoje esančių ir tiesiogiai su rinkos zona jų teritorijoje sujungtų visų požeminių dujų saugyklų ir Ib priede išvardytų saugyklų bendros talpos pripildymo tikslus:

a) 2022 metams: 80 %;

b) nuo 2023 metų: 90 %.

Šios dalies laikymosi tikslais valstybės narės atsižvelgia į 1 straipsnyje nustatytą tikslą užtikrinti dujų tiekimo saugumą Sąjungoje.

2. Nepaisant 1 dalies ir nedarant poveikio kitų valstybių narių pareigoms pripildyti atitinkamas požemines dujų saugyklas, kiekvienai valstybei narei, kurios teritorijoje yra požeminių dujų saugyklų, nustatomas mažesnis pripildymo tikslas – 35 % atitinkamos valstybės narės per praėjusius penkerius metus vidutinio per metus suvartoto dujų kiekio.

3. Nepaisant 1 dalies ir nedarant poveikio kitų valstybių narių pareigoms pripildyti atitinkamas požemines dujų saugyklas, kiekvienai valstybei narei, kurios teritorijoje yra požeminių dujų saugyklų, nustatytas pripildymo tikslas sumažinamas tokiu kiekiu, kuris per 2016–2021 m. bazinį laikotarpį buvo tiektas trečiosioms valstybėms, jei vidutinis tiektas kiekis dujų išleidimo iš saugyklų laikotarpiu (spalio mėn. – balandžio mėn.) sudarė daugiau kaip 15 TWh per metus.

4. Ib priede išvardytų požeminių dujų saugyklų atžvilgiu taikomi pagal 1 dalį nustatyti pripildymo tikslai ir pagal 7 dalį nustatytos pildymo trajektorijos. Išsami informacija apie kiekvienai valstybei narei nustatytas pareigas bus nustatyta dvišaliame susitarime pagal Ib priedą.

▼M2

5. Valstybė narė pripildymo tikslą gali pasiekti iš dalies, įskaičiuojant ir SGD, kurios yra fiziškai laikomos ir prieinamos jos SGD įrenginiuose, jei tenkinamos abi šios sąlygos:

a) dujų sistema apima didelius SGD laikymo pajėgumus, kurie per metus siekia daugiau kaip 4 % vidutinio per praėjusius penkerius metus nacionaliniu lygiu suvartoto dujų kiekio;

b) valstybė narė pagal 6b straipsnio 1 dalies a punktą yra įpareigojusi dujų tiekėjus laikyti būtiniausius dujų kiekius požeminėse dujų saugyklose ir (arba) SGD įrenginiuose.

6. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad būtų pasiekti tarpiniai tikslai arba būtų užtikrinta, kad jie būtų pasiekti taip:

a) 2022 metams: kaip nustatyta Ia priede, ir

b) nuo 2023 metų: laikantis 7 dalies.

7. 2023 m. ir vėlesnių metų atžvilgiu kiekviena požeminių dujų saugyklų turinti valstybė narė ne vėliau kaip ankstesnių metų rugsėjo 15 d. pateikia Komisijai suvestine forma parengtą požeminių dujų saugyklų, esančių jos teritorijoje ir tiesiogiai sujungtų su jos rinkos zona, pildymo trajektorijos projektą su vasario, gegužės, liepos ir rugsėjo tarpiniais tikslais, įskaitant techninę informaciją. Pildymo trajektorija ir tarpiniai tikslai grindžiami vidutine pripildymo norma per praėjusius penkerius metus.

Valstybėms narėms, kurioms pripildymo tikslas pagal 2 dalį yra sumažintas iki 35 % jų vidutinio per metus suvartojamo dujų kiekio, atitinkamai sumažinami ir pildymo trajektorijos tarpiniai tikslai.

Remdamasi kiekvienos valstybės narės pateikta technine informacija ir atsižvelgdama į DKG atliktą vertinimą, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais kiekvienai valstybei narei nustatoma pildymo trajektorija. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 18a straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Prireikus ir, be kita ko, tuo atveju, kai valstybė narė yra pateikusi atnaujintą pildymo trajektorijos projektą, jie priimami ne vėliau kaip ankstesnių metų lapkričio 15 d. Jie grindžiami bendros dujų tiekimo saugumo padėties įvertinimu, dujų paklausos ir tiekimo raida Sąjungoje bei atskirose valstybėse narėse, ir jie parengiami taip, kad būtų užtikrintas dujų tiekimo saugumas, kartu nesukuriant nereikalingos naštos valstybėms narėms, dujų rinkos dalyviams, laikymo sistemos operatoriams ar vartotojams ir nepagrįstai neiškraipant konkurencijos tarp kaimyninėse valstybėse narėse esančių saugyklų.

8. Jeigu tam tikrais metais valstybė narė savo pripildymo tikslo negali įvykdyti iki lapkričio 1 d. dėl vienos ar daugiau jos teritorijoje esančių požeminių dujų saugyklų specifinių techninių charakteristikų, pavyzdžiui, ypač mažų įleidimo rodiklių, tai valstybei narei leidžiama jį pasiekti ne vėliau kaip gruodžio 1 d. Valstybė narė ne vėliau kaip lapkričio 1 d. informuoja Komisiją, nurodydama vėlavimo priežastis.

▼M2

9. Pripildymo tikslas netaikomas tokiais atvejais ir tol, kol Komisija pagal 12 straipsnį yra paskelbusi regioninio arba Sąjungos masto ekstremaliąją situaciją atitinkamai vienos ar daugiau valstybių narių, kurios paskelbė ekstremaliąją situaciją nacionaliniu lygmeniu, prašymu.

10. Kiekvienos valstybės narės kompetentinga institucija nuolat stebi, kaip laikomasi pildymo trajektorijos, ir reguliariai teikia ataskaitas DKG. Jei tam tikros valstybės narės pripildymo lygis daugiau kaip penkiais procentiniais punktais nesiekia pildymo trajektorijos lygio, kompetentinga institucija nedelsdama imasi veiksmingų priemonių jam padidinti. Valstybės narės informuoja Komisiją ir DKG apie priemones, kurių imtasi.

11. Tuo atveju, kai dėl valstybės narės reikšmingo ir ilgalaikio nukrypimo nuo pildymo trajektorijos kyla pavojus, kad nebus pasiektas pripildymo tikslas, arba tuo atveju, jei nukrypstama nuo pripildymo tikslo, Komisija, pasikonsultavusi su DGK ir atitinkamomis valstybėmis narėmis, priima rekomendaciją tai valstybei narei arba kitoms atitinkamoms valstybėms narėms dėl priemonių, kurių turi būti imamasi nedelsiant.

Jei nukrypimas per vieną mėnesį nuo Komisijos rekomendacijos gavimo datos reikšmingai nesumažinamas, Komisija, pasikonsultavusi su DGK ir atitinkama valstybe nare, kraštutiniu atveju priima sprendimą, kuriuo reikalaujama, kad atitinkama valstybė narė imtųsi priemonių, kuriomis nuokrypis būtų veiksmingai ištaisytas, įskaitant, kai tinkama, vieną ar daugiau 6b straipsnio 1 dalyje numatytų priemonių arba bet kokią kitą priemonę, kuri padėtų užtikrinti, kad būtų pasiektas pripildymo tikslas pagal šį straipsnį.

Priimdama sprendimą dėl to, kokių priemonių turi būti imamasi pagal antrą pastraipą, Komisija atsižvelgia į konkrečią atitinkamų valstybių narių padėtį, pavyzdžiui, požeminių dujų saugyklų dydžio ir šalies viduje suvartojamo dujų kiekio santykį, požeminių dujų saugyklų svarbą dujų tiekimo saugumui regione ir visas esamas SGD saugyklas.

Visomis priemonėmis, kurių Komisija imasi siekdama pašalinti nukrypimus nuo 2022 m. pildymo trajektorijos arba pripildymo tikslo, atsižvelgiama į trumpą šio straipsnio įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu laikotarpį, kuris galėjo prisidėti prie nukrypimo nuo 2022 m. pildymo trajektorijos arba pripildymo tikslo.

Komisija užtikrina, kad priemonėmis, kurių imamasi pagal šią dalį, nebūtų:

a) viršijama to, kas būtina dujų tiekimo saugumui užtikrinti;

b) užkraunama neproporcinga našta valstybėms narėms, dujų rinkos dalyviams, laikymo sistemos operatoriams ar vartotojams.

▼M2

6b straipsnis

Pripildymo tikslų įgyvendinimas

1. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, įskaitant finansinių paskatų ar kompensacijų rinkos dalyviams teikimą, kad būtų pasiekti pagal 6a straipsnį nustatyti pripildymo tikslai. Užtikrindamos pripildymo tikslų pasiekimą valstybės narės, jei įmanoma, pirmenybę teikia rinka grindžiamoms priemonėms.

Tiek, kiek šiame straipsnyje numatytos priemonės patenka į nacionalinės reguliavimo institucijos pareigų ir įgaliojimų sritį pagal Direktyvos 2009/73/EB 41 straipsnį, už tų priemonių priėmimą atsakingos nacionalinės reguliavimo institucijos.

Priemonės, kurių imtasi pagal šią dalį, visų pirma gali apimti šiuos veiksmus:

a) reikalauti, kad dujų tiekėjai laikytų būtiniausius dujų kiekius saugyklose, įskaitant požemines dujų saugyklas ir (arba) SGD saugyklas, o tie kiekiai būtų nustatomi remiantis dujų tiekėjo saugomiems vartotojams tiekiamu dujų kiekiu;

b) reikalauti, kad laikymo sistemos operatoriai rinkos dalyviams skelbtų konkursą dėl savo pajėgumų;

c) reikalauti, kad perdavimo sistemos operatoriai arba valstybės narės paskirti subjektai pirktų ir valdytų balansavimo atsargas tik tam, kad jie galėtų vykdyti savo, kaip perdavimo sistemos operatorių, funkcijas ir prireikus nustatytų pareigą kitiems paskirtiems subjektams siekiant užtikrinti dujų tiekimo saugumą ekstremaliosios situacijos atveju, kaip nurodyta 11 straipsnio 1 dalies c punkte;

d) kartu su kitomis valstybėmis narėmis naudoti koordinuotas priemones, pavyzdžiui, SGD pirkimo platformas, siekiant kuo labiau padidinti SGD naudojimą ir sumažinti su infrastruktūra bei reguliavimu susijusias kliūtis, trukdančias bendrai naudoti SGD požeminėms dujų saugykloms pripildyti;

e) naudotis savanoriškais gamtinių dujų bendrų viešųjų pirkimų mechanizmais, dėl kurių taikymo, prireikus, Komisija ne vėliau kaip 2022 m. rugpjūčio 1 d. gali pateikti gaires;

f) teikti finansines paskatas rinkos dalyviams, įskaitant laikymo sistemos operatorius, pavyzdžiui, sutartis dėl kainų skirtumų, arba rinkos dalyviams kompensuoti pajamų stygių arba dėl jiems kaip rinkos dalyviams, įskaitant laikymo sistemos operatorius, nustatytų pareigų patirtas išlaidas, kurių negalima padengti iš pajamų;

▼M2

g) reikalauti, kad laikymo pajėgumų turėtojai naudotų arba išleistų nepanaudotus užsakytus pajėgumus, tuo pat metu laikymo pajėgumų nenaudojantį jų turėtoją vis tiek įpareigojant mokėti sutartą kainą už visą laikymo sutarties laikotarpį;

h) priimti veiksmingas priemones, skirtas viešiesiems ar privatiesiems subjektams pirkti ir valdyti strateginę saugyklą, jei tokios priemonės neiškraipo konkurencijos ar netrikdo tinkamo vidaus rinkos veikimo;

i) paskirti konkretų subjektą, kuriam pavedama pasiekti pripildymo tikslą tuo atveju, jei pripildymo tikslas kitaip nebūtų pasiektas;

j) teikti nuolaidas laikymo tarifams;

k) rinkti pajamas, kurių reikia kapitalo ir veiklos išlaidoms, susijusioms su reguliuojamomis saugyklomis, padengti taikant laikymo tarifus ir renkant paskirtąjį mokestį, įtrauktą į perdavimo tarifus, kurie renkami tik iš išleidimo taškų, skirtų toje pačioje valstybėje narėje esantiems galutiniams vartotojams, jei iš tarifų surinktos pajamos neviršija leidžiamųjų pajamų.

2. Valstybės narės pagal 1 dalį priima tik tas priemones, kurios būtinos pildymo trajektorijoms įgyvendinti ir pripildymo tikslams pasiekti. Tos priemonės turi būti aiškiai apibrėžtos, skaidrios, proporcingos, nediskriminacinės ir patikrinamos. Dėl jų neturi būti nederamai iškraipoma konkurencija ar trikdomas tinkamas dujų vidaus rinkos veikimas ar keliamas pavojus kitų valstybių narių arba Sąjungos dujų tiekimo saugumui.

3. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, kad būtų garantuotas esamos infrastruktūros naudojimas nacionaliniu ir regioniniu lygmeniu ir taip efektyviai užtikrintas dujų tiekimo saugumas. Tomis priemonėmis jokiomis aplinkybėmis netrikdomas ir neribojamas tarpvalstybinis saugyklų arba SGD įrenginių naudojimas ir neribojami tarpvalstybiniai perdavimo pajėgumai, paskirstyti pagal Komisijos reglamentą (ES) 2017/459 ([1]).

4. Imdamosi priemonių pagal šį straipsnį, valstybės narės taiko principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, kartu siekdamos savo atitinkamų priemonių tikslų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1999 ([2]).

([1]) 2017 m. kovo 16 d. Komisijos reglamentas (ES) 2017/459, kuriuo nustatomas dujų perdavimo sistemų pajėgumų paskirstymo mechanizmų tinklo kodeksas ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 984/2013 (OL L 72, 2017 3 17, p. 1).

([2]) 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

▼M2

6c straipsnis

Susitarimai dėl saugyklų ir naštos pasidalijimo mechanizmas

1. Valstybė narė, kurioje požeminių dujų saugyklų nėra, užtikrina, kad rinkos dalyviai toje valstybėje narėje būtų sudarę susitarimus su požeminės laikymo sistemos operatoriais ar kitais rinkos dalyviais valstybėse narėse, kuriose yra požeminių dujų laikymo saugyklų. Tais susitarimais numatoma, kad ne vėliau kaip lapkričio 1 d. būtų galima panaudoti tokį laikomą kiekį, kuris sudaro bent 15 % per praėjusius penkerius metus valstybėje narėje, kurioje požeminių dujų saugyklų nėra, vidutinio per metus suvartoto dujų kiekio. Tačiau, jei dėl tarpvalstybinio perdavimo pajėgumų ar kitų techninių apribojimų valstybė narė, kurioje požeminių dujų saugyklų nėra, negali visiškai panaudoti 15 % to laikomo kiekio, ta valstybė narė turi laikyti tik techniškai galimus kiekius.

Tuo atveju, kai dėl techninių apribojimų valstybė narė negali laikytis pirmoje pastraipoje nustatytos pareigos ir ta valstybė narė yra nustačiusi pareigą saugoti kitą kurą dujoms pakeisti, pirmoje pastraipoje nurodyta pareiga išimties tvarka gali būti įgyvendinta taikant lygiavertę pareigą laikyti kitą kurą, kuris nėra dujos. Techninių apribojimų egzistavimą ir priemonės lygiavertiškumą turi įrodyti atitinkama valstybė narė.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybė narė, kurioje požeminių saugyklų nėra, su viena ar daugiau valstybių narių, kuriose yra požeminių dujų saugyklų, gali sukurti naštos pasidalijimo mechanizmą (toliau – naštos pasidalijimo mechanizmas).

Naštos pasidalijimo mechanizmas grindžiamas atitinkamais naujausio rizikos vertinimo pagal 7 straipsnį duomenimis ir jį taikant atsižvelgiama į visus šiuos parametrus:

a) finansinės paramos, kuria siekiama remti pripildymo tikslo įgyvendinimą, išlaidas, atėmus išlaidas, susijusias su bet kokių strateginio laikymo pareigų įgyvendinimu;

b) dujų kiekį, reikalingą saugomų vartotojų poreikiams patenkinti pagal 6 straipsnio 1 dalį;

c) visus techninius apribojimus, įskaitant turimus požeminių saugyklų pajėgumus, techninius tarpvalstybinio perdavimo pajėgumus ir išleidimo rodiklius.

Valstybės narės Komisijai praneša apie naštos pasidalijimo mechanizmą ne vėliau kaip 2022 m. rugsėjo 2 d. Jeigu iki tos datos nepasiekiamas sutarimas dėl naštos pasidalijimo mechanizmo, požeminių dujų saugyklų neturinčios valstybės narės turi įrodyti, kad jos laikosi 1 dalies reikalavimų, ir atitinkamai apie tai praneša Komisijai.

▼M2

3. Valstybės narės, neturinčios požeminių dujų saugyklų, tačiau turinčios į naujausią bendro intereso projektų sąrašą, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2022/869 ([1]), įtrauktų požeminių dujų saugyklų, gali iš dalies laikytis 1 dalies reikalavimų įskaičiuodamos SGD atsargas esamose plaukiojančiose saugyklose, kol pradės veikti jų požeminės dujų saugyklos, taikant tai kaip pereinamojo laikotarpio priemonę.

4. Kad užtikrintų savo pareigų laikyti dujas kitose valstybėse narėse pagal 1 dalį vykdymą arba naštos pasidalijimo mechanizmo įgyvendinimą, valstybės narės, kuriose nėra požeminių dujų saugyklų, rinkos dalyviams ar perdavimo sistemų operatoriams, priklausomai nuo to, kas aktualu, gali teikti paskatas arba finansinę kompensaciją, kad kompensuotų dėl jų vykdomų laikymo pareigų pagal šį straipsnį atsiradusį pajamų netekimą ar dėl to patiriamas išlaidas, jeigu tokio netekimo ar tokių išlaidų negalima padengti iš pajamų. Jei paskata ar finansinė priemonė finansuojama iš rinkliavos, ta rinkliava netaikoma tarpvalstybiniams sujungimo taškams.

5. Nepaisant 1 dalies, kai valstybė narė turi savo teritorijoje požeminių dujų saugyklų, kurių bendra talpa yra didesnė nei tos valstybės narės per metus suvartojamas dujų kiekis, požeminių dujų saugyklų neturinčios valstybės narės, turinčios prieigą prie tų saugyklų arba:

a) užtikrina, kad laikomas kiekis ne vėliau kaip lapkričio 1 d. atitiktų bent praėjusių penkerių metų laikymo pajėgumų naudojimo vidurkį, kuris nustatomas, *inter alia*, atsižvelgiant į srautus dujų išleidimo sezonu per praėjusius penkerius metus iš valstybių narių, kuriose yra saugyklos, arba

b) įrodo, kad buvo užsakyti laikymo pajėgumai, lygiaverčiai pagal a punkte nustatytą pareigą nustatytam kiekiui.

Jeigu valstybė narė, kurioje nėra požeminių dujų saugyklų, gali įrodyti, kad buvo užsakyti laikymo pajėgumai, lygiaverčiai pagal pirmos pastraipos a punkte nustatytą pareigą nustatytam kiekiui, taikoma 1 dalis.

Pareiga pagal šią dalį neturi viršyti 15 % per praėjusius penkerius metus atitinkamoje valstybėje narėje vidutinio per metus suvartoto dujų kiekio.

([1]) 2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/869 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 715/2009, (ES) 2019/942 bei (ES) 2019/943 ir direktyvos 2009/73/EB bei (ES) 2019/944 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 347/2013 (OL L 152, 2022 6 3, p. 45).

▼M2

6. Jeigu Ib priede nenustatyta kitaip, tuo atveju, kai požeminių dujų saugyklos, esančios vienoje valstybėje narėje, kurioms netaikoma 5 dalis, bet kurios yra tiesiogiai sujungtos su kitos valstybės narės rinkos zona, ta kita valstybė narė užtikrina, kad laikomas kiekis ne vėliau kaip lapkričio 1 d. atitiktų bent per praėjusius penkerius metus užsakytų laikymo pajėgumų vidurkį atitinkamame tarpvalstybiniame taške.

6d straipsnis

Stebėsena ir vykdymo užtikrinimas

1. Laikymo sistemos operatoriai kiekvienos valstybės narės, kurioje yra atitinkamos požeminės dujų saugyklos, kompetentingai institucijai ir, jei taikytina, tos valstybės narės paskirtam subjektui (toliau – paskirtasis subjektas) praneša apie pripildymo lygį taip:

a) 2022 metams: apie kiekvieną Ia priede nustatytą tarpinį tikslą, ir

▼C1

b) nuo 2023 metų: kaip nustatyta pagal 6a straipsnio 7 dalį.

▼M2

2. Kiekvienos valstybės narės kompetentinga institucija ir, jei taikytina, paskirtasis subjektas kiekvieno mėnesio pabaigoje tikrina jų teritorijoje esančių požeminių dujų saugyklų pripildymo lygius ir nepagrįstai nedelsdami praneša apie rezultatus Komisijai.

Kai tinkama, Komisija gali paprašyti Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (ACER), kad ši padėtų vykdyti tokią stebėseną.

3. Remdamasi kiekvienos valstybės narės kompetentingos institucijos ir, jei taikytina, paskirtojo subjekto pateikta informacija, Komisija reguliariai teikia ataskaitas DKG.

4. DKG padeda Komisijai vykdyti pildymo trajektorijų ir pripildymo tikslų stebėseną ir parengia Komisijai gaires dėl tinkamų priemonių, kuriomis būtų užtikrintas reikalavimų laikymasis tuo atveju, jei valstybės narės nukrypsta nuo pildymo trajektorijų arba nepasiekia pripildymo tikslų.

5. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad būtų laikomasi pildymo trajektorijų ir pasiekti pripildymo tikslai, taip pat užtikrinta, kad rinkos dalyviai įgyvendintų laikymo pareigas siekiant tų trajektorijų ir tikslų, be kita ko, tiems rinkos dalyviams nustatydamos pakankamai atgrasomas sankcijas ir baudas.

Valstybės narės nedelsdamos informuoja Komisiją apie vykdymo užtikrinimo priemones, kurių imtasi pagal šią dalį.

6. Tais atvejais, kai turi būti keičiamasi neskelbtina komercine informacija, Komisija gali sušaukti DKG posėdžius, kuriuose dalyvauja tik ji pati ir valstybės narės.

▼M2

7. Keičiamasi tik ta informacija, kuri yra būtina siekiant vykdyti šio reglamento laikymosi stebėseną.

Komisija, nacionalinės reguliavimo institucijos ir valstybės narės užtikrina neskelbtinos komercinės informacijos, gautos vykdant jų pareigas, konfidencialumą.

▼B

7 straipsnis

Rizikos vertinimas

▼M2

1. Ne vėliau kaip 2022 m. rugsėjo 1 d. ENTSO-G visos Sąjungos mastu atlieka dujų tiekimo ir infrastruktūros veikimo sutrikimo scenarijų, įskaitant tiekimo iš vieno šaltinio užsitęsusio sutrikimo scenarijus, imitavimo bandymą. Imitavimo bandymas turi apimti dujų tiekimo ekstremaliųjų situacijų atvejais koridorių nustatymą ir vertinimą, ir jo metu taip pat nustatoma, kurios valstybės narės gali išspręsti nustatytą riziką, įskaitant susijusią su SGD. Dujų tiekimo ir infrastruktūros veikimo sutrikimo imitavimo scenarijus ir metodiką parengia ENTSO-G, bendradarbiaudama su DKG. ENTSO-G užtikrina tinkamą skaidrumo lygį ir galimybę naudotis savo scenarijuose taikomomis modeliavimo prielaidomis. Visos Sąjungos mastu rengiamas imitavimo bandymas, per kurį imituojami dujų tiekimo ir infrastruktūros veikimo sutrikimo scenarijai, kartojamas kas ketverius metus, nebent dėl tam tikrų aplinkybių reikėtų atlikti dažnesnius atnaujinimus.

▼B

2. Kiekvienos iš I priede išvardytų rizikos grupių kompetentingos institucijos parengia visų aktualių rizikos veiksnių, kaip antai gamtinių nelaimių, technologinių, komercinių, socialinių, politinių ir kitų rizikos veiksnių, dėl kurių gali kilti didelio masto tarpvalstybinė rizika dujų tiekimo saugumui, dėl kurios buvo sukurta rizikos grupė, bendrą vertinimą rizikos grupės lygmeniu (toliau – bendras rizikos vertinimas). Kompetentingos institucijos, rengdamos rizikos vertinimus, prevencinių veiksmų planus ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planus, atsižvelgia į šio straipsnio 1 dalyje nurodytų imitavimo bandymų rezultatus.

Kiekvienos rizikos grupės kompetentingos institucijos susitaria dėl bendradarbiavimo mechanizmo, pagal kurį atliekamas bendras rizikos vertinimas, ir praneša apie jį DKG likus vienuolikai mėnesių iki bendro rizikos vertinimo ir jo atnaujinimų pateikimo termino. Rengiant bendrą rizikos vertinimą, visų pirma nustatant bendradarbiavimo tvarką, Komisija, kompetentingai institucijai paprašius, gali teikti pagalbą. Jeigu kompetentingos institucijos rizikos grupėje nesusitaria dėl bendradarbiavimo mechanizmo, Komisija, pasikonsultavusi su atitinkamomis kompetentingomis institucijomis, pasiūlo bendradarbiavimo mechanizmą tai rizikos grupei. Atitinkamos kompetentingos institucijos susitaria dėl bendradarbiavimo mechanizmo tai rizikos grupei, kuo labiau atsižvelgdamos į Komisijos pasiūlymą.

▼B

Likus dešimčiai mėnesių iki bendro rizikos vertinimo ar jo atnaujinimų pateikimo termino laikydamosi sutartos bendradarbiavimo tvarkos, kiekviena kompetentinga institucija pasikeičia visais nacionaliniais duomenimis, būtinais bendram rizikos vertinimui parengti, visų pirma 4 dalies c punkte nurodytiems įvairiems scenarijams numatyti, ir tuos duomenis atnaujina.

3. Kiekvienos valstybės narės kompetentinga institucija atlieka nacionalinį visos aktualios rizikos, kylančios dujų tiekimo saugumui, rizikos vertinimą (toliau – nacionalinis rizikos vertinimas). Toks vertinimas turi būti visiškai suderinamas su bendro (-ų) rizikos vertinimo (-ų) prielaidomis ir rezultatais.

4. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodyti rizikos vertinimai vykdomi atitinkamai:

a) remiantis 5 ir 6 straipsniuose išdėstytais standartais. Rizikos vertinime aprašomas pagal N – 1 formulę atliktas nacionalinio lygmens skaičiavimas ir atitinkamais atvejais pateikiamas pagal N – 1 formulę atliktas regioninio lygmens skaičiavimas. Rizikos vertinime taip pat nurodomos prielaidos, kuriomis remtasi, be kita ko, atitinkamais atvejais prielaidos, kuriomis remtasi atliekant regioninio lygmens skaičiavimą pagal N – 1 formulę, ir šiam skaičiavimui būtini duomenys. Kartu su nacionalinio lygmens pagal N – 1 formulę atliktu skaičiavimu pateikiami vienos didžiausios dujų infrastruktūros veikimo sutrikimo imitavimo bandymo, atlikto taikant hidraulinį modeliavimą nacionalinei teritorijai, rezultatai ir pagal N – 1 formulę atliktas skaičiavimas, remiantis prielaidomis, kad saugyklose laikomų dujų kiekis sudaro 30 % ir 100 % didžiausio darbinio kiekio;

b) atsižvelgiant į visas svarbias nacionalines ir tarpvalstybines aplinkybes, visų pirma rinkos dydį, tinklo konfigūraciją, faktinius dujų srautus, įskaitant iš atitinkamų valstybių narių išleidžiamus dujų srautus, fizinių dujų srautų tekėjimo abiem kryptimis galimybę, įskaitant galimą poreikį vėliau stiprinti perdavimo sistemą, esamus gavybos įrenginius ir saugyklas, dujų sudaromą energijos rūšių derinių dalį, visų pirma atsižvelgiant į centralizuoto šilumos tiekimo, elektros gamybos ir pramoninio energijos vartojimo sritis, ir saugumo bei dujų kokybės aspektus;

c) numatant įvairius išskirtinai didelio dujų poreikio ir dujų tiekimo sutrikimo scenarijus, atsižvelgiant į ankstesnius tokius atvejus, jų tikimybę, metų laikotarpį, dažnumą ir trukmę ir įvertinant galimas tų scenarijų pasekmes, tokias kaip:

   i) dujų tiekimo saugumui svarbios infrastruktūros, visų pirma perdavimo infrastruktūros, saugyklų arba SGD terminalų, įskaitant didžiausią dujų infrastruktūrą, nustatytą skaičiavimui pagal N – 1 formulę atlikti, veikimo sutrikimas, ir

   ii) trečiųjų valstybių tiekėjų vykdomo tiekimo sutrikimas ir atitinkamais atvejais geopolitinė rizika;

▼B

d) nustatant rizikos grupės valstybėms narėms ir atitinkamais atvejais kitoms valstybėms narėms ar kitoms rizikos grupėms kylančios įvairių rūšių rizikos tarpusavio sąveiką ir koreliaciją, įskaitant sąveiką ir koreliaciją, susijusias su jungiamaisiais vamzdynais, tarpvalstybiniu tiekimu, tarpvalstybine prieiga prie saugyklų ir dvikrypčio transportavimo pajėgumais;

e) atsižvelgiant į riziką, susijusią su dujų tiekimo saugumui svarbios infrastruktūros kontrole, kiek tai gali būti susiję su, *inter alia*, nepakankamų investicijų, neigiamos įtakos įvairinimui, netinkamo naudojimosi esama infrastruktūra arba Sąjungos teisės aktų pažeidimo rizika;

f) atsižvelgiant į didžiausius jungiamojo vamzdyno pajėgumus kiekviename pasienio įleidimo ir išleidimo taške ir į įvairius saugyklų užpildymo lygius;

▼M2

g) atsižvelgiant į tiekimo iš vieno šaltinio užsitęsusio sutrikimo scenarijus.

▼B

5. Bendri nacionaliniai rizikos vertinimai parengiami pagal atitinkamą IV arba V priede pateiktą šabloną. Prireikus, valstybės narės gali įtraukti papildomą informaciją. Komisijai pagal 19 straipsnį suteikiami įgaliojamai priimti deleguotuosius aktus, pasikonsultavus su DKG, siekiant iš dalies pakeisti IV ir V prieduose pateiktus šablonus, kad būtų panaudota šį reglamentą įgyvendinant sukaupta patirtis ir sumažinta valstybėms narėms tenkanti administracinė našta.

6. Gamtinių dujų įmonės, pramoniniai dujų vartotojai, atitinkamos namų ūkio ir pramoninių dujų vartotojų interesams atstovaujančios organizacijos, taip pat valstybės narės ir nacionalinės reguliavimo institucijos, kai jos nėra kompetentingos institucijos, bendradarbiauja su kompetentingomis institucijomis ir joms paprašius teikia joms visą bendriems ir nacionaliniams rizikos vertinimams parengti būtiną informaciją.

7. Ne vėliau kaip 2018 m. spalio 1 d. valstybės narės praneša Komisijai apie pirmąjį bendrą rizikos vertinimą, kai tik dėl jo susitaria visos rizikos grupės valstybės narės, ir nacionalinius rizikos vertinimus. Vėliau rizikos vertinimai atnaujinami kas ketverius metus, nebent dėl tam tikrų aplinkybių juos reikėtų atnaujinti dažniau. Rengiant rizikos vertinimus atsižvelgiama į pažangą, padarytą atliekant investicijas, kurių reikia 5 straipsnyje nustatytam infrastruktūros standartui įgyvendinti, ir į sunkumus, kuriuos konkreti valstybė patiria įgyvendindama naujus alternatyvius sprendimus. Be to, juos rengiant atsižvelgiama į patirtį, įgytą atliekant 10 straipsnio 3 dalyje nurodytus imitavimo bandymus, per kuriuos imituojamas ekstremaliųjų situacijų valdymo planų taikymas.

8 straipsnis

Prevencinių veiksmų planų ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimas

1. Prevencinių veiksmų plane ir ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nurodytos dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonės turi būti aiškiai apibrėžtos, skaidrios, proporcingos, nediskriminacinės ir patikrinamos, neturi nederamai iškraipyti konkurencijos ar trikdyti veiksmingo dujų vidaus rinkos veikimo, taip pat neturi kelti pavojaus dujų tiekimo saugumui kitose valstybėse narėse ar Sąjungoje.

▼B

2. Kiekvienos valstybės narės kompetentinga institucija, pasikonsultavusi su gamtinių dujų įmonėmis, atitinkamomis organizacijomis, atstovaujančiomis namų ūkio ir pramoninių dujų vartotojų, įskaitant elektros energijos gamintojus bei elektros energijos perdavimo sistemos operatorius, interesams, ir nacionalinė reguliavimo institucija, kai ji nėra kompetentinga institucija, parengia:

a) prevencinių veiksmų planą, kuriame nurodomos priemonės, reikalingos bendrų ir nacionalinių rizikos vertinimų metu nustatytiems rizikos veiksniams pašalinti ar sumažinti, įskaitant efektyvaus energijos vartojimo ir poreikio valdymo priemonių poveikį, pagal 9 straipsnį;

b) ekstremaliųjų situacijų valdymo planą, kuriame nurodomos priemonės, kurių, laikantis 10 straipsnio, reikia imtis dujų tiekimo sutrikimo poveikiui pašalinti ar sumažinti.

3. Į prevencinių veiksmų planą ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planą įtraukiamas regioninis skyrius arba keli regioniniai skyriai, kai valstybė narė yra skirtingų rizikos grupių, kaip apibrėžta I priede, narė.

Tuos regioninius skyrius prieš juos įtraukiant į atitinkamus nacionalinius planus kartu rengia visos rizikos grupės valstybės narės. Komisija veikia kaip pagalbininkė sudarant galimybę užtikrinti, kad tais regioniniais skyriais būtų padidintas dujų tiekimo Sąjungoje saugumas, ir kad dėl jų nekiltų jokių prieštaravimų bei būtų įveiktos bet kokios kliūtys bendradarbiavimui.

Į regioninius skyrius įtraukiamos tinkamos ir veiksmingos tarpvalstybinės priemonės, įskaitant dėl SGD, dėl kurių susitaria priemones įgyvendinančios tos pačios rizikos grupės arba skirtingų rizikos grupių valstybės narės, kurioms daro poveikį priemonė, remiantis 7 straipsnio 1 dalyje nurodytu imitavimo bandymu ir bendru rizikos vertinimu.

4. Kompetentingos institucijos reguliariai praneša DKG apie pažangą, padarytą rengiant ir tvirtinant prevencinių veiksmų planus ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planus, pirmiausia regioninius skyrius. Visų pirma kompetentingos institucijos susitaria dėl bendradarbiavimo mechanizmo siekiant parengti prevencinių veiksmų planą ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planą, įskaitant pasikeitimą planų projektais. Jos praneša DKG apie tokį sutartą bendradarbiavimo mechanizmą likus 16 mėnesių iki termino, kada turi būti susitarta dėl tų planų ir tų planų atnaujinimų.

Rengiant prevencinių veiksmų planą ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planą, visų pirma nustatant bendradarbiavimo mechanizmą, Komisija gali teikti pagalbą. Jei rizikos grupės kompetentingos institucijos nesutaria dėl bendradarbiavimo mechanizmo, Komisija pasiūlo tai rizikos grupei bendradarbiavimo tvarką. Atitinkamos kompetentingos institucijos susitaria dėl bendradarbiavimo mechanizmo tai rizikos grupei, atsižvelgdamos į Komisijos pasiūlymą. Kompetentingos institucijos užtikrina nuolatinę prevencinių veiksmų planų ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų įgyvendinimo stebėseną.

▼B

5. Prevencinių veiksmų planai ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planai rengiami remiantis VI ir VII prieduose pateiktais šablonais. Komisijai pagal 19 straipsnį suteikiami įgaliojamai, priimti deleguotuosius aktus, pasikonsultavus su DKG, siekiant iš dalies pakeisti VI ir VII prieduose pateiktus šablonus, kad būtų panaudota taikant šį reglamentą įgyta patirtis ir sumažinta valstybėms narėms tenkanti administracinė našta.

6. Kaimyninių valstybių narių kompetentingos institucijos laiku konsultuojasi tarpusavyje siekdamos užtikrinti jų prevencinių veiksmų planų ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų tarpusavio suderinamumą.

Kiekvienos rizikos grupės kompetentingos institucijos ne vėliau kaip likus penkiems mėnesiams iki prevencinių veiksmų planų ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų pateikimo termino pasikeičia planų projektais ir pasiūlymais dėl bendradarbiavimo.

Dėl 3 dalyje nurodytų regioninių skyrių galutinių redakcijų susitaria visos atitinkamos rizikos grupės valstybės narės. Į prevencinių veiksmų planus ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planus taip pat įtraukiamos nacionalinės priemonės, būtinos regioniniuose skyriuose nurodytoms tarpvalstybinėms priemonėmis įgyvendinti ir jų vykdymui užtikrinti.

7. Prevencinių veiksmų planai ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planai skelbiami viešai ir apie juos Komisijai pranešama ne vėliau kaip 2019 m. kovo 1 d. Komisija informuoja DKG apie planų pateikimą ir paskelbia juos Komisijos svetainėje.

Komisija per keturis mėnesius nuo kompetentingų institucijų pranešimo dienos įvertina planus, atsižvelgdama į DKG pareikštas nuomones.

8. Komisija pateikia kompetentingai institucijai nuomonę, kurioje rekomenduoja peržiūrėti prevencinių veiksmų planą arba ekstremaliųjų situacijų valdymo planą, jei taikomas vienas ar daugiau šių elementų:

a) planas yra neveiksmingas siekiant sumažinti įvairių rūšių riziką, nustatytą atliekant rizikos vertinimą;

b) planas yra nesuderinamas su įvertintais rizikos scenarijais arba kitos valstybės narės ar rizikos grupės planais;

c) planas neatitinka 1 dalyje nustatyto reikalavimo, kuriuo draudžiama nederamai iškraipyti konkurenciją ir trikdyti veiksmingą vidaus rinkos veikimą;

d) planas neatitinka šio reglamento nuostatų arba kitų Sąjungos teisės aktų nuostatų.

9. Per tris mėnesius nuo 8 dalyje nurodytos Komisijos nuomonės pateikimo dienos atitinkama kompetentinga institucija pateikia Komisijai iš dalies pakeistą prevencinių veiksmų planą arba ekstremaliųjų situacijų valdymo planą arba nurodo jai priežastis, dėl kurių ji nesutinka su rekomendacijomis.

Nesutikimo, susijusio su 8 dalyje nurodytais elementais, atveju Komisija gali per keturis mėnesius nuo kompetentingos institucijos atsakymo dienos atšaukti savo prašymą arba pakviesti susijusią kompetentingą

▼B

instituciją ir, jei Komisija mano, kad tai būtina, DKG apsvarstyti tą klausimą. Komisija išsamiai nurodo priežastis, dėl kurių ji prašo padaryti prevencinių veiksmų plano arba ekstremaliųjų situacijų valdymo plano pakeitimus. Atitinkama kompetentinga institucija visapusiškai atsižvelgia į Komisijos išsamiai nurodytas priežastis.

Kai taikytina, atitinkama kompetentinga institucija nedelsdama iš dalies pakeičia prevencinių veiksmų planą arba ekstremaliųjų situacijų valdymo planą ir jį viešai paskelbia.

Kai galutinė atitinkamos kompetentingos institucijos pozicija skiriasi nuo Komisijos išsamiai nurodytų priežasčių, ta kompetentinga institucija per du mėnesius nuo Komisijos išsamiai nurodytų priežasčių gavimo dienos kartu su savo pozicija ir Komisijos išsamiai nurodytomis priežastimis pateikia savo poziciją pagrindžiančias priežastis ir jas viešai paskelbia.

10. 2017 m. lapkričio 1 d. arba po tos datos priimtoms ne rinkos priemonėms taikoma 9 straipsnio 4, 6, 8 ir 9 dalyse nustatyta tvarka.

11. Užtikrinamas neskelbtinos komercinės informacijos konfidencialumas.

12. Pagal Reglamentą (ES) Nr. 994/2010 parengti prevencinių veiksmų planai ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planai, atnaujinti pagal tą reglamentą, tebegalioja tol, kol parengiami pirmieji šio straipsnio 1 dalyje nurodyti prevencinių veiksmų planai ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planai.

9 straipsnis

Prevencinių veiksmų planų turinys

1. Prevencinių veiksmų plane pateikiama ši informacija:

a) rizikos vertinimo rezultatai ir svarstytų scenarijų santrauka, kaip nurodyta 7 straipsnio 4 dalies c punkte;

b) saugomų vartotojų apibrėžtis ir 6 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje apibrėžta informacija;

c) informacija apie priemones, kiekius ir pajėgumus, kurių reikia infrastruktūros ir dujų tiekimo standartams įgyvendinti, kaip nustatyta 5 ir 6 straipsniuose, įskaitant, kai taikytina, informaciją apie tai, kokiu mastu poreikio valdymo priemonėmis galima pakankamai ir laiku kompensuoti dujų tiekimo sutrikimą, kaip nurodyta 5 straipsnio 2 dalyje; jei taikoma 5 straipsnio 3 dalis, nurodoma viena didžiausia bendro intereso dujų infrastruktūra; taip pat nurodomas būtinas dujų kiekis pagal saugomų vartotojų kategorijas ir pagal scenarijus, kaip nurodyta 6 straipsnio 1 dalyje, bei sugriežtintas dujų tiekimo standartas pagal 6 straipsnio 2 dalį, įskaitant bet kokį atitikties 6 straipsnio 2 dalyje nustatytoms sąlygoms pagrindimą ir bet kokių sugriežtinto dujų tiekimo standarto arba papildomų pareigų laikino sušvelninimo pagal 11 straipsnio 3 dalį tvarkos apibūdinimą;

▼B

d) informacija apie gamtinių dujų įmonėms, atitinkamais atvejais elektros energijos įmonėms ir kitoms atitinkamoms įstaigoms nustatytas pareigas, galinčias turėti įtakos dujų tiekimo saugumui, kaip antai pareigos užtikrinti saugų dujų sistemos veikimą;

e) informacija apie kitas prevencines priemones, kuriomis siekiama atsižvelgti į atliekant rizikos vertinimą nustatytą įvairių rūšių riziką, kaip antai priemones, susijusias su poreikiu plėtoti kaimyninių valstybių narių jungiamuosius vamzdynus, toliau didinti energijos vartojimo efektyvumą ir mažinti dujų poreikį, su galimybe atitinkamais atvejais įvairinti dujų tiekimo maršrutus ir šaltinius bei esamų saugyklų ir SGD pajėgumų regioninį naudojimą, kad būtų kiek įmanoma išlaikomas dujų tiekimas visiems vartotojams;

f) informacija apie plane numatytų priemonių, įskaitant k punkte nurodytas pareigas, ekonominį poveikį, veiksmingumą ir efektyvumą;

g) plane numatytų priemonių, įskaitant k punkte nurodytas pareigas, poveikio energijos vidaus rinkos ir nacionalinių rinkų veikimui aprašymas;

h) priemonių poveikio aplinkai ir vartotojams apibūdinimas;

i) bendradarbiavimo su kitomis valstybėmis narėmis tvarka, įskaitant prevencinių veiksmų planų ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo ir įgyvendinimo tvarką;

j) informacija apie esamus ir būsimus jungiamuosius vamzdynus ir infrastruktūrą, įskaitant tuos, kuriais užtikrinama prieiga prie vidaus rinkos, taip pat informacija apie tarpvalstybinius srautus, tarpvalstybinę prieigą prie saugyklų ir SGD įrenginių ir pajėgumą transportuoti abiem kryptimis, ypač susidarius ekstremaliajai situacijai;

k) informacija apie visas su dujų tiekimo saugumu susijusias viešųjų paslaugų pareigas.

Galima neįtraukti ypatingos svarbos informacijos, susijusios su pirmos pastraipos a, c ir d punktuose nurodyta informacija, kurios atskleidimas galėtų kelti pavojų dujų tiekimo saugumui.

2. Rengiant prevencinių veiksmų planą, visų pirma numatant 5 straipsnyje nustatyto infrastruktūros standarto įgyvendinimo veiksmus, atsižvelgiama į visos Sąjungos dešimties metų tinklo plėtros planą, kurį pagal Reglamento (EB) Nr. 715/2009 8 straipsnio 10 dalį parengia ENTSO-G.

3. Prevencinių veiksmų planas pirmiausia grindžiamas rinkos priemonėmis, juo nesukuriama nepagrįsta našta gamtinių dujų įmonėms ar nedaromas neigiamas poveikis dujų vidaus rinkos veikimui.

▼B

4. Valstybės narės ir visų pirma jų kompetentingos institucijos užtikrina, kad visos prevencinės ne rinkos priemonės, kaip antai nurodytosios VIII priede, priimtos 2017 m. lapkričio 1 d. arba po tos datos, nesvarbu, ar jos įtrauktos į prevencinių veiksmų planą, ar priimtos vėliau, atitiktų 6 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nustatytus kriterijus.

5. Kompetentinga institucija viešai skelbia kiekvieną 4 dalyje nurodytą priemonę, kuri dar nebuvo įtraukta į prevencinį veiksmų planą, ir informuoja Komisiją pateikdama tokios priemonės bei jos poveikio nacionalinei dujų rinkai ir, kiek įmanoma, kitų valstybių narių dujų rinkoms, apibūdinimą.

6. Jeigu Komisijai kyla abejonių dėl to, ar šio straipsnio 4 dalyje nurodyta priemonė atitinka 6 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nustatytus kriterijus, ji atitinkamos valstybės narės prašo pateikti pranešimą dėl poveikio vertinimo.

7. Į poveikio vertinimą pagal 6 dalį įtraukiami bent šie elementai:

a) galimas poveikis nacionalinės dujų rinkos vystymuisi ir konkurencijai nacionaliniu lygmeniu;

b) galimas poveikis vidaus dujų rinkai;

c) galimas poveikis dujų tiekimo saugumui kaimyninėse valstybėse narėse, ypač jei tai yra priemonės, dėl kurių gali sumažėti regioninių rinkų likvidumas arba būti apriboti srautai į kaimynines valstybes nares;

d) sąnaudų ir naudos vertinimas, palyginti su alternatyviomis rinkos priemonėmis;

e) būtinumo ir proporcingumo vertinimas, palyginti su galimomis rinkos priemonėmis;

f) įvertinimas, ar priemone užtikrinamos vienodos galimybės visiems rinkos dalyviams;

g) numatomos priemonės laipsniško panaikinimo strategija, numatomas jos taikymo laikotarpis ir atitinkamas peržiūrų tvarkaraštis.

Analizę, nurodytą a ir b punktuose, atlieka nacionalinė reguliavimo institucija. Kompetentinga institucija paskelbia poveikio vertinimą ir apie jį praneša Komisijai.

8. Kai Komisija, remdamasi poveikio vertinimu, mano, kad priemonė gali kelti pavojų kitų valstybių narių ar Sąjungos dujų tiekimo saugumui, ji per keturis mėnesius nuo pranešimo apie poveikio vertinimą pateikimo dienos priima sprendimą reikalaudama būtinu mastu iš dalies pakeisti arba panaikinti tą priemonę.

Priimta priemonė įsigalioja tik tuomet, kai ją patvirtina Komisija arba kai ji yra iš dalies pakeičiama pagal Komisijos sprendimą.

Keturių mėnesių laikotarpis prasideda kitą dieną po išsamaus pranešimo gavimo dienos. Tiek Komisijai, tiek kompetentingai institucijai sutikus, keturių mėnesių laikotarpis gali būti pratęstas.

▼B

9. Kai Komisija, remdamasi poveikio vertinimu, mano, kad priemonė neatitinka 6 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nustatytų kriterijų, ji gali per keturis mėnesius nuo pranešimo apie poveikio vertinimą pateikimo dienos pateikti nuomonę. Taikoma 8 straipsnio 8 ir 9 dalyse nustatyta procedūra.

Keturių mėnesių laikotarpis prasideda kitą dieną po išsamaus pranešimo gavimo dienos. Tiek Komisijai, tiek kompetentingai institucijai sutikus, keturių mėnesių laikotarpis gali būti pratęstas.

10. 8 straipsnio 9 dalis taip pat taikoma bet kuriai priemonei, kuriai taikomos šio straipsnio 6–9 dalys.

11. Po 2019 m. kovo 1 d. prevencinių veiksmų planas atnaujinamas kas ketverius metus arba dažniau, jeigu to reikia dėl esamų aplinkybių arba Komisijos prašymu. Atnaujinant planą atsižvelgiama į atnaujintą rizikos vertinimą ir į bandymų, atliktų pagal 10 straipsnio 3 dalį, rezultatus. Atnaujintam planui taikomas 8 straipsnis.

10 straipsnis

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planų turinys

1. Ekstremaliųjų situacijų valdymo plane:

a) remiamasi 11 straipsnio 1 dalyje nurodytais krizės lygiais;

b) nustatomas gamtinių dujų įmonių, elektros perdavimo sistemų operatorių, kai tinkama, ir pramoninių dujų vartotojų, įskaitant atitinkamus elektros energijos gamintojus, vaidmuo ir atsakomybė, atsižvelgiant į tai, kokiu mastu juos veikia dujų tiekimo sutrikimai, taip pat jų ryšiai su kompetentingomis institucijomis ir atitinkamais atvejais nacionalinėmis reguliavimo institucijomis kiekvieno 11 straipsnio 1 dalyje nurodyto lygio krizės atveju;

c) nustatomas kompetentingų institucijų ir kitų įstaigų, kurioms deleguotos užduotys pagal 3 straipsnio 2 dalį, vaidmuo ir atsakomybė kiekvieno 11 straipsnio 1 dalyje nurodyto lygio krizės atveju;

d) užtikrinama, kad gamtinių dujų įmonėms ir pramoniniams dujų vartotojams, įskaitant atitinkamus elektros energijos gamintojus, būtų suteikiama pakankamai galimybių reaguoti į kiekvieno 11 straipsnio 1 dalyje nurodyto lygio krizę;

e) prireikus nustatomos priemonės ir veiksmai, kurių reikia imtis siekiant sumažinti galimą dujų tiekimo sutrikimo poveikį centralizuotam šilumos tiekimui ir elektros energijos, pagamintos iš dujų, tiekimui, be kita ko, kai tinkama, taikant integruotą požiūrį į energijos sistemų valdymą elektros energijos ir dujų srityje;

▼B

f) nustatomos išsamios kiekvieno 11 straipsnio 1 dalyje nurodyto krizės lygio atveju taikytinos procedūros ir priemonės, be kita ko, atitinkamos informacijos perdavimo sistemos;

g) paskiriamas krizės valdytojas ir apibrėžiamas jo vaidmuo;

h) nustatomas rinkos priemonių vaidmuo siekiant įveikti situaciją pavojaus lygio atveju ir sumažinti padarinius ekstremaliosios situacijos lygio atveju;

i) nustatomas ne rinkos priemonių, kurias planuojama taikyti arba kurios bus įgyvendinamos ekstremaliosios situacijos lygio atveju, vaidmuo ir įvertinama, kiek būtina taikyti tokias ne rinkos priemones siekiant įveikti krizę. Įvertinamas ne rinkos priemonių poveikis ir nustatomos jų įgyvendinimo procedūros. Ne rinkos priemonės turi būti naudojamos tik tais atvejais, kai vien rinkos priemonėmis nebeįmanoma toliau užtikrinti tiekimo, visų pirma saugomiems vartotojams, arba siekiant taikyti 13 straipsnį;

j) aprašomi mechanizmai, taikomi kiekvieno 11 straipsnio 1 dalyje nurodyto lygio krizės atveju bendradarbiaujant su kitomis valstybėmis narėmis, ir kompetentingų institucijų susitarimai dėl keitimosi informacija;

k) išsamiai aprašomos pavojaus lygio krizės ir ekstremaliosios situacijos atvejais gamtinių dujų įmonėms ir atitinkamais atvejais elektros energijos įmonėms taikomos informacijos teikimo pareigos;

l) aprašomos techninės ar teisinės priemonės, nustatytos siekiant užtikrinti, kad prie dujų skirstymo ar perdavimo tinklo prijungti vartotojai, kurie nėra saugomi vartotojai, nevartotų nepagrįstai daug dujų;

m) aprašomos techninės, teisinės ir finansinės priemonės, nustatytos siekiant taikyti 13 straipsnyje nustatytas solidarumo pareigas;

n) apskaičiuojamas dujų kiekis, kurį galėtų suvartoti solidariai saugomi vartotojai, apimant bent 6 straipsnio 1 dalyje nurodytus atvejus;

o) nustatomas iš anksto nustatytų veiksmų, kurių reikia imtis, kad būtų užtikrintas dujų tiekimas susidarius ekstremaliajai situacijai, sąrašas; be kita ko, deramai atsižvelgiant į neskelbtinų duomenų konfidencialumą, nurodomi šalių, dalyvaujančių vykdant tokius veiksmus, sudaryti komerciniai susitarimai ir atitinkamais atvejais kompensacijų gamtinių dujų įmonėms mechanizmai. Tokie veiksmai gali apimti valstybių narių ir (arba) gamtinių dujų įmonių sudarytus tarpvalstybinius susitarimus.

Siekiant užkirsti kelią nepagrįstam dujų vartojimui ekstremaliosios situacijos atveju, kaip nurodyta pirmos pastraipos l punkte, arba taikant 11 straipsnio 3 dalyje ir 13 straipsnyje nurodytas priemones, atitinkamos valstybės kompetentinga institucija praneša vartotojams, kurie nėra saugomi vartotojai, kad jie privalo sustabdyti arba sumažinti savo dujų vartojimą nesudarydami techniniu požiūriu nesaugių situacijų.

▼B

2. Po 2019 m. kovo 1 d. ekstremaliųjų situacijų valdymo planas atnaujinamas kas ketverius metus arba dažniau, jei to reikia dėl aplinkybių arba Komisijos prašymu. Atnaujinant planą atsižvelgiama į atnaujintą rizikos vertinimą ir į bandymų, atliktų pagal šio straipsnio 3 dalį, rezultatus. Atnaujinant planą taikomos 8 straipsnio 4–11 dalys.

3. Bent kartą tarp 2 dalyje nurodytų reguliarių kas ketverius metus atliekamų ekstremaliųjų situacijų valdymo plano atnaujinimų vykdomi tame plane numatytų priemonių, veiksmų ir procedūrų bandymai. Siekdama išbandyti ekstremaliųjų situacijų valdymo planą, kompetentinga institucija realiuoju laiku imituoja didelio ir vidutinio poveikio scenarijus ir savo ekstremaliųjų situacijų valdymo plane numatytus reagavimo veiksmus. Bandymų rezultatus kompetentinga institucija pristato DKG.

4. Ekstremaliųjų situacijų valdymo planu užtikrinama, kad susidarius ekstremaliajai situacijai būtų ir toliau, kiek tai įmanoma techniniu ir saugumo atžvilgiais, užtikrinama tarpvalstybinė prieiga prie infrastruktūros pagal Reglamentą (EB) Nr. 715/2009, ir juo nenustatomos jokios tarpvalstybinius dujų srautus nepagrįstai ribojančios priemonės.

11 straipsnis

Krizės skelbimas

1. Yra šie trys krizės lygiai:

a) ankstyvojo perspėjimo lygis (ankstyvasis perspėjimas): kai yra konkrečios, pagrįstos ir patikimos informacijos, kad gali įvykti incidentas, dėl kurio gali labai pablogėti dujų tiekimo padėtis ir dėl kurio gali kilti pavojaus arba ekstremaliosios situacijos lygio krizė; ankstyvojo perspėjimo lygis gali būti aktyvuotas naudojant ankstyvojo perspėjimo mechanizmą;

b) pavojaus lygis (pavojus): kai sutrinka dujų tiekimas arba atsiranda išskirtinai didelis dujų poreikis ir dėl to labai pablogėja dujų tiekimo padėtis, tačiau rinka tebėra pajėgi išspręsti tą sutrikimo arba poreikio problemą ir nėra būtina taikyti ne rinkos priemones;

c) ekstremaliosios situacijos lygis (ekstremalioji situacija): kai yra išskirtinai didelis dujų poreikis, labai sutrinka dujų tiekimas arba kitokiu būdu labai pablogėja dujų tiekimo padėtis ir, įgyvendinus visas atitinkamas rinkos priemones, tiekiamų dujų vis tiek nepakanka likusiam dujų poreikiui patenkinti, todėl papildomai turi būti taikomos ne rinkos priemonės, visų pirma siekiant pagal 6 straipsnį užtikrinti dujų tiekimą saugomiems vartotojams.

2. Kai kompetentinga institucija paskelbia, kad pasiektas vienas iš 1 dalyje nurodytų krizės lygių, ji nedelsiant informuoja Komisiją ir valstybių narių, su kuriomis tos kompetentingos institucijos valstybė narė yra tiesiogiai sujungta, kompetentingas institucijas ir joms pateikia visą būtiną informaciją, visų pirma apie veiksmus, kurių ketina imtis.

▼B

Susidarius ekstremaliajai situacijai, dėl kurios gali tekti prašyti Sąjungos ir jos valstybių narių pagalbos, atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija nedelsdama informuoja apie tai Komisijos reagavimo į nelaimes koordinavimo centrą.

3. Kai valstybė narė paskelbė ekstremaliąją situaciją ir nurodė, kad reikia imtis tarpvalstybinių veiksmų, bet kokie sugriežtinti dujų tiekimo standartai ar papildomos pareigos pagal 6 straipsnio 2 dalį, nustatyti dujų įmonėms kitose tos pačios rizikos grupės valstybėse narėse, laikinai sušvelninami iki 6 straipsnio 1 dalyje nustatyto lygio.

Šios dalies pirmoje pastraipoje nustatytos pareigos nebetaikomos iškart po to, kai kompetentinga institucija paskelbia apie ekstremaliosios situacijos pabaigą arba kai Komisija pagal 8 dalies pirmą pastraipą padaro išvadą, kad ekstremaliosios situacijos paskelbimas nėra ar nebėra pagrįstas.

4. Kai kompetentinga institucija paskelbia ekstremaliąją situaciją, ji vykdo savo ekstremaliųjų situacijų valdymo plane iš anksto nustatytus veiksmus ir nedelsiant informuoja Komisiją, rizikos grupės kompetentingas institucijas ir valstybių narių, su kuriomis tos kompetentingos institucijos valstybė narė yra tiesiogiai sujungta, kompetentingas institucijas, visų pirma pranešdama apie veiksmus, kurių ketina imtis. Tinkamai pagrįstomis išskirtinėmis aplinkybėmis kompetentinga institucija gali imtis veiksmų, kuriais nukrypstama nuo ekstremaliųjų situacijų valdymo plano. Kompetentinga institucija nedelsdama informuoja Komisiją ir savo rizikos grupės kompetentingas institucijas, kaip nustatyta I priede, ir valstybių narių, su kuriomis tos kompetentingos institucijos valstybė narė yra tiesiogiai sujungta, kompetentingas institucijas apie tokius veiksmus ir nukrypimo nuo plano motyvus.

5. Perdavimo sistemos operatorius užtikrina, kad tuo atveju, kai paskelbiama ekstremalioji situacija kaimyninėje valstybėje narėje, pajėgumai sujungimo su ta valstybe nare taškuose, nepriklausomai nuo to, ar tie pajėgumai nuolatiniai ar pertraukiamieji ir nuo to, ar jie buvo užsakyti iki ekstremaliosios situacijos ar jos metu, turi pirmenybę konkuruojančių pajėgumų išleidimo į saugyklas taškuose atžvilgiu. Pajėgumų, kuriems teikiama pirmenybė, sistemos naudotojas nedelsdamas sumoka nuolatinių pajėgumų sistemos naudotojui sąžiningą kompensaciją už finansinius nuostolius, patirtus dėl pirmenybės suteikimo, įskaitant proporcingą išlaidų, susijusių su nuolatinių pajėgumų pertraukimu, atlyginimą. Kompensacijos nustatymo ir sumokėjimo procesas neturi poveikio pirmenybės taisyklės taikymui.

6. Valstybės narės, visų pirma kompetentingos institucijos, užtikrina, kad:

a) nebūtų imamasi jokių priemonių, kuriomis kuriuo nors metu būtų nepagrįstai ribojami dujų srautai vidaus rinkoje;

b) nebūtų imamasi jokių priemonių, kurios galėtų kelti didelį pavojų dujų tiekimo padėčiai kitoje valstybėje narėje ir

▼B

c) pagal ekstremaliųjų situacijų valdymo planą būtų ir toliau, kiek tai įmanoma techniniu ir saugumo atžvilgiais, užtikrinama tarpvalstybinė prieiga prie infrastruktūros pagal Reglamentą (EB) Nr. 715/2009.

7. Ekstremaliosios situacijos metu ir dėl pagrįstų priežasčių, atitinkamam elektros energijos arba dujų perdavimo sistemos operatoriui pateikus prašymą, valstybė narė gali nuspręsti pirmiausia dujas tiekti tam tikroms ypatingos svarbos dujomis kūrenamoms elektrinėms ir tik po to – tam tikrų kategorijų saugomiems vartotojams, jei dėl nepakankamo dujų tiekimo tokiomis dujomis kūrenamoms ypatingos svarbos elektrinėms:

a) būtų itin sutrikdytas elektros energijos sistemos veikimas arba

b) būtų trikdoma dujų gavyba ir (arba) transportavimas.

Valstybės narės pagrindžia bet kokią tokio pobūdžio priemonę rizikos vertinimu.

Pirmoje pastraipoje nurodytos ypatingos svarbos dujomis kūrenamos elektrinės aiškiai nustatomos, taip pat nustatant galimus dujų kiekius, dėl kurių būtų taikoma tokia priemonė, įtraukiant tas nuostatas į prevencinių veiksmų planų ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų regioninius skyrius. Jų nustatymas vykdomas glaudžiai bendradarbiaujant su atitinkamos valstybės narės elektros energijos ir dujų sistemų perdavimo sistemos operatoriais.

8. Komisija kuo skubiau ir bet kuriuo atveju per penkias dienas nuo dienos, kurią ji iš kompetentingos institucijos gavo 2 dalyje nurodytą informaciją, patikrina, ar, vadovaujantis 1 dalies c punktu, ekstremalioji situacija paskelbta pagrįstai, ar priemonės, kurių imtasi, tiksliai, kiek tik įmanoma, atitinka ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nurodytus veiksmus, ar dėl tų priemonių gamtinių dujų įmonėms nesukuriama nepagrįsta našta ir ar jos atitinka 6 dalį. Komisija kitos kompetentingos institucijos ar gamtinių dujų įmonių prašymu arba savo iniciatyva gali paprašyti kompetentingos institucijos pakeisti priemones, jei jos neatitinka šios dalies pirmame sakinyje nurodytų sąlygų. Komisija taip pat gali pareikalauti, kad kompetentinga institucija paskelbtų apie ekstremaliosios situacijos pabaigą, kai Komisija padaro išvadą, jog, vadovaujantis 1 dalies c punktu, ekstremaliosios situacijos paskelbimas nėra arba nebėra pagrįstas.

Per tris dienas nuo Komisijos prašymo pateikimo dienos kompetentinga institucija pakeičia priemones ir praneša apie tai Komisijai arba informuoja Komisiją apie priežastis, dėl kurių ji nesutinka su prašymu. Pastaruoju atveju Komisija gali per tris dienas nuo tos dienos, kurią ji buvo informuota, pakeisti arba atšaukti savo prašymą, arba pakviesti kompetentingą instituciją ar atitinkamais atvejais susijusias kompetentingas institucijas ir, kai Komisija mano, kad tai būtina, DKG apsvarstyti tą klausimą. Komisija išsamiai nurodo priežastis, dėl kurių ji prašo pakeisti veiksmus. Kompetentinga institucija visapusiškai atsižvelgia į Komisijos poziciją. Jei galutinis kompetentingos institucijos sprendimas skiriasi nuo Komisijos pozicijos, kompetentinga institucija nurodo priežastis, dėl kurių priimtas toks sprendimas.

▼B

9. Kai kompetentinga institucija paskelbia apie vieno iš 1 dalyje nurodyto lygio krizės pabaigą, ji praneša Komisijai ir valstybių narių, su kuriomis tos kompetentingos institucijos valstybė narė yra tiesiogiai sujungta, kompetentingoms institucijoms.

12 straipsnis

Reagavimo į regioninio ir Sąjungos masto ekstremaliąsias situacijas veiksmai

1. Ekstremaliąją situaciją paskelbusios kompetentingos institucijos prašymu Komisija, atlikusi patikrinimą pagal 11 straipsnio 8 dalį, gali paskelbti regioninio arba Sąjungos masto ekstremaliąją situaciją.

Komisija paskelbia atitinkamai regioninio arba Sąjungos masto ekstremaliąją situaciją bent dviejų ekstremaliąją situaciją paskelbusių kompetentingų institucijų prašymu ir atlikusi patikrinimą pagal 11 straipsnio 8 dalį, jei tokių ekstremaliųjų situacijų priežastys yra susijusios.

Visais atvejais Komisija, skelbdama regioninio arba Sąjungos masto ekstremaliąją situaciją, naudodama tinkamiausias konkrečiomis aplinkybėmis komunikacijos priemones sužino kitų kompetentingų institucijų nuomones ir tinkamai atsižvelgia į visą jų pateiktą susijusią informaciją. Kai Komisija, atlikusi vertinimą nusprendžia, kad regioninio arba Sąjungos masto ekstremaliosios situacijos paskelbimo sąlygos nebetenkinamos, ji paskelbia, kad regioninio arba Sąjungos masto ekstremalioji situacija atšaukiama, bei nurodo savo sprendimo priežastis ir apie jį informuoja Tarybą.

2. Paskelbusi regioninio arba Sąjungos masto ekstremaliąją situaciją, Komisija iš karto sušaukia DKG.

3. Regioninio arba Sąjungos masto ekstremaliosios situacijos atveju Komisija koordinuoja kompetentingų institucijų veiksmus, visapusiškai atsižvelgdama į konsultuojantis su DKG gautą aktualią informaciją ir į šių konsultacijų rezultatus. Visų pirma Komisija:

a) užtikrina keitimąsi informacija;

b) užtikrina valstybių narių ir regioninio lygmens veiksmų nuoseklumą ir veiksmingumą Sąjungos lygmeniu;

c) derina veiksmus su trečiosiomis valstybėmis.

4. Komisija gali sušaukti krizių valdymo grupę, kurią sudaro atitinkamų valstybių narių, kuriose susidarė ekstremalioji situacija, krizės valdytojai, nurodyti 10 straipsnio 1 dalies g punkte. Krizės valdytojams sutikus, Komisija gali pakviesti dalyvauti kitus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus. Komisija užtikrina, kad DKG būtų reguliariai informuojama apie krizių valdymo grupės atliekamą darbą.

5. Valstybės narės, visų pirma kompetentingos institucijos, užtikrina, kad:

a) nebūtų imamasi jokių priemonių, kuriomis kuriuo nors metu būtų nepagrįstai ribojami dujų srautai vidaus rinkoje, visų pirma dujų srautai į paveiktas rinkas;

▼B

b) nebūtų imamasi jokių priemonių, kurios galėtų kelti didelį pavojų dujų tiekimo padėčiai kitoje valstybėje narėje ir

c) pagal ekstremaliųjų situacijų valdymo planą būtų ir toliau, kiek tai įmanoma techniniu ir saugumo atžvilgiais, užtikrinama tarpvalstybinė prieiga prie infrastruktūros pagal Reglamentą (EB) Nr. 715/2009.

6. Kai Komisija kompetentingos institucijos ar gamtinių dujų įmonės prašymu arba savo iniciatyva nusprendžia, kad valstybės narės arba kompetentingos institucijos veiksmai ar gamtinių dujų įmonės elgesys susidarius regioninio arba Sąjungos masto ekstremaliajai situacijai prieštarauja 5 daliai, Komisija paprašo tos valstybės narės arba kompetentingos institucijos pakeisti savo veiksmus arba imtis veiksmų, kuriais būtų užtikrinta, kad būtų laikomasi 5 dalies nuostatų, ir informuoja ją apie tokio prašymo priežastis. Deramai atsižvelgiama į būtinybę užtikrinti, kad dujų sistema visą laiką veiktų saugiai.

Per tris dienas nuo Komisijos prašymo pateikimo dienos valstybė narė arba kompetentinga institucija pakeičia savo veiksmus ir praneša apie tai Komisijai arba informuoja Komisiją nurodydama jai priežastis, dėl kurių ji nesutinka su prašymu. Pastaruoju atveju Komisija gali per tris dienas nuo tos dienos, kurią ji buvo informuota, pakeisti arba atšaukti savo prašymą, arba pakviesti valstybę narę arba kompetentingą instituciją ir, kai Komisija mano, kad tai būtina, DKG apsvarstyti tą klausimą. Komisija išsamiai nurodo priežastis, dėl kurių ji prašo pakeisti veiksmus. Valstybė narė arba kompetentinga institucija visapusiškai atsižvelgia į Komisijos poziciją. Kai galutinis kompetentingos institucijos arba valstybės narės sprendimas skiriasi nuo Komisijos pozicijos, kompetentinga institucija arba valstybė narė nurodo priežastis, dėl kurių priimtas toks sprendimas.

7. Komisija, pasikonsultavusi su DKG, sudaro nuolatinį stebėsenos darbo grupės narių rezervo sąrašą, į kurį įtraukiami pramonės ekspertai ir Komisijos atstovai. Stebėsenos darbo grupė prireikus gali būti siunčiama dirbti už Sąjungos ribų ir, bendradarbiaudama su trečiosiomis valstybėmis tiekėjomis ir trečiosiomis tranzito valstybėmis, ji stebi dujų srautus į Sąjungą ir teikia apie juos atskaitas.

8. Kompetentinga institucija informuoja Komisijos reagavimo į nelaimes koordinavimo centrą apie visus pagalbos poreikius. Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras vertina bendrą padėtį ir teikia patarimus dėl pagalbos, kuri turėtų būti teikiama valstybėms narėms, kurioms tai aktualiausia, ir atitinkamais atvejais trečiosioms valstybėms.

13 straipsnis

Solidarumas

1. Jeigu valstybė narė paprašė taikyti solidarumo priemonę pagal šį straipsnį, valstybė narė, kuri yra tiesiogiai sujungta su prašančiąja valstybe nare, arba, kai valstybė narė taip numato, jos kompetentinga institucija, perdavimo sistemos operatorius arba skirstymo sistemos operatorius imasi, kiek įmanoma, vengdama (-as) sukurti nesaugias padėtis, būtinų priemonių užtikrinti, kad jos teritorijoje dujų tiekimas vartotojams, kurie nėra solidariai saugomi vartotojai, būtų sumažintas arba netęsiamas

▼B

būtinu mastu ir tokį laikotarpį, kol dujų tiekimo solidariai saugomiems vartotojams prašančiojoje valstybėje narėje, poreikiai nėra patenkinami. Prašančioji valstybė narė užtikrina, kad atitinkamas dujų kiekis būtų faktiškai tiekiamas solidariai saugomiems vartotojams jos teritorijoje.

Išimtinėmis aplinkybėmis ir atitinkamam elektros energijos ar dujų perdavimo sistemos operatoriui pateikus deramai pagrįstą prašymą savo kompetentingai institucijai, dujų tiekimas taip pat gali būti tęsiamas į tam tikras ypatingos svarbos dujomis kūrenamas elektrines, kaip apibrėžta pagal 11 straipsnio 7 dalį, esančias iš solidarumo tiekiančiojoje valstybėje narėje, jeigu dėl nepakankamo dujų tiekimo tokioms elektrinėms būtų itin sutrikdytas elektros energijos sistemos veikimas arba trikdoma dujų gavyba ir (arba) transportavimas.

2. Valstybė narė taip pat taiko solidarumo priemonę ir kitai valstybei narei, su kuria ji yra sujungta per trečiąją valstybę, išskyrus atvejus, kai srautai per tą trečiąją valstybę yra ribojami. Toks priemonės taikymo išplėtimas priklauso nuo abipusio susitarimo tarp atitinkamų valstybių narių, kurios atitinkamais atvejais į ją įtraukia trečiąją valstybę, per kurią jos yra sujungtos.

3. Solidarumo priemonė priimama kaip kraštutinė priemonė ir taikoma tik tuo atveju, kai prašančioji valstybė narė:

a) nesugebėjo ištaisyti nepakankamo dujų tiekimo savo solidariai saugomiems vartotojams padėties nepaisant to, kad taikė 11 straipsnio 3 dalyje nurodytą priemonę;

b) išnaudojo visas rinkos priemones ir visas savo ekstremaliųjų situacijų valdymo plane numatytas priemones;

c) pateikė išsamų prašymą Komisijai ir visų valstybių narių, su kuriomis ji yra sujungta tiesiogiai arba, kaip numatyta 2 dalyje, per trečiąją valstybę, kompetentingoms institucijoms kartu su įgyvendintų priemonių, nurodytų šios dalies b punkte, aprašymu;

d) įsipareigojo iš solidarumo tiekiančiai valstybei narei nedelsiant sumokėti sąžiningą kompensaciją laikantis 8 dalies.

4. Jeigu prašančiajai valstybei narei solidariai padėti galėtų daugiau nei viena valstybė narė, prašančioji valstybė narė, pasikonsultavusi su visomis valstybėmis narėmis, kurioms tenka pareiga tiekti iš solidarumo, prašo pateikti pasiūlymą dėl dujų tiekimo, kuris būtų palankiausias atsižvelgiant į išlaidas, tiekimo spartą, patikimumą ir diversifikaciją. Atitinkamos valstybės narės tokius savanoriškomis poreikio valdymo priemonėmis grindžiamus pasiūlymus teikia tokiu mastu ir tiek laiko, kiek tai įmanoma, prieš imdamosi ne rinkos priemonių.

5. Kai rinkos priemonės pasirodo nepakankamos, kad iš solidarumo tiekianti valstybė narė ištaisytų nepakankamo dujų tiekimo solidariai saugomiems vartotojams prašančiojoje valstybėje narėje padėtį, iš solidarumo tiekianti valstybė narė gali imti taikyti ne rinkos priemones, kad įvykdytų 1 ir 2 dalyse nustatytas pareigas.

▼B

6. Prašančiosios valstybės narės kompetentinga institucija nedelsdama praneša Komisijai ir iš solidarumo tiekiančių valstybių narių kompetentingoms institucijoms, kai dujų tiekimo solidariai saugomiems vartotojams jos teritorijoje poreikis yra patenkintas arba kai pareigos pagal 1 ir 2 dalis, atsižvelgiant į jos poreikius, yra sumažinamos, arba kai jų vykdymas sustabdomas iš solidarumo gaunančiosios valstybės narės prašymu.

7. 1 ir 2 dalyse nustatytos pareigos taikomos atsižvelgiant į techniškai saugų ir patikimą iš solidarumo tiekiančios valstybės narės dujų sistemos veikimą ir į atitinkamos valstybės narės jungiamųjų vamzdynų infrastruktūros eksportavimo į prašančiąją valstybę narę didžiausių pajėgumų ribas. Techniniuose, teisiniuose ir finansiniuose susitarimuose gali būti atsižvelgta į tokias aplinkybes, visų pirma aplinkybes, kuriomis rinka užtikrins didžiausius jungiamojo vamzdyno pajėgumus.

8. Solidarumas pagal šį reglamentą taikomas kompensavimo pagrindu. Solidarumą taikyti prašanti valstybė narė nedelsdama sumoka sąžiningą kompensaciją iš solidarumo tiekiančiai valstybei narei arba užtikrina, kad ji būtų sumokėta. Tokia sąžininga kompensacija apima bent:

a) dujas, patiektas į prašančiosios valstybės narės teritoriją;

b) visas kitas susijusias ir pagrįstas išlaidas, patirtas teikiant solidarumą, atitinkamais atvejais su tokia priemone susijusias išlaidas, kurios gali būti nustatytos iš anksto;

c) bet kokią kompensaciją, nustatytą teismo, arbitražo procese arba panašiame procese ar susitarimuose, ir susijusias tokių procesų, kuriuose dalyvauja iš solidarumo tiekianti valstybė narė, tiekime iš solidarumo dalyvaujančių subjektų atžvilgiu, išlaidas.

Sąžininga kompensacija pagal pirmą pastraipą apima, *inter alia*, visas pagrįstas išlaidas, kurias iš solidarumo tiekianti valstybė narė patiria dėl pareigos sumokėti kompensaciją laikantis Sąjungos teisės garantuojamų pagrindinių teisių ir laikantis taikytinų tarptautinių įsipareigojimų, kai įgyvendinamas šis straipsnis, ir kitas pagrįstas išlaidas, patirtas dėl kompensacijos sumokėjimo pagal nacionalines kompensavimo taisykles.

Ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 1 d. valstybės narės patvirtina būtinas priemones, visų pirma techninius, teisinius ir finansinius susitarimus pagal 10 dalį, siekiant įgyvendinti šios dalies pirmą ir antrą pastraipas. Tokiose priemonėse gali būti numatytos praktinės sumokėjimo nedelsiant sąlygos.

9. Valstybės narės užtikrina, kad šio straipsnio nuostatos būtų įgyvendinamos laikantis Sutarčių, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos ir taikytinų tarptautinių įsipareigojimų. Jos imasi tam būtinų priemonių.

10. Ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 1 d. valstybės narės patvirtina būtinas priemones, įskaitant sutartas techniniuose, teisiniuose ir finansiniuose susitarimuose, siekiant užtikrinti dujų tiekimą solidariai saugomiems vartotojams prašančiojoje valstybėje narėje pagal 1 ir 2 dalis. Dėl

▼B

techninių, teisinių ir finansinių susitarimų susitaria valstybės narės, kurios yra tarpusavyje sujungtos tiesiogiai arba, kaip nurodyta 2 dalyje, per trečiąją valstybę, ir jie apibūdinami atitinkamuose jų ekstremaliųjų situacijų valdymo planuose. Be kita ko, į tokius susitarimus gali būti įtraukti tokie elementai:

a) tinklų operacinis saugumas;

b) taikytinos dujų kainos ir (arba) jų nustatymo metodika, atsižvelgiant į poveikį rinkos veikimui;

c) jungiamųjų vamzdynų naudojimas, įskaitant dvikrypčio transportavimo pajėgumus ir požemines dujų saugyklas;

d) dujų kiekiai ir jų nustatymo metodika;

e) išlaidų, kurias turės apimti sąžininga nedelsiant sumokama kompensacija, kategorijos; tai gali apimti ir žalą dėl pramonės veiklos sutrikdymo;

f) informacija apie metodą, kaip turėtų būti apskaičiuojama sąžininga kompensacija.

Prieš prašant taikyti solidarumą valstybių narių suderintas finansinis susitarimas apima nuostatas, kuriose numatomas bent visų susijusių ir pagrįstų išlaidų, patirtų tiekiant iš solidarumo, sąžiningos kompensacijos apskaičiavimas, ir pareiga, kad tokia kompensacija bus sumokėta.

Pagal kompensavimo mechanizmą teikiamos paskatos dalyvauti rinkos priemonėse, kaip antai aukcionuose ir reagavimo į dujų poreikį mechanizmuose. Juo neturi būti sukuriamos ydingos paskatos, įskaitant finansines sąlygas, rinkos dalyviams, dėl kurių jie atidėtų savo veiksmus iki tol, kol bus pritaikytos ne rinkos priemonės. Į ekstremaliųjų situacijų valdymo planus įtraukiama informacija apie visus kompensavimo mechanizmus arba bent šios informacijos santrauka.

11. Kol valstybė narė gali užtikrinti dujų tiekimą savo solidariai saugomiems vartotojams iš savo gavybos, jai netaikoma pareiga sudaryti techninius, teisinius ir finansinius susitarimus su valstybėmis narėmis, su kuriomis ji yra sujungta tiesiogiai arba, laikantis 2 dalies – per trečiąją valstybę, siekiant užsitikrinti tiekimą iš solidarumo. Tokia išimtis nedaro poveikio atitinkamos valstybės narės pareigai iš solidarumo vykdyti tiekimą kitoms valstybėms narėms pagal šį straipsnį.

12. Ne vėliau kaip 2017 m. gruodžio 1 d. Komisija, pasikonsultavusi su DKG, pateikia teisiškai neprivalomas gaires dėl techninių, teisinių ir finansinių susitarimų pagrindinių elementų, visų pirma dėl to, kaip taikyti 8 ir 10 dalyse aprašytus elementus.

13. Kai valstybės narės ne vėliau kaip 2018 m. spalio 1 d. nesusitaria dėl būtinų techninių, teisinių ir finansinių susitarimų, Komisija gali, pasikonsultavusi su atitinkamomis kompetentingomis institucijomis, pasiūlyti tokių priemonių sistemą, kuria nustatomi būtini principai, kad priemonės veiktų, pagrįstą 12 dalyje nurodytomis Komisijos gairėmis. Valstybės narės savo susitarimus užbaigia rengti ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 1 d., kuo labiau atsižvelgdamos į Komisijos pasiūlymą.

▼B

14. Jeigu valstybės narės nesusitaria dėl savo techninių, teisinių ir finansinių susitarimų arba jų neužbaigia rengti, tai nedaro poveikio šio straipsnio taikymui. Susidarius tokiai situacijai atitinkamos valstybės narės susitaria dėl būtinų *ad hoc* priemonių, o solidarumą taikyti prašanti valstybė narė prisiima įsipareigojimą pagal 3 dalies d punktą.

15. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytos pareigos nebetaikomos iškart, kai paskelbiama apie ekstremaliosios situacijos pabaigą arba kai Komisija pagal 11 straipsnio 8 dalies pirmą pastraipą padaro išvadą, kad ekstremaliosios situacijos paskelbimas nėra ar nebėra pagrįstas.

16. Kai Sąjunga patiria išlaidų dėl sutartinės atsakomybės, išskyrus neteisėtus veiksmus ar neteisėtą veiklą pagal SESV 340 straipsnio antrą dalį, dėl priemonių, kurių pagal šį straipsnį yra įpareigotos imtis valstybės narės, tas išlaidas jai kompensuoja iš solidarumo gaunančioji valstybė narė.

14 straipsnis

Keitimasis informacija

1. Kai valstybė narė paskelbė vieną iš krizės lygių, nurodytų 11 straipsnio 1 dalyje, atitinkamos gamtinių dujų įmonės kiekvieną dieną teikia atitinkamos valstybės narės kompetentingai institucijai visų pirma šią informaciją:

a) dienos dujų poreikio ir dujų tiekimo prognozes ateinančioms trims dienoms milijonais kubinių metrų per dieną (mln. m^3 per parą);

b) informaciją apie dienos dujų srautą visuose tarpvalstybiniuose dujų įleidimo ir išleidimo taškuose, taip pat visuose gavybos įrenginio, saugyklos ar SGD terminalo prijungimo prie tinklo taškuose milijonais kubinių metrų per dieną (mln. m^3 per parą);

c) informaciją apie laikotarpį (nurodant dienų skaičių), kuriuo tikimasi užtikrinti dujų tiekimą saugomiems vartotojams.

2. Susidarius regioninio arba Sąjungos masto ekstremaliajai situacijai, Komisija gali prašyti 1 dalyje nurodytos kompetentingos institucijos nedelsiant pateikti jai bent šią informaciją:

a) 1 dalyje nustatytą informaciją;

b) informaciją apie priemones, kurių planuojama imtis ir tas, kurias kompetentinga institucija jau įgyvendino, kad sumažintų ekstremaliosios situacijos padarinius, taip pat informaciją apie jų veiksmingumą;

c) kitoms kompetentingoms institucijoms pateiktus prašymus imtis papildomų priemonių;

d) informaciją apie priemones, įgyvendintas kitų kompetentingų institucijų prašymu.

▼B

3. Pasibaigus ekstremaliajai situacijai, kuo skubiau ir ne vėliau kaip po šešių savaičių po ekstremaliosios situacijos atšaukimo, 1 dalyje nurodyta kompetentinga institucija pateikia Komisijai išsamų ekstremaliosios situacijos ir įgyvendintų priemonių veiksmingumo vertinimą, įskaitant ekstremaliosios situacijos ekonominio poveikio vertinimą, poveikio elektros energijos sektoriui vertinimą ir informaciją apie Sąjungai ir jos valstybėms narėms suteiktą arba iš jų gautą pagalbą. Toks vertinimas pateikiamas DKG ir į jį atsižvelgiama atnaujinant prevencinių veiksmų planus ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planus.

Komisija išanalizuoja kompetentingų institucijų pateiktus vertinimus ir pateikia valstybėms narėms, Europos Parlamentui ir DKG apibendrintus tos analizės rezultatus.

4. Tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis, neatsižvelgiant į tai, ar paskelbta ekstremalioji situacija, valstybės narės, kuriai tai aktualiausia, kompetentinga institucija gali paprašyti gamtinių dujų įmonių pateikti 1 dalyje nurodytą informaciją arba papildomą informaciją, būtiną siekiant įvertinti bendrą dujų tiekimo padėtį valstybėje narėje arba kitose valstybėse narėse, įskaitant su sutartimis susijusią informaciją, išskyrus informaciją apie kainą. Komisija gali kompetentingų institucijų paprašyti pateikti gamtinių dujų įmonių pagal šią dalį pateiktą informaciją, jeigu ta informacija dar neperduota Komisijai.

5. Kai Komisija mano, kad dujų tiekimui Sąjungoje arba Sąjungos dalyje kyla arba gali kilti pavojus, dėl kurio gali būti paskelbta, kad pasiektas vienas iš 11 straipsnio 1 dalyje nurodytų krizės lygių, ji gali paprašyti atitinkamų kompetentingų institucijų surinkti ir pateikti Komisijai informaciją, būtiną dujų tiekimo padėčiai įvertinti. Komisija pateikia savo vertinimą DKG.

6. Kad kompetentingos institucijos ir Komisija galėtų įvertinti dujų tiekimo saugumo padėtį nacionaliniu, regioniniu ir Sąjungos lygmenimis, kiekviena gamtinių dujų įmonė:

a) atitinkamai kompetentingai institucijai pateikia šią informaciją apie dujoms pirkti jos sudarytas ilgesnės nei vienerių metų trukmės dujų tiekimo sutartis, kuriose yra tarpvalstybinis aspektas:

   i) informaciją apie sutarties trukmę;

   ii) metines apimtis pagal sutartį;

   iii) informaciją apie sutartyje numatytus didžiausius dienos kiekius pavojaus arba ekstremaliosios situacijos lygio krizės atvejais;

   iv) informaciją apie sutartyje numatytus pristatymo taškus;

   v) informaciją apie būtiniausius dienos ir mėnesio dujų kiekius;

   vi) informaciją apie dujų tiekimo sustabdymo sąlygas;

▼B

vii) informaciją, ar pagal atskirą sutartį arba pagal visas su tuo pačiu tiekėju ar su juo susijusiomis įmonėmis sudarytas sutartis tiekiamas dujų kiekis valstybėje narėje, kuriai tai aktualiausia, sudaro ribinį 28 % kiekį arba jį viršija, kaip nurodyta 6 dalies b punkte.

b) valstybės narės, kuriai tai aktualiausia, kompetentingai institucijai nedelsdamos praneša apie savo ilgesnės nei vienerių metų trukmės dujų tiekimo sutartis, sudarytas arba pakeistas 2017 m. lapkričio 1 d. arba po tos datos, jei pagal atskirą sutartį arba pagal visas su tuo pačiu tiekėju arba su juo susijusiomis įmonėmis sudarytas jos sutartis tiekiamas dujų kiekis sudaro 28 % arba daugiau toje valstybėje narėje per metus suvartojamo dujų kiekio, kuris apskaičiuojamas remiantis naujausiais turimais duomenimis. Be to, ne vėliau kaip 2018 m. lapkričio 2 d. gamtinių dujų tiekimo įmonės praneša kompetentingai institucijai apie visas galiojančias sutartis, atitinkančias tokias pat sąlygas. Pareiga pranešti neapima informacijos apie kainą ir netaikoma tik su dujų kaina susijusiems pakeitimams. Pareiga pranešti apie sutartis taikoma ir visiems komerciniams susitarimams, kurie yra susiję su dujų tiekimo sutarties vykdymu, išskyrus informaciją apie kainą.

Kompetentinga institucija pirmos pastraipos a punkte išvardytus duomenis pateikia Komisijai nuasmeninta forma. Naujų sutarčių sudarymo arba galiojančių sutarčių pakeitimo atvejais visas duomenų rinkinys pateikiamas ne vėliau kaip iki atitinkamų metų rugsėjo mėnesio pabaigos. Kai kompetentingai institucijai kyla abejonių dėl sudarytos sutarties, apie kurią pranešta pagal pirmos pastraipos b punktą, keliamos rizikos dujų tiekimo į valstybę narę ar regioną saugumui, ji apie tą sutartį praneša Komisijai.

7. Esant aplinkybėms, kurios yra tinkamai pagrįstos poreikiu garantuoti dujų tiekimo saugumo atžvilgiu svarbių pagrindinių dujų tiekimo sutarčių skaidrumą, ir, kai valstybės narės, kuriai tai aktualiausia, kompetentinga institucija arba Komisija mano, kad dėl dujų tiekimo sutarties gali kilti rizika dujų tiekimo saugumui valstybėje narėje, regione arba Sąjungoje, valstybės narės kompetentinga institucija arba Komisija gali paprašyti gamtinių dujų įmonės pateikti sutarties duomenis, išskyrus informaciją apie kainą, jos poveikiui dujų tiekimo saugumui įvertinti. Prašymas turi būti pagrįstas ir taip pat gali būti prašoma pateikti duomenis apie bet kokius kitus komercinius susitarimus, kurie yra svarbūs dujų tiekimo sutarties vykdymui, išskyrus informaciją apie kainą. Pagrindimas turi apimti susijusios administracinės naštos proporcingumą.

8. Kompetentingos institucijos, kurios gauna informaciją pagal šio straipsnio 6 dalies b punktą arba 7 dalį, per tris mėnesius įvertina gautą informaciją dujų tiekimo saugumo tikslais ir savo vertinimo rezultatus pateikia Komisijai.

9. Kompetentinga institucija atsižvelgia į informaciją, gautą pagal šį straipsnį, rengdama rizikos vertinimą, prevencinių veiksmų planą, ekstremaliųjų situacijų valdymo planą arba atitinkamus jų atnaujinimus. Komisija gali priimti nuomonę, kuria kompetentingai institucijai siūloma iš

▼B

dalies pakeisti savo rizikos vertinimus arba planus remiantis pagal šį straipsnį gauta informacija. Atitinkama kompetentinga institucija peržiūri rizikos vertinimą ir planus, dėl kurių yra pateiktas prašymas 8 straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka.

10. Ne vėliau kaip 2019 m. gegužės 2 d. valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikytinų gamtinių dujų įmonėms pažeidus šio straipsnio 6 arba 7 dalį, ir imasi visų būtinų priemonių jų įgyvendinimui užtikrinti. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.

11. Šiame straipsnyje valstybė narė, kuriai tai aktualiausia, – valstybė narė, kurioje atitinkamos sutarties šalis parduoda didžiąją dalį dujų arba yra didžioji dalis jos vartotojų.

12. Visos sutartys arba informacija apie sutartis, gauta remiantis 6 ir 7 dalimis, taip pat atitinkami kompetentingų institucijų arba Komisijos vertinimai išlieka konfidencialūs. Kompetentingos institucijos ir Komisija užtikrina visišką konfidencialumą.

15 straipsnis

Profesinė paslaptis

1. Bet kuri neskelbtina komercinė informacija, kuri buvo gauta, kuria buvo pasikeista arba kuri buvo perduota pagal 14 straipsnio 4–8 dalis ir 18 straipsnį, išskyrus 14 straipsnio 3 ir 5 dalyse nurodytų vertinimų rezultatus, išlieka konfidenciali ir jai taikomos šiame straipsnyje nustatytos profesinės paslapties sąlygos.

2. Pareiga saugoti profesinę paslaptį taikoma šiems konfidencialią informaciją pagal šį reglamentą gaunantiems asmenims:

a) Komisijai dirbantiems ar dirbusiems asmenims;

b) Komisijos nurodymų gavusiems auditoriams ir ekspertams;

c) kompetentingoms institucijoms ir nacionalinėms reguliavimo institucijoms ar kitoms susijusioms institucijoms dirbantiems ar dirbusiems asmenims;

d) kompetentingų institucijų ir nacionalinių reguliavimo institucijų ar kitų susijusių institucijų nurodymų gavusiems auditoriams ir ekspertams.

3. Nedarant poveikio atvejams, kuriems taikoma baudžiamoji teisė, kitoms šio reglamento nuostatoms ar kitiems atitinkamiems Sąjungos teisės aktams 2 dalyje nurodytų asmenų vykdant savo pareigas gauta konfidenciali informacija negali būti atskleista jokiam kitam asmeniui ar institucijai, išskyrus suvestinės ar bendra forma taip, kad nebūtų įmanoma atpažinti jokio atskiro rinkos dalyvio ar rinkos vietos.

▼B

4. Nedarant poveikio atvejams, kuriems taikoma baudžiamoji teisė, Komisija, nacionalinės kompetentingos institucijos ir nacionalinės reguliavimo institucijos, įstaigos ar asmenys, kurie gauna konfidencialią informaciją pagal šį reglamentą, gali konfidencialią informaciją naudoti tik savo pareigų ir funkcijų vykdymo tikslais. Kitos institucijos, įstaigos ar asmenys gali naudotis ta informacija tuo tikslu, kuriuo ji jiems buvo suteikta, arba administraciniuose ar teisminiuose procesuose, konkrečiai susijusiuose su jų funkcijų vykdymu.

16 straipsnis

Bendradarbiavimas su Energijos bendrijos susitariančiosiomis šalimis

1. Kai valstybės narės ir Energijos bendrijos susitariančiosios šalys bendradarbiauja rengiant rizikos vertinimus ir prevencinių veiksmų planus bei ekstremaliųjų situacijų valdymo planus, toks bendradarbiavimas gali apimti visų pirma rizikos veiksnių sąveikos ir sąsajų nustatymą ir konsultacijas siekiant užtikrinti prevencinių veiksmų planų ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų darną tarpvalstybiniu lygmeniu.

2. 1 dalies atveju Energijos bendrijos susitariančiosios šalys gali Komisijos kvietimu dalyvauti DKG posėdžiuose visais abipusiai rūpimais klausimais.

▼M2

3. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį reglamentą nustatytos laikymo pareigos būtų vykdomos naudojant saugyklas Sąjungoje. Tačiau valstybių narių ir Energijos bendrijos susitariančiųjų šalių bendradarbiavimas gali apimti savanoriškus susitarimus dėl Energijos bendrijos susitariančiųjų šalių suteikiamų laikymo pajėgumų naudojimo siekiant laikyti papildomus valstybėms narėms skirtus dujų kiekius.

▼B

17 straipsnis

Komisijos vykdoma stebėsena

Komisija nuolat stebi dujų tiekimo saugumo priemones ir reguliariai teikia ataskaitas DKG.

Remdamasi 8 straipsnio 7 dalyje nurodytais vertinimais, Komisija ne vėliau kaip 2023 m. rugsėjo 1 d. parengia išvadas dėl galimų dujų tiekimo saugumo padidinimo Sąjungos lygmeniu priemonių ir pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šio reglamento taikymo ataskaitą, įskaitant, jei būtina, pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl šio reglamento dalinio pakeitimo.

▼M2

17a straipsnis

Komisijos ataskaitų teikimas

1. Ne vėliau kaip 2023 m. vasario 28 d., o vėliau – kasmet Komisija teikia ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai, kuriose išdėstoma:

▼M2

a) priemonių, kurių ėmėsi valstybės narės siekdamos vykdyti dujų laikymo pareigas, apžvalga;

b) laiko, kurio reikia Reglamento (EB) Nr. 715/2009 3a straipsnyje nustatytai sertifikavimo procedūrai, apžvalga;

c) priemonių, kurių Komisija paprašė imtis siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi pildymo trajektorijų ir pasiekti pripildymo tikslai, apžvalga;

d) šio reglamento taikymo galimo poveikio dujų kainoms ir galimam dujų sutaupymui, kiek tai susiję su 6b straipsnio 4 dalimi, analizė.

▼B

18 straipsnis

Dokumentų teikimas

Rizikos vertinimai, prevencinių veiksmų planai, ekstremaliųjų situacijų valdymo planai ir visi kiti dokumentai Komisijai teikiami elektroniniu būdu per platformą CIRCABC.

Visas su dokumentų teikimu susijęs susirašinėjimas vykdomas elektroniniu būdu.

▼M2

18a straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011 ([1]).

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

▼B

19 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

([1]) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

▼B

2. 3 straipsnio 8 dalyje, 7 straipsnio 5 dalyje ir 8 straipsnio 5 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2017 m. lapkričio 1 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsiami tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 3 straipsnio 8 dalyje, 7 straipsnio 5 dalyje ir 8 straipsnio 5 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 3 straipsnio 8 dalį, 7 straipsnio 5 dalį ir 8 straipsnio 5 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

20 straipsnis

Nukrypti leidžianti nuostata

1. Šis reglamentas netaikomas Maltai ir Kiprui tol, kol kiekvienos šių šalių teritorijoje dujos netiekiamos. Malta ir Kipras toliau nurodytose nuostatose nustatytas pareigas įvykdo ir sprendimus, kuriuos šios valstybės narės turi teisę priimti pagal tas nuostatas, priima per nurodytą laikotarpį, kuris skaičiuojamas nuo dujų tiekimo kiekvienos iš šių šalių teritorijoje pradžios datos:

a) 2 straipsnio 5 punktas, 3 straipsnio 2 dalis, 7 straipsnio 5 dalis ir 14 straipsnio 6 dalies a punktas – 12 mėnesių;

b) 6 straipsnio 1 dalis – 18 mėnesių;

c) 8 straipsnio 7 dalis – 24 mėnesių;

d) 5 straipsnio 4 dalis – 36 mėnesiai;

e) 5 straipsnio 1 dalis – 48 mėnesiai.

▼B

Kad įvykdytų 5 straipsnio 1 dalyje nustatytą pareigą, Malta ir Kipras gali taikyti nuostatas, pateiktas 5 straipsnio 2 dalyje, be kita ko, naudodami ne rinka grindžiamas poreikio valdymo priemones.

2. Pareigos, susijusios su 7 ir 8 straipsniuose nustatytų rizikos grupių darbu, pietinio dujų koridoriaus ir rytinės Vidužemio jūros regiono dalies rizikos grupių atžvilgiu pradedami taikyti nuo tos datos, kurią pradedama svarbios infrastruktūros/dujotiekio bandymo operacija.

3. Kol Švedija turi prieigą prie dujų per jungiamuosius vamzdynus tik iš Danijos, kuri yra vienintelis jos dujų šaltinis ir vienintelė galima tiekėja iš solidarumo, Danijai ir Švedijai netaikoma 13 straipsnio 10 dalyje nustatyta pareiga susitarti dėl techninių, teisinių ir finansinių susitarimų, pagal kuriuos Švedija vykdytų tiekimą Danijai iš solidarumo. Tai nedaro poveikio Danijos pareigai vykdyti tiekimą iš solidarumo, taip pat tuo tikslu sudaryti būtinus techninius, teisinius ir finansinius susitarimus pagal 13 straipsnį.

▼M2

4. 6a–6d straipsniai netaikomi Airijai, Kiprui ir Maltai tol, kol jos nėra tiesiogiai prisijungusios prie bet kurios kitos valstybės narės dujų jungtinės sistemos.

▼B

21 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (ES) Nr. 994/2010 panaikinamas.

Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir aiškinamos pagal IX priede pateiktą atitikties lentelę.

22 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja ketvirtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2017 m. lapkričio 1 d.

Tačiau 13 straipsnio 1–6 dalys, 13 straipsnio 8 dalies pirma ir antra pastraipos bei 13 straipsnio 14 ir 15 dalys taikomos nuo 2018 m. gruodžio 1 d.

▼M2

2 straipsnio 27–31 punktai, 6a–6d straipsniai, 16 straipsnio 3 dalis, 17a ir 18a straipsniai, 20 straipsnio 4 dalis ir Ia ir Ib priedai taikomi iki 2025 m. gruodžio 31 d.

▼B

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

▼**M1**

I PRIEDAS

Regioninis bendradarbiavimas

Valstybių narių rizikos grupės, kuriomis grindžiamas su rizika susijęs bendradarbiavimas, kaip nurodyta 3 straipsnio 7 dalyje, yra šios:

1. Rytų dujų tiekimo rizikos grupės:

   a) Ukraina: Bulgarija, Čekija, Danija, Vokietija, Graikija, Kroatija, Italija, Liuksemburgas, Vengrija, Austrija, Lenkija, Rumunija, Slovėnija, Slovakija, Švedija;

   b) Baltarusija: Belgija, Čekija, Danija, Vokietija, Estija, Latvija, Lietuva, Liuksemburgas, Nyderlandai, Lenkija, Slovakija, Suomija, Švedija;

   c) Baltijos jūra: Belgija, Čekija, Danija, Vokietija, Prancūzija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Austrija, Slovakija, Švedija;

   d) Šiaurės Rytų: Čekija, Danija, Vokietija, Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Slovakija, Suomija, Švedija;

   e) Balkanų: Bulgarija, Graikija, Vengrija, Rumunija.

2. Šiaurės jūros dujų tiekimo rizikos grupės:

   a) Norvegija: Belgija, Danija, Vokietija, Airija, Ispanija, Prancūzija, Italija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Lenkija, Portugalija, Švedija;

   b) Mažo šilumingumo dujos: Belgija, Vokietija, Prancūzija, Nyderlandai;

   c) Danija: Danija, Vokietija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Lenkija, Švedija;

   d) Jungtinė Karalystė: Belgija, Vokietija, Airija, Liuksemburgas, Nyderlandai.

3. Šiaurės Afrikos dujų tiekimo rizikos grupės:

   a) Alžyras: Graikija, Ispanija, Prancūzija, Kroatija, Italija, Malta, Austrija, Portugalija, Slovėnija;

   b) Libija: Kroatija, Italija, Malta, Austrija, Slovėnija.

4. Pietryčių dujų tiekimo rizikos grupės:

   a) Pietinis dujų koridorius – Kaspijos jūros regionas: Bulgarija, Graikija, Kroatija, Italija, Vengrija, Malta, Austrija, Rumunija, Slovėnija, Slovakija;

   b) Vidužemio jūros regiono rytinė dalis: Graikija, Italija, Kipras Malta.

▼M2

Ia PRIEDAS ([1])

2022 m. pildymo trajektorija su tarpiniais tikslais ir pripildymo tikslas požeminių dujų saugyklų turinčioms valstybėms narėms

Valstybė narė	Rugpjūčio 1 d. tarpinis tikslas	Rugsėjo 1 d. tarpinis tikslas	Spalio 1 d. tarpinis tikslas	Lapkričio 1 d. pripildymo tikslas
AT	49 %	60 %	70 %	80 %
BE	49 %	62 %	75 %	80 %
BG	49 %	61 %	75 %	80 %
CZ	60 %	67 %	74 %	80 %
DE	45 %	53 %	80 %	80 %
DK	61 %	68 %	74 %	80 %
ES	71 %	74 %	77 %	80 %
FR	52 %	65 %	72 %	80 %
HR	49 %	60 %	70 %	80 %
HU	51 %	60 %	70 %	80 %
IT	58 %	66 %	73 %	80 %
LV	57 %	65 %	72 %	80 %
NL	54 %	62 %	71 %	80 %
PL	80 %	80 %	80 %	80 %
PT	72 %	75 %	77 %	80 %
RO	46 %	57 %	66 %	80 %
SE	40 %	53 %	67 %	80 %
SK	49 %	60 %	70 %	80 %

([1]) Šio priedo atžvilgiu taikomos kiekvienai valstybei narei pagal šį reglamentą, visų pirma jo 6a, 6b ir 6c straipsnius, nustatytos *pro rata* pareigos.
Valstybių narių, kurioms taikoma 6a straipsnio 2 dalis, atžvilgiu *pro rata* tarpiniai tikslai apskaičiuojami lentelėje nurodytą vertę dauginant iš 35 % ribos ir rezultatą padalijant iš 80 %.

▼**M2**

Ib PRIEDAS

Bendra atsakomybė už pripildymo tikslą ir pildymo trajektoriją

Pripildymo tikslo ir pildymo trajektorijos pagal 6a straipsnį atžvilgiu Vokietijos Federacinė Respublika ir Austrijos Respublika dalijasi bendra atsakomybe už saugyklas „Haidach“ ir „7Fields“. Tiek Vokietijos Federacinei Respublikai, tiek Austrijos Respublikai tenkantis tos atsakomybės tikslus santykis ir mastas nustatomi tų valstybių narių dvišaliu susitarimu.

▼B

II PRIEDAS

Skaičiavimas pagal N – 1 formulę

1. *N – 1 formulės apibrėžtis*

N – 1 formulė apibūdina dujų infrastruktūros techninius pajėgumus patenkinti bendrą dujų poreikį nustatytoje formulės taikymo teritorijoje tuo atveju, kai sutrinka vienos didžiausios dujų infrastruktūros veikimas per išskirtinai didelio dujų poreikio parą, kuri pagal statistinę tikimybę pasitaiko kartą per 20 metų.

Dujų infrastruktūra apima dujų perdavimo tinklą, įskaitant jungiamuosius vamzdynus, gavybos įrenginius, SGD įrenginius ir saugyklas nustatytoje formulės taikymo teritorijoje.

Sutrikus vienos didžiausios dujų infrastruktūros veikimui, visos likusios turimos dujų infrastruktūros techniniai pajėgumai turi atitikti bent suminį visos nustatytos formulės taikymo teritorijos dujų poreikį per išskirtinai didelio dujų poreikio parą, kuri pagal statistinę tikimybę pasitaiko kartą per 20 metų.

N – 1 formulės rezultatas, apskaičiuotas kaip nurodyta toliau, turi būti lygus bent 100 %.

2. *Skaičiavimo pagal N – 1 formulę metodas*

$$N-1[\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max}} \times 100,\ N-1 \geq 100\ \%$$

Parametrai, naudojami atliekant skaičiavimą, turi būti aiškiai apibūdinti ir pagrįsti.

Apskaičiuojant EP_m pateikiamas išsamus įleidimo taškų sąrašas ir nurodomi kiekvieno jų pajėgumai.

3. *N – 1 formulės parametrų apibrėžtys*

Nustatyta formulės taikymo teritorija – geografinė vietovė, kuriai atliekamas skaičiavimas pagal N – 1 formulę ir kurią nustato kompetentinga institucija.

Su poreikio valdymu susijusi apibrėžtis

D_{max} – visas nustatytoje formulės taikymo teritorijoje reikalingas dujų kiekis (mln. m^3 per parą) per išskirtinai didelio dujų poreikio parą, kuri pagal statistinę tikimybę pasitaiko kartą per 20 metų.

Su tiekimu susijusios apibrėžtys

EP_m – kitų nei gavybos dujų įleidimo taškų, SGD įrenginių ir saugyklų, kuriems taikomi formulės kintamieji P_m, LNG_m ir S_m, techniniai pajėgumai (mln. m^3 per parą), t. y. visų sienos dujų įleidimo taškų, per kuriuos galima tiekti dujas į nustatytą formulės taikymo teritoriją, techninių pajėgumų suma;

P_m – didžiausi gavybos techniniai pajėgumai (mln. m^3 per parą), t. y. visų nustatytoje formulės taikymo teritorijoje veikiančių dujų gavybos įrenginių, iš kurių dujos gali būti tiekiamos į įleidimo taškus, didžiausių paros techninių gavybos pajėgumų suma;

S_m – didžiausi saugyklų techniniai išleidimo pajėgumai (mln. m^3 per parą), t. y. visų saugyklų, iš kurių dujos gali būti tiekiamos į nustatytos formulės taikymo teritorijos įleidimo taškus, didžiausių paros dujų išleidimo techninių pajėgumų, nustatytų atsižvelgiant į atitinkamas saugyklų fizines savybes, suma;

▼B

LNG_m – didžiausi SGD įrenginių techniniai pajėgumai (mln. m^3 per parą), t. y. visų nustatytoje formulės taikymo teritorijoje veikiančių SGD įrenginių didžiausių paros tiekimo techninių pajėgumų, nustatytų atsižvelgiant į kritinius elementus, tokius kaip iškrovimas, papildomų paslaugų teikimas, laikinas laikymas ir pakartotinis SGD dujinimas, taip pat dujų tiekimo į sistemą techninis pajėgumas, suma;

I_m – vienos didžiausios dujų infrastruktūros, kurios pajėgumai tiekti dujas nustatytoje formulės taikymo teritorijoje yra didžiausi, techniniai pajėgumai (mln. m^3 per parą). Kai kelios dujų infrastruktūros yra sujungtos į bendrą gavybos proceso ar perdavimo ir skirstymo sistemą ir negali veikti atskirai, jos laikomos viena dujų infrastruktūra.

4. *Skaičiavimas pagal N – 1 formulę taikant poreikio valdymo priemones*

$$N-1[\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max} - D_{eff}} \times 100,\ N-1 \geq 100\ \%$$

Su poreikiu susijusi apibrėžtis

D_{eff} – D_{max} dalis (mln. m^3 per parą), kurią sutrikus dujų tiekimui galima pakankamai ir laiku padengti taikant rinka grindžiamas poreikio valdymo priemones pagal 9 straipsnio 1 dalies c punktą ir 5 straipsnio 2 dalį.

5. *Skaičiavimas pagal N – 1 formulę regiono lygmeniu*

3 punkte nurodyta nustatyta formulės taikymo teritorija, kai taikytina, padidinama iki atitinkamo regiono lygmens, kurį nustato atitinkamų valstybių narių kompetentingos institucijos. Skaičiavimas taip pat gali būti taikomas rizikos grupės regiono lygmeniu, jeigu dėl to susitarta su rizikos grupės valstybių kompetentingomis institucijomis. Apskaičiuojant pagal N – 1 formulę regiono lygmeniu naudojama viena didžiausia bendro intereso dujų infrastruktūra. Viena didžiausia regiono bendro intereso dujų infrastruktūra yra didžiausia regiono dujų infrastruktūra, kuria tiesiogiai arba netiesiogiai prisidedama prie dujų tiekimo į to regiono valstybes nares, ir ji nustatoma rizikos vertinime.

N – 1 formulės apskaičiavimą regioniniu lygmeniu vietoj N – 1 formulės apskaičiavimo nacionaliniu lygmeniu galima atlikti tik tuo atveju, kai, remiantis bendru rizikos vertinimu, viena didžiausia bendro intereso dujų infrastruktūra yra labai svarbi visų atitinkamų valstybių narių dujų tiekimui.

Rizikos grupės lygmeniu, atliekant 7 straipsnio 4 dalyje nurodytus skaičiavimus, naudojama viena didžiausia kiekvienos I priedo sąraše nurodytos rizikos grupės bendro intereso dujų infrastruktūra.

▼B

III PRIEDAS

Nuolatiniai dvikrypčio transportavimo pajėgumai

1. Šiame priede išdėstytų nuostatų vykdymo tikslu nacionalinė reguliavimo institucija gali veikti kaip kompetentinga institucija, jeigu taip nusprendžia valstybė narė.

2. Kad užtikrintų arba padidintų jungiamojo vamzdyno dvikrypčio transportavimo pajėgumus arba kad būtų taikoma tos pareigos išimtis ar pratęstas tokios išimties galiojimas, abiejose jungiamojo vamzdyno pusėse veikiantys perdavimo sistemos operatoriai, pasikonsultavę su visais perdavimo sistemos operatoriais, kurie gali būti susiję, savo kompetentingoms institucijoms (toliau – atitinkamos kompetentingos institucijos) ir savo reguliavimo institucijoms (toliau – atitinkamos reguliavimo institucijos) pateikia:

   a) nuolatinių fizinių dvikrypčio transportavimo pajėgumų pasiūlymą dėl srauto priešinga kryptimi (fiziniai srauto priešinga kryptimi pajėgumai) siekiant užtikrinti nuolatinius fizinius dvikrypčio transportavimo pajėgumus, arba

   b) prašymą suteikti pareigos užtikrinti dvikrypčio transportavimo pajėgumus išimtį.

   Perdavimo sistemos operatoriai stengiasi pateikti bendrą pasiūlymą arba prašymą taikyti išimtį. Pasiūlymo užtikrinti dvikrypčio transportavimo pajėgumus atveju perdavimo sistemos operatoriai gali pateikti pagrįstą pasiūlymą dėl tarpvalstybinio sąnaudų paskirstymo. Toks pasiūlymas arba prašymas dėl kiekvieno jungiamojo vamzdyno, kuris buvo įrengtas 2017 m. lapkričio 1 d., pateikiamas ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 1 d., o dėl naujų jungiamųjų vamzdynų – užbaigus galimybių studijos etapą, bet prieš pradedant išsamaus techninio projekto etapą.

3. Gavusios pasiūlymą arba prašymą taikyti išimtį, atitinkamos kompetentingos institucijos dėl jo nedelsdamos konsultuojasi su valstybės narės, kuriai, remiantis rizikos vertinimu, srauto priešinga kryptimi pajėgumai galėtų būti naudingi, kompetentingomis institucijomis ir nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, kai jos nėra kompetentingos institucijos, taip pat Agentūra ir Komisija. Institucijos, su kuriomis konsultuojamasi, gali pateikti nuomonę per keturis mėnesius nuo konsultacijos prašymo gavimo dienos.

4. Atitinkamos reguliavimo institucijos per šešis mėnesius nuo bendro pasiūlymo gavimo pagal 5 straipsnio 6 ir 7 dalis dienos, pasikonsultavusios su atitinkamais projekto rengėjais, priima suderintus sprendimus dėl tarpvalstybinio investavimo sąnaudų paskirstymo kiekvienam projekte dalyvaujančiam perdavimo sistemos operatoriui. Kai atitinkamos reguliavimo institucijos nepasiekia susitarimo per tą terminą, jos nedelsdamos apie tai praneša atitinkamoms kompetentingoms institucijoms.

5. Atitinkamos kompetentingos institucijos, remdamosi rizikos vertinimu, šio reglamento 5 straipsnio 5 dalyje išvardyta informacija, po konsultacijų pagal šio priedo 3 punktą gautomis nuomonėmis ir atsižvelgdamos į dujų tiekimo saugumą ir indėlį į dujų vidaus rinką, priima suderintą sprendimą. Tas suderintas sprendimas priimamas per du mėnesius. Dviejų mėnesių laikotarpis pradedamas skaičiuoti po keturių mėnesių laikotarpio, kuris suteikiamas šio priedo 3 punkte nurodytoms nuomonėms pateikti, išskyrus atvejus, kai visos nuomonės pateikiamos anksčiau, arba po šio priedo 4 punkte nurodyto šešių mėnesių laikotarpio, suteikiamo atitinkamoms reguliavimo institucijoms suderintam sprendimui priimti. Tuo suderintu sprendimu:

▼B

a) priimamas pasiūlymas dėl dvikrypčio transportavimo pajėgumų. Tokiame sprendime pateikiama sąnaudų ir naudos analizė, įgyvendinimo tvarkaraštis ir vėlesnio jo naudojimo tvarka; ir kartu pateikiamas 4 punkte nurodytas suderintas sprendimas dėl tarpvalstybinio sąnaudų paskirstymo, kurį parengia atitinkamos reguliavimo institucijos;

b) ne ilgiau kaip ketveriems metams suteikiama laikina pareigos išimtis arba pratęsiamas tokios išimties galiojimas, jei sprendime pateikta sąnaudų ir naudos analizė rodo, kad srauto priešinga kryptimi pajėgumai nepadidintų dujų tiekimo saugumo jokioje susijusioje valstybėje narėje arba kad išlaidos investicijoms būtų gerokai didesnės nei galima nauda dujų tiekimo saugumo atžvilgiu, arba

c) reikalaujama, kad perdavimo sistemos operatoriai iš dalies pakeistų ir iš naujo pateiktų savo pasiūlymą arba prašymą suteikti išimtį per ne ilgesnį kaip keturių mėnesių laikotarpį.

6. Atitinkamos kompetentingos institucijos nedelsdamos pateikia suderintą sprendimą kompetentingoms institucijoms ir nacionalinėms reguliavimo institucijoms, kurios pateikė nuomonę pagal 3 punktą, atitinkamoms reguliavimo institucijoms, Agentūrai ir Komisijai, be kita ko, ir nuomones, kurios buvo gautos po konsultacijų pagal 3 punktą.

7. 6 punkte nurodytos kompetentingos institucijos per du mėnesius nuo suderinto sprendimo gavimo dienos gali pareikšti savo prieštaravimus dėl suderinto sprendimo ir juos pateikti jį priėmusioms atitinkamoms kompetentingoms institucijoms, Agentūrai ir Komisijai. Prieštaravimai gali būti pareiškiami tik dėl faktų ir vertinimo, visų pirma dėl tarpvalstybinio sąnaudų paskirstymo, dėl kurio nebuvo konsultuotasi pagal 3 punktą.

8. Agentūra per tris mėnesius nuo suderinto sprendimo gavimo pagal 6 punktą dienos parengia nuomonę dėl suderinto sprendimo elementų, atsižvelgdama į visus galimus prieštaravimus, ir pateikia ją visoms atitinkamoms kompetentingoms institucijoms, 6 punkte nurodytoms kompetentingoms institucijoms ir Komisijai.

9. Gavusi Agentūros pagal 8 punktą parengtą nuomonę, Komisija per keturis mėnesius gali priimti sprendimą, kuriuo reikalaujama padaryti suderinto sprendimo pakeitimų. Toks Komisijos sprendimas priimamas atsižvelgiant į 5 punkte pateiktus kriterijus, priežastis, dėl kurių atitinkamos institucijos priėmė sprendimą, ir Agentūros nuomonę. Atitinkamos kompetentingos institucijos patenkina Komisijos reikalavimą per keturias savaites iš dalies pakeisdamos savo sprendimą.

Jei per pirmiau nurodytą keturių mėnesių laikotarpį Komisija nesiima veiksmų, laikoma, kad ji nepareiškė prieštaravimų dėl atitinkamų kompetentingų institucijų sprendimo.

10. Jeigu atitinkamos kompetentingos institucijos negalėjo priimti suderinto sprendimo per 5 punkte nustatytą terminą arba jeigu atitinkamos reguliavimo institucijos negalėjo susitarti dėl sąnaudų paskirstymo per 4 punkte nustatytą terminą, atitinkamos kompetentingos institucijos apie tai informuoja Agentūrą ir Komisiją ne vėliau kaip termino pabaigos dieną. Komisija per keturis mėnesius nuo tos informacijos gavimo dienos, atlikusi galimas konsultacijas su Agentūra, priima sprendimą dėl 5 punkte išvardytų suderinto sprendimo elementų, išskyrus tarpvalstybinį sąnaudų paskirstymą, ir pateikia tą sprendimą atitinkamoms kompetentingoms institucijoms ir Agentūrai.

▼B

11. Jeigu pagal Komisijos sprendimą priimtą remiantis šio priedo 10 punktu reikia užtikrinti dvikrypčio transportavimo pajėgumus, Agentūra pagal šio reglamento 5 straipsnio 7 dalį per tris mėnesius nuo Komisijos sprendimo gavimo dienos priima sprendimą dėl tarpvalstybinio sąnaudų paskirstymo. Prieš priimdama tokį sprendimą Agentūra konsultuojasi su atitinkamomis reguliavimo institucijomis ir perdavimo sistemos operatoriais. Trijų mėnesių laikotarpis gali būti pratęstas papildomu dviejų mėnesių laikotarpiu, kai Agentūra turi prašyti pateikti papildomos informacijos. Papildomas laikotarpis prasideda kitą dieną po visos informacijos gavimo.

12. Komisija, Agentūra, kompetentingos institucijos, nacionalinės reguliavimo institucijos ir perdavimo sistemos operatoriai saugo neskelbtinos komercinės informacijos konfidencialumą.

13. Pareigos užtikrinti dvikrypčio transportavimo pajėgumus išimtys, suteiktos pagal Reglamentą (ES) Nr. 994/2010 tebegalioja, išskyrus atvejus, kai Komisija arba kita atitinkama valstybė narė pareikalauja atlikti peržiūrą arba jų galiojimas pasibaigia.

▼B

IV PRIEDAS

Bendro rizikos vertinimo šablonas

Dokumentas pagal toliau pateiktą šabloną rengiamas ta kalba, dėl kurios susitaria rizikos grupė.

Bendroji informacija

— Rizikos grupės valstybės narės

— Už rizikos vertinimo rengimą atsakingos kompetentingos institucijos pavadinimas ([1])

1. **Sistemos apibūdinimas**

Trumpai apibūdinkite rizikos grupės dujų sistemą, apimančią:

a) pagrindinius dujų suvartojimo rodiklius ([2]): metinis galutinis dujų suvartojimas (mlrd. m^3) ir suskirstymas pagal vartotojų tipą ([3]), didžiausias poreikis (bendras ir suskirstytas pagal vartotojų kategoriją, mln. m^3 per parą);

b) dujų sistemos veikimą rizikos grupėje apibūdinimą: pagrindinius srautus (įleidimo/išleidimo/tranzito), regiono ir kiekvienos valstybės narės įleidimo/išleidimo taško infrastruktūros pajėgumus, be kita ko, naudojimo koeficientą, SGD įrenginius (didžiausi paros pajėgumai, naudojimo koeficientas ir prieigos tvarka) ir t. t.;

c) dujų importo šaltinių suskirstymą, kiek įmanoma, pagal kilmės šalį ([4]);

d) rizikos grupei svarbių saugyklų vaidmenį, įskaitant tarpvalstybinę prieigą, apibūdinimą:

i) laikymo pajėgumus (bendrus ir darbinių dujų), palyginti su šildymo sezono poreikiu;

ii) didžiausius paros išleidimo pajėgumus esant įvairiems pripildymo lygiams (geriausia – esant pilnoms saugykloms ir sezono pabaigos lygiams);

e) vietos gavybos vaidmenį rizikos grupėje apibūdinimą:

i) gavybos apimtį, palyginti su metiniu galutiniu dujų suvartojimu;

ii) didžiausius paros gavybos pajėgumus;

f) dujų vaidmens elektros energijos gamyboje apibūdinimą (pvz., svarba, rezervo atsinaujinančiųjų išteklių energijai vaidmuo), įskaitant dujomis kūrenamų elektros energijos gamybos įrenginių pajėgumus (bendrą (MWe) ir procentinę bendro elektros energijos gamybos pajėgumų dalį) ir bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą (bendrą (MWe) ir procentinę bendro elektros energijos gamybos pajėgumų dalį).

([1]) Jei kuri nors kompetentinga institucija šią užduotį delegavo atlikti kitam subjektui (-ams), nurodykite subjekto (-ų), atsakingo (-ų) už rizikos vertinimo rengimą jos vardu, pavadinimą (-us).

([2]) Pirmajame vertinime pateikite paskutinių dvejų metų duomenis. Atnaujintuose planuose pateikite paskutinių ketverių metų duomenis.

([3]) Įskaitant pramoninius vartotojus, elektros energijos gamybą, centralizuotą šilumos tiekimą, namų ūkio vartotojus ir paslaugas ir kitus vartotojus (prašom nurodyti, kokie vartotojai priskirti prie pastarojo tipo). Taip pat nurodykite saugomų vartotojų suvartojamą kiekį.

([4]) Apibūdinkite taikytą metodiką.

▼B

2. **Infrastruktūros standartas (5 straipsnis)**

Apibūdinkite skaičiavimus pagal N – 1 formulę (-es) regiono lygmeniu, taikomą (-us) rizikos grupei, jeigu taip susitarta su rizikos grupės kompetentingomis institucijomis, ir esamus dvikrypčio transportavimo pajėgumus tokiu būdu:

a) N – 1 formulė

i) rizikos grupės vienos didžiausių bendro intereso dujų infrastruktūros nustatymas;

ii) skaičiavimas pagal N – 1 formulę regiono lygmeniu;

iii) visiems N – 1 formulės elementams naudotų verčių apibūdinimas, įskaitant jiems apskaičiuoti panaudotas tarpines vertes (pvz., prie parametro EP_m nurodykite visų įleidimo taškų, į kuriuos atsižvelgta pagal šį parametrą, pajėgumus);

iv) N – 1 formulės parametrų (pvz., D_{max}) skaičiavimo metodikų ir prielaidų, jeigu jos naudojamos, nurodymas (išsamius paaiškinimus pateikite prieduose);

b) dvikrypčio transportavimo pajėgumai

i) nurodykite sujungimo taškus, kuriuose užtikrinti dvikrypčio transportavimo pajėgumai, ir didžiausius dvikrypčio transportavimo srautų pajėgumus;

ii) nurodykite susitarimus, kuriais reglamentuojamas srauto priešinga kryptimi pajėgumų naudojimas (pvz., pertraukiamieji pajėgumai);

iii) nurodykite sujungimo taškus, kuriuose pagal 5 straipsnio 4 dalį taikoma pareigos išimtis, jos galiojimo trukmę ir kuo remiantis ji suteikta.

3. **Rizikos rūšių nustatymas**

Apibūdinkite didelio masto tarpvalstybinę riziką, dėl kurios buvo sudaryta grupė, ir rizikos veiksnius tam tikrais atvejais, dėl kurių ta rizika gali kilti, jų tikimybę ir pasekmes.

Neišsamus rizikos veiksnių, kurie turi būti įtraukti į vertinimą, tik jeigu tai taikytina atitinkamos kompetentingos institucijos manymu, sąrašas:

a) politiniai veiksniai

— dujų tiekimo iš trečiųjų valstybių nutraukimas dėl įvairių priežasčių,

— politiniai neramumai (kilmės šalyje arba tranzito šalyje),

— karas/pilietinis karas (kilmės šalyje arba tranzito šalyje),

— terorizmas;

b) technologiniai veiksniai

— sprogimas/gaisrai,

▼B

— gaisrai (tam tikro įrenginio viduje),

— nuotėkiai,

— tinkamos priežiūros stoka,

— įrangos sutrikimas (paleidimo triktis, gedimas veikimo metu ir t. t.),

— elektros energijos (ar kito energijos šaltinio) stygius,

— informacinių ir ryšių technologijų sutrikimas (techninės arba programinės įrangos gedimas, interneto ryšio nutrūkimas, SCADA problemos ir t. t.),

— kibernetinis išpuolis,

— poveikis dėl kasybos darbų (kasimas, polių kalimas), žemės darbų ir t. t.;

c) komerciniai/rinkos/finansiniai veiksniai

— susitarimai su trečiųjų valstybių tiekėjais,

— komercinis ginčas,

— dujų tiekimo saugumui svarbios infrastruktūros kontrolė priskiriama trečiųjų valstybių subjektams, todėl, be kita ko, gali kilti investicijų stygiaus, trukdymo įvairinti tiekimo šaltinius ar Sąjungos teisės nesilaikymo rizika,

— kainų svyravimas,

— investicijų stygius,

— staigus, netikėtas didžiausias dujų poreikis,

— kitų rūšių rizika, dėl kurios galimas struktūrinis veikimo nepakankamumas;

d) socialiniai veiksniai

— streikai (įvairiuose susijusiuose sektoriuose, pvz., dujų, uostų, transporto sektoriuose ir t. t.),

— sabotažas,

— vandalizmas,

— vagystė;

e) gamtiniai veiksniai

— žemės drebėjimai,

— nuošliaužos,

— potvyniai (dėl smarkaus lietaus, upių),

— audros (jūroje),

— griūtys,

▼B

— ekstremalios oro sąlygos,

— gaisrai (įrenginio išorėje, pvz., netoliese esančių miškų, pievų ir t. t.).

Analizė

a) apibūdinkite didelio masto tarpvalstybinę riziką ir visus kitus aktualius rizikos veiksnius rizikos grupei, įskaitant jų tikimybę ir poveikį, taip pat, kai tinkama, rizikos veiksnių skirtingose valstybėse narėse sąveiką ir sąsajas;

b) apibūdinkite kriterijus, kuriais remiantis nustatyta, ar sistemai gresia didelė/nepriimtina rizika;

c) sudarykite aktualių rizikos scenarijų sąrašą pagal rizikos šaltinius ir apibūdinkite, kaip atlikta atranka;

d) nurodykite, kiek atsižvelgta į scenarijus, kuriuos parengė ENTSO-G.

4. **Rizikos analizė ir vertinimas**

Išnagrinėkite 3 punkte nurodytų aktualių rizikos scenarijų sąrašą. Į rizikos scenarijų imitavimą įtraukite esamas dujų tiekimo saugumo priemones, kaip antai, infrastruktūros standartą, apskaičiuotą taikant N – 1 formulę, kaip nustatyta II priedo 2 punkte, jeigu tinkama, ir dujų tiekimo standartą. Kiekvieno rizikos scenarijaus atveju:

a) išsamiai apibūdinkite rizikos scenarijų, įskaitant visas prielaidas ir, jei taikytina, metodikas, kuriomis grindžiamas jų skaičiavimas;

b) išsamiai apibūdinkite atlikto imitavimo bandymo rezultatus, įskaitant kiekybinį poveikio įvertinimą (pvz., nepristatytų dujų kiekius, socialinį ir ekonominį poveikį, poveikį centralizuotam šilumos tiekimui, poveikį elektros gamybai).

5. **Išvados**

Apibūdinkite pagrindinius bendro rizikos vertinimo rezultatus, įskaitant rizikos scenarijų, dėl kurių būtina imtis tolesnių veiksmų, nustatymą.

▼B

V PRIEDAS

Nacionalinio rizikos vertinimo šablonas

Bendroji informacija

Už šį rizikos vertinimo rengimą atsakingos kompetentingos institucijos pavadinimas ([1]).

1. **Sistemos apibūdinimas**

1.1. Pateikite trumpą suvestinį kiekvienos rizikos grupės ([2]), kurioje dalyvauja valstybė narė, regioninės dujų sistemos apibūdinimą, kuriame būtų nurodyta:

a) pagrindiniai dujų suvartojimo rodikliai ([3]): metinis galutinis dujų suvartojimas (mlrd. m^3 ir MWh) ir suskirstymas pagal vartotojų tipą ([4]), didžiausias poreikis (bendras ir suskirstytas pagal vartotojų kategoriją, mln. m^3 per parą);

b) dujų sistemos (-ų) veikimo atitinkamose rizikos grupėse apibūdinimas: pagrindiniai srautai (įleidimo/išleidimo/tranzito), rizikos grupių regiono (-ų) ir kiekvienos valstybės narės įleidimo/išleidimo taško infrastruktūros pajėgumas, be kita ko, naudojimo koeficientas, SGD įrenginiai (didžiausi paros pajėgumai, naudojimo koeficientas ir prieigos tvarka) ir t. t.;

c) dujų importo šaltinių suskirstymas, kiek įmanoma, pagal kilmės šalį ([5]);

d) rizikos grupei svarbių saugyklų vaidmens, įskaitant tarpvalstybinę prieigą, apibūdinimas:

i) laikymo pajėgumai (bendri ir darbinių dujų), palyginti su šildymo sezono poreikiu;

ii) didžiausi paros išleidimo pajėgumai esant įvairiems pripildymo lygiams (geriausia – esant pilnoms saugykloms ir sezono pabaigos lygiams);

e) vietos gavybos vaidmens rizikos grupėje (-ėse) apibūdinimas:

i) gavybos apimtis, palyginti su metiniu galutiniu dujų suvartojimu;

ii) didžiausi paros gavybos pajėgumai ir apibūdinimas, kaip juo galima patenkinti didžiausio suvartojimo per parą poreikį;

f) dujų vaidmens elektros energijos gamyboje apibūdinimas (pvz., svarba, rezervo atsinaujinančiųjų išteklių energijai vaidmuo), įskaitant dujomis kūrenamų elektros energijos gamybos įrenginių pajėgumus (bendrą (MWe) ir procentinę bendrų elektros energijos gamybos pajėgumų dalį) ir bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą (bendrą (MWe) ir procentinę bendrų elektros energijos gamybos pajėgumų dalį).

([1]) Jei kompetentinga institucija šią užduotį delegavo atlikti kitam subjektui (-ams), nurodykite subjekto (-ų), atsakingo (-ų) už rizikos vertinimo rengimą jos vardu, pavadinimą (-us).

([2]) Siekiant paprastumo informaciją, jei įmanoma, pateikite aukščiausiu rizikos grupių lygmeniu ir prireikus išsamią informaciją apibendrinkite.

([3]) Pirmajame vertinime pateikite paskutinių dvejų metų duomenis. Atnaujintuose planuose pateikite paskutinių ketverių metų duomenis.

([4]) Įskaitant pramoninius vartotojus, elektros energijos gamybą, centralizuotą šilumos tiekimą, namų ūkio vartotojus ir paslaugas ir kitus vartotojus (nurodykite, kokie vartotojai priskirti prie pastarojo tipo). Taip pat nurodykite saugomų vartotojų suvartojamą kiekį.

([5]) Apibūdinkite taikytą metodiką.

▼B

1.2. Trumpai apibūdinkite valstybės narės dujų sistemą, apimančią:

a) pagrindinius dujų suvartojimo rodiklius: metinis galutinis dujų suvartojimas (mlrd. m^3) ir suskirstymas pagal vartotojų tipą, didžiausias poreikis (mln. m^3 per parą);

b) dujų sistemos veikimo nacionaliniu lygmeniu, įskaitant infrastruktūrą (tiek, kiek neapima 1.1 punkto b papunktis), apibūdinimą. Jei taikytina, įtraukite L dujų sistemą;

c) pagrindinės infrastruktūros, kuri svarbi dujų tiekimo saugumui, nustatymą;

d) dujų importo šaltinių suskirstymą, kiek įmanoma, nacionaliniu lygmeniu pagal kilmės šalį;

e) dujų laikymo vaidmens apibūdinimą ir nurodykite:

i) laikymo pajėgumus (bendrus ir darbinių dujų), palyginti su šildymo sezono poreikiu;

ii) didžiausius paros išleidimo pajėgumus esant įvairiems pripildymo lygiams (geriausia – esant pilnoms saugykloms ir sezono pabaigos lygiams);

f) vietos gavybos vaidmenį apibūdinimą ir nurodykite:

i) gavybos apimtį, palyginti su metiniu galutiniu dujų suvartojimu;

ii) didžiausius paros gavybos pajėgumus;

g) dujų vaidmens elektros energijos gamyboje apibūdinimą (pvz., svarba, rezervo atsinaujinančiųjų išteklių energijai vaidmuo), įskaitant dujomis kūrenamų elektros energijos gamybos įrenginių pajėgumus (bendrą (MWe) ir procentinę bendrų elektros energijos gamybos pajėgumų dalį) ir bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą (bendrą (MWe) ir procentinę bendro elektros energijos gamybos pajėgumų dalį).

2. **Infrastruktūros standartas (5 straipsnis)**

Apibūdinkite, kaip užtikrinama atitiktis infrastruktūros standartui, įskaitant pagrindines N – 1 formulėje naudojamas vertes ir alternatyvias atitikties užtikrinimo galimybes (su tiesiogiai sujungtomis valstybėmis narėmis, taikant poreikio valdymo priemones) ir esamus dvikrypčio transportavimo pajėgumus, tokiu būdu:

a) N – 1 formulė

i) vienos didžiausios dujų infrastruktūros nustatymas;

ii) skaičiavimas pagal N – 1 formulę nacionaliniu lygmeniu;

iii) visiems N – 1 formulės elementams naudotų verčių apibūdinimas, įskaitant jiems apskaičiuoti panaudotas tarpines vertes (pvz., prie parametro EP_m nurodykite visų įleidimo taškų, į kuriuos atsižvelgta pagal šį parametrą, pajėgumus);

iv) N – 1 formulės parametrų (pvz., D_{max}) skaičiavimo metodikų, jeigu jos naudojamos, nurodymas (išsamius paaiškinimus pateikite prieduose);

▼B

v) N – 1 formulės apskaičiavimo rezultatų, gautų darant prielaidą, kad saugyklose laikomų dujų kiekis sudaro 30 % ir 100 % jų maksimalaus darbinio tūrio, paaiškinimas;

vi) pagrindinių N – 1 formulės taikymo imitavimo naudojant hidraulinį modelį rezultatų paaiškinimas;

vii) jei taip yra nusprendusi valstybė narė, skaičiavimas pagal N – 1 formulę taikant poreikio valdymo priemones:

— skaičiavimas pagal N – 1 formulę laikantis II priedo 2 punkto,

— visiems N – 1 formulės elementams naudotų verčių apibūdinimas, įskaitant jų skaičiavime panaudotus tarpinius skaičius (jei skiriasi nuo skaičių, nurodytų 2 punkto a papunkčio iii punkte),

— nurodykite N – 1 formulės parametrų (pvz., D_{max}) skaičiavimo metodikas, jeigu jas naudojote (išsamius paaiškinimus pateikite prieduose),

— paaiškinkite priimtas/numatytas priimti rinka grindžiamas poreikio valdymo priemones, kuriomis siekiama kompensuoti dujų tiekimo sutrikimus, ir numatomą jų poveikį (D_{eff});

viii) jei taip sutarta su atitinkamai (-oms) rizikos grupei (-ėms) priklausančių valstybių narių kompetentingomis institucijomis arba su tiesiogiai sujungtomis valstybėmis narėmis, bendras (-i) N – 1 formulės apskaičiavimas (-ai):

— skaičiavimas pagal N – 1 formulę laikantis II priedo 5 punkto,

— visiems N – 1 formulės elementams naudotų verčių apibūdinimas, įskaitant jų skaičiavime panaudotas tarpines vertes (jei skiriasi nuo skaičių, nurodytų 2 punkto a papunkčio iii dalyje),

— N – 1 formulės parametrų (pvz., D_{max}) skaičiavimo metodikas ir prielaidas, jeigu jos naudojamos, nurodymas (išsamius paaiškinimus pateikite prieduose),

— paaiškinkite, kaip susitarta užtikrinti, kad būtų laikomasi N – 1 formulės;

b) dvikrypčio transportavimo pajėgumai

i) nurodykite sujungimo taškus, kuriuose užtikrinti dvikrypčio transportavimo pajėgumai, ir didžiausius dvikrypčio transportavimo srautų pajėgumus;

ii) nurodykite susitarimus, kuriais reglamentuojamas srauto priešinga kryptimi pajėgumų naudojimas (pvz., pertraukiamieji pajėgumai);

iii) nurodykite sujungimo taškus, kuriuose pagal 5 straipsnio 4 dalį taikoma pareigos išimtis, jos galiojimo trukmę ir kuo remiantis ji suteikta.

▼B

3. **Rizikos rūšių nustatymas**

Apibūdinkite rizikos veiksnius, kurie galėtų daryti neigiamą poveikį dujų tiekimo saugumui valstybėje narėje, jų tikimybę ir padarinius.

Neišsamus rizikos veiksnių, kurie turi būti įtraukti į vertinimą, tik jeigu taikytina kompetentingos institucijos manymu, sąrašas:

a) politiniai veiksniai

— dujų tiekimo iš trečiųjų valstybių nutraukimas dėl įvairių priežasčių,

— politiniai neramumai (kilmės šalyje arba tranzito šalyje),

— karas/pilietinis karas (kilmės šalyje arba tranzito šalyje),

— terorizmas;

b) technologiniai veiksniai

— sprogimas/gaisrai,

— gaisrai (tam tikro įrenginio viduje),

— nuotėkiai,

— tinkamos priežiūros stoka,

— įrangos sutrikimas (paleidimo triktis, gedimas veikimo metu ir t. t.),

— elektros energijos (ar kito energijos šaltinio) stygius,

— informacinių ir ryšių technologijų sutrikimas (techninės arba programinės įrangos gedimas, interneto ryšio nutrūkimas, SCADA problemos ir t. t.),

— kibernetinis išpuolis,

— poveikis dėl kasybos darbų (kasimas, polių kalimas), žemės darbų ir t. t.;

c) komerciniai/rinkos/finansiniai veiksniai

— susitarimai su trečiųjų valstybių tiekėjais,

— komercinis ginčas,

— tiekimo saugumui svarbios infrastruktūros kontrolė priklauso trečiųjų valstybių subjektams, todėl, be kita ko, gali kilti investicijų stygiaus, trukdymo įvairinti tiekimo šaltinius ar Sąjungos teisės nesilaikymo rizika,

— kainų svyravimas,

— investicijų stygius,

— staigus, netikėtas didžiausias dujų poreikis,

— kitų rūšių rizika, dėl kurios galimas struktūrinis veikimo nepakankamumas;

▼B

d) socialiniai veiksniai

— streikai (įvairiuose susijusiuose sektoriuose, pvz., dujų, uostų, transporto sektoriuose ir t. t.),

— sabotažas,

— vandalizmas,

— vagystė;

e) gamtiniai veiksniai

— žemės drebėjimai,

— nuošliaužos,

— potvyniai (dėl smarkaus lietaus, upių),

— audros (jūroje),

— griūtys,

— ekstremalios oro sąlygos,

— gaisrai (įrenginio išorėje, pvz., netoliese esančių miškų, pievų ir t. t.).

Analizė

a) nurodykite valstybei narei aktualius rizikos veiksnius, įskaitant jų tikimybę ir poveikį;

b) apibūdinkite kriterijus, kuriais remiantis nustatyta, ar sistemai gresia didelė/nepriimtina rizika;

c) sudarykite aktualių rizikos scenarijų sąrašą pagal rizikos veiksnius ir jų tikimybę ir apibūdinkite, kaip atlikta atranka.

4. **Rizikos analizė ir vertinimas**

Išnagrinėkite 3 punkte nurodytų aktualių rizikos scenarijų sąrašą. Į rizikos scenarijų imitavimą įtraukite esamas dujų tiekimo saugumo priemones, pvz., infrastruktūros standartą, apskaičiuotą taikant N – 1 formulę, kaip nustatyta II priedo 2 punkte, ir dujų tiekimo standartą. Kiekvieno rizikos scenarijaus atveju:

a) išsamiai apibūdinkite rizikos scenarijų, įskaitant visas prielaidas ir, jei taikytina, metodikas, kuriomis grindžiamas jų skaičiavimas;

b) išsamiai apibūdinkite atlikto imitavimo bandymo rezultatus, įskaitant kiekybinį poveikio įvertinimą (pvz., nepristatytų dujų kiekius, socialinį ir ekonominį poveikį, poveikį centralizuotam šilumos tiekimui, poveikį elektros gamybai).

5. **Išvados**

Apibūdinkite pagrindinius bendro rizikos vertinimo, kurį atliekant dalyvavo valstybė narė, rezultatus, įskaitant rizikos scenarijų, dėl kurių būtina imtis tolesnių veiksmų, nustatymą.

▼B

VI PRIEDAS

Prevencinių veiksmų plano šablonas

Bendroji informacija

— Rizikos grupės valstybės narės

— Už plano rengimą atsakingos kompetentingos institucijos pavadinimas ([1])

1. **Sistemos apibūdinimas**

1.1. Pateikite trumpą suvestinį kiekvienos rizikos grupės ([2]), kurioje dalyvauja valstybė narė, regioninės dujų sistemos apibūdinimą, kuriame būtų nurodyta:

a) pagrindiniai dujų suvartojimo rodikliai ([3]): metinis galutinis dujų suvartojimas (mlrd. m^3) ir suskirstymas pagal vartotojų tipą ([4]), didžiausias poreikis (bendras ir suskirstytas pagal vartotojų kategoriją, mln. m^3 per parą);

b) dujų sistemos veikimo rizikos grupėse apibūdinimas: pagrindinius srautus (įleidimo/išleidimo/tranzito), rizikos grupės regiono (-ų) ir kiekvienos valstybės narės įleidimo/išleidimo taško infrastruktūros pajėgumus, be kita ko, naudojimo koeficientas, SGD įrenginiai (didžiausi paros pajėgumai, naudojimo koeficientas ir prieigos tvarka) ir t. t.;

c) dujų importo šaltinių suskirstymas, kiek įmanoma, pagal kilmės šalį ([5]);

d) regionui svarbių saugyklų vaidmens, įskaitant tarpvalstybinę prieigą, apibūdinimas:

i) laikymo pajėgumai (bendrus ir darbinių dujų), palyginti su šildymo sezono poreikiu;

ii) didžiausi paros išleidimo pajėgumai esant įvairiems pripildymo lygiams (geriausia – esant pilnoms saugykloms ir sezono pabaigos lygiams);

e) vietos gavybos vaidmens regione apibūdinimas:

i) gavybos apimtis, palyginti su metiniu galutiniu dujų suvartojimu;

ii) didžiausius paros gavybos pajėgumai;

f) dujų vaidmens elektros energijos gamyboje apibūdinimas (pvz., svarba, rezervo atsinaujinančiųjų išteklių energijai vaidmuo), įskaitant dujomis kūrenamų elektros energijos gamybos įrenginių pajėgumus (bendrą (MWe) ir procentinę bendrų elektros energijos gamybos pajėgumų dalį) ir bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą (bendrą (MWe) ir procentinę bendrų elektros energijos gamybos pajėgumų dalį);

([1]) Jei kuri nors kompetentinga institucija šią užduotį delegavo atlikti kitam (-iems) subjektui (-ams), nurodykite subjekto (-ų), atsakingo (-ų) už plano rengimą jos vardu, pavadinimą (-us).

([2]) Siekiant paprastumo pateikite informaciją, jei įmanoma, aukščiausiu rizikos grupių lygmeniu ir prireikus išsamią informaciją apibendrinkite.

([3]) Pirmajame plane pateikite paskutinių dvejų metų duomenis. Atnaujintuose planuose pateikite paskutinių ketverių metų duomenis.

([4]) Įskaitant pramoninius vartotojus, elektros energijos gamybą, centralizuotą šilumos tiekimą, namų ūkio vartotojus ir paslaugas ir kitus vartotojus (prašom nurodyti, kokie vartotojai priskirti prie pastarojo tipo).

([5]) Apibūdinkite taikytą metodiką.

▼B

g) energijos vartojimo efektyvumo priemonių vaidmens ir jų poveikio galutiniam metiniam dujų suvartojimui apibūdinimas.

1.2. Trumpai apibūdinkite kiekvienos valstybės narės dujų sistemą, apimančią:

a) pagrindinius dujų suvartojimo rodiklius: metinis galutinis dujų suvartojimas (mlrd. m^3) ir suskirstymas pagal vartotojų tipą, didžiausias poreikis (mln. m^3 per parą);

b) dujų sistemos veikimo nacionaliniu lygmeniu, įskaitant infrastruktūrą (tiek, kiek neapima 1.1 punkto b papunktis);

c) pagrindinės infrastruktūros, kuri svarbi tiekimo saugumui, nustatymą;

d) dujų importo šaltinių suskirstymą, kiek įmanoma, nacionaliniu lygmeniu pagal kilmės šalį;

e) dujų laikymo vaidmenį valstybėje narėje apibūdinimą ir nurodykite:

i) laikymo pajėgumus (bendrus ir darbinių dujų), palyginti su šildymo sezono poreikiu;

ii) didžiausius paros išleidimo pajėgumus esant įvairiems pripildymo lygiams (geriausia – esant pilnoms saugykloms ir sezono pabaigos lygiams);

f) vietos gavybos vaidmens apibūdinimą ir nurodykite:

i) gavybos apimtį, palyginti su metiniu galutiniu dujų suvartojimu;

ii) didžiausius paros gavybos pajėgumus;

g) dujų vaidmens elektros energijos gamyboje apibūdinimą (pvz., svarba, rezervo atsinaujinančiųjų išteklių energijai vaidmuo), įskaitant dujomis kūrenamų elektros energijos gamybos įrenginių pajėgumus (bendrą (MWe) ir procentinę bendrų elektros energijos gamybos pajėgumų dalį) ir bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą (bendrą (MWe) ir procentinę bendrų elektros energijos gamybos pajėgumų dalį);

h) energijos vartojimo efektyvumo priemonių vaidmens ir jų poveikio galutiniam metiniam dujų suvartojimui apibūdinimą.

2. **Rizikos vertinimo santrauka**

Trumpai apibūdinkite pagal 7 straipsnį atlikto atitinkamo bendro ir nacionalinio rizikos vertinimo rezultatus, įskaitant:

a) įvertintų scenarijų sąrašą ir trumpą kiekviename iš jų padarytų prielaidų apibūdinimą, taip pat nustatytas rizikos rūšis/trūkumus;

b) pagrindines rizikos vertinimo išvadas.

▼B

3. **Infrastruktūros standartas (5 straipsnis)**

Apibūdinkite, kaip užtikrinama atitiktis infrastruktūros standartui, įskaitant pagrindines N – 1 formulėje naudojamas vertes ir alternatyvias atitikties užtikrinimo galimybes (su kaimyninėmis valstybėmis narėmis, taikant poreikio valdymo priemones) ir esamus dvikrypčio transportavimo pajėgumus, tokiu būdu:

3.1. N – 1 formulė

i) vienos didžiausios regiono bendro intereso dujų infrastruktūros nustatymas;

ii) skaičiavimas pagal N – 1 formulę regiono lygmeniu;

iii) visiems N – 1 formulės elementams naudotų verčių apibūdinimas, įskaitant apskaičiavimui panaudotus tarpinius skaičius (pvz., prie parametro EP_m nurodykite visų įleidimo taškų, į kuriuos atsižvelgta pagal šį parametrą, pajėgumus);

iv) N – 1 formulės parametrų (pvz., D_{max}) skaičiavimo metodikų ir prielaidų, jei jos buvo naudojamos, nurodymas (išsamius paaiškinimus pateikite prieduose).

3.2. Nacionalinis lygmuo

a) N – 1 formulė

i) vienos didžiausios dujų infrastruktūros nustatymas;

ii) skaičiavimas pagal N – 1 formulę nacionaliniu lygmeniu;

iii) visiems N – 1 formulės elementams naudotų verčių apibūdinimas, įskaitant jiems apskaičiuoti panaudotas tarpines vertes (pvz., prie parametro EP_m nurodykite visų įleidimo taškų, į kuriuos atsižvelgta pagal šį parametrą, pajėgumus);

iv) nurodykite N – 1 formulės parametrų (pvz., D_{max}) skaičiavimo metodikas, jeigu jas naudojote (išsamius paaiškinimus pateikite prieduose);

v) jei taip yra nusprendusi valstybė narė, skaičiavimas pagal N – 1 formulę taikant poreikio valdymo priemones:

— skaičiavimas pagal N – 1 formulę laikantis II priedo 2 punkto,

— visiems N – 1 formulės elementams naudotų verčių apibūdinimas, įskaitant jų skaičiavime panaudotus tarpinius skaičius (jei skiriasi nuo skaičių, nurodytų šio priedo 3 punkto a papunkčio iii dalyje),

— nurodykite N – 1 formulės parametrų (pvz., D_{max}) skaičiavimo metodikas, jeigu jas naudojote (išsamius paaiškinimus pateikite prieduose),

— paaiškinkite priimtas/numatytas priimti rinka grindžiamas paklausos-poreikio valdymo priemones, kuriomis siekiama kompensuoti dujų tiekimo sutrikimus, ir numatomą jų poveikį (D_{eff});

▼B

vi) jei taip sutarta su atitinkamai (-oms) rizikos grupei (-ėms) priklausančių valstybių narių kompetentingomis institucijomis arba su tiesiogiai sujungtomis valstybėmis narėmis, bendras (-i) N – 1 formulės apskaičiavimas (-ai):

— skaičiavimas pagal N – 1 formulę laikantis II priedo 5 punkto,

— visiems N – 1 formulės elementams naudotų verčių apibūdinimas, įskaitant jų skaičiavime panaudotas tarpines vertes (jei skiriasi nuo skaičių, nurodytų šio priedo 3 punkto a papunkčio iii dalyje),

— N – 1 formulės parametrų (pvz., D_{max}) skaičiavimo metodikas ir prielaidas jeigu jos naudojamos, nurodymas (išsamius paaiškinimus pateikite prieduose),

— paaiškinkite, kaip susitarta užtikrinti, kad būtų laikomasi N – 1 formulės;

b) dvikrypčio transportavimo pajėgumai

i) nurodykite sujungimo taškus, kuriuose užtikrinti dvikrypčio transportavimo pajėgumai, ir didžiausius dvikrypčio transportavimo srautų pajėgumus;

ii) nurodykite susitarimus, kuriais reglamentuojamas srauto priešinga kryptimi pajėgumų naudojimas (pvz., pertraukiamieji pajėgumai);

iii) nurodykite sujungimo taškus, kuriuose pagal 5 straipsnio 4 dalį taikoma pareigos išimtis, jos galiojimo trukmę ir kuo remiantis ji suteikta.

4. **Atitiktis tiekimo standartui (6 straipsnis)**

Apibūdinkite, kokios priemonės priimtos siekiant atitikties tiekimo standartui, taip pat visiems sugriežtintiems tiekimo standartams ar papildomoms pareigoms, nustatytoms siekiant užtikrinti dujų tiekimo saugumą:

a) taikoma saugomų vartotojų apibrėžtis, įskaitant apimamas vartotojų kategorijas ir jų metinį dujų suvartojimą (pagal kategoriją, grynoji vertė ir procentinė nacionalinio galutinio metinio dujų suvartojimo dalis);

b) dujų kiekiai, kurių reikia siekiant atitikties tiekimo standartui pagal 6 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje apibūdintus scenarijus;

c) pajėgumai, kurių reikia siekiant atitikties tiekimo standartui pagal 6 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje apibūdintus scenarijus;

d) priemonė (-s), taikoma (-os) siekiant atitikties tiekimo standartui:

i) priemonės (-ių) apibūdinimas;

ii) adresatai;

iii) jei yra atitikties tiekimo standartui *ex ante* stebėsenos sistema, apibūdinkite ją;

iv) sankcijų taikymo tvarka, jei taikoma;

▼B

v) apibūdinkite kiekvienos priemonės:

— ekonominį poveikį, veiksmingumą ir efektyvumą,

— priemonės poveikį aplinkai,

— priemonių poveikį vartotojui,

vi) jei taikomos ne rinkos priemonės (apie kiekvieną priemonę):

— pagrįskite priemonės būtinumą (t. y. kodėl tiekimo saugumo negalima užtikrinti taikant vien rinkos priemones),

— pagrįskite priemonės proporcingumą (t. y. kodėl ne rinkos priemonė yra mažiausiai ribojanti priemonė numatomam poveikiui pasiekti),

— pateikite analizę, koks tokios priemonės poveikis:

1. kitos valstybės narės tiekimo saugumui;

2. nacionalinei rinkai;

3. vidaus rinkai;

vii) kai priemonės nustatomos 2017 m. lapkričio 1 d. arba po tos datos, pateikite trumpą priemonės (-ių) poveikio vertinimo, atlikto pagal 9 straipsnio 4 dalį, santrauką arba nuorodą į viešai paskelbtą tokį vertinimą;

e) jei taikytina, apibūdinkite visus sugriežtintus tiekimo standartus arba papildomas pareigas, nustatytas siekiant užtikrinti dujų tiekimo saugumą:

i) priemonės (-ių) apibūdinimas;

ii) priemonės reikalavimų sumažinimo iki įprastų verčių dėl solidarumo ir pagal 13 straipsnį mechanizmas;

iii) jei taikytina, apibūdinkite visus naujus po šio reglamento įsigaliojimo priimtus sugriežtintus tiekimo standartus arba papildomas pareigas, nustatytas 2017 m. lapkričio 1 d. arba po tos datos, siekiant užtikrinti dujų tiekimo saugumą;

iv) adresatai;

v) susiję dujų kiekiai ir pajėgumai;

vi) nurodykite, kaip ta priemonė atitinka 6 straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas.

5. **Prevencinės priemonės**

Apibūdinkite taikomas ar numatomas priimti prevencines priemones:

a) Pagal kiekvieną rizikos vertinime nustatytos rizikos rūšį apibūdinkite kiekvieną priimtą prevencinę priemonę, be kita ko, nurodydami:

i) jos nacionalinį arba regioninį aspektą;

ii) jos ekonominį poveikį, veiksmingumą ir efektyvumą;

iii) jos poveikį vartotojams.

▼B

Atitinkamais atvejais nurodykite:

— jungiamųjų vamzdyno tarp kaimyninių valstybių narių gerinimo priemones,

— dujų tiekimo maršrutų ir šaltinių įvairinimo priemones,

— priemones, kuriomis siekiama apsaugoti tiekimo saugumui svarbią pagrindinę infrastruktūrą, kiek tai susiję su trečiųjų valstybių subjektų vykdoma kontrole (įskaitant, kai tinkama, bendruosius arba konkretiems sektoriams taikomus teisės aktus dėl investicijų patikros, specialias tam tikrų akcininkų teises ir t. t.);

b) apibūdinkite kitas priemones, kurios priimtos dėl su rizikos vertinimu nesusijusių priežasčių, bet kurios daro teigiamą poveikį atitinkamos (-ų) rizikos grupės (-ių) valstybių narių tiekimo saugumui.

c) jei taikomos ne rinkos priemonės (apie kiekvieną priemonę):

i) pagrįskite priemonės būtinumą (t. y. kodėl tiekimo saugumo negalima užtikrinti taikant vien rinkos priemones);

ii) pagrįskite priemonės proporcingumą (t. y. kodėl ne rinkos priemonė yra mažiausiai ribojanti priemonė numatomam poveikiui pasiekti);

iii) pateikite analizę, koks tokios priemonės poveikis:

— pagrįskite priemonės būtinumą (t. y. kodėl tiekimo saugumo negalima užtikrinti taikant vien rinkos priemones),

— pagrįskite priemonės proporcingumą (t. y. kodėl ne rinkos priemonė yra mažiausiai ribojanti priemonė numatomam poveikiui pasiekti),

— pateikite analizę, koks tokios priemonės poveikis:

1. kitos valstybės narės tiekimo saugumui;

2. nacionalinei rinkai;

3. vidaus rinkai;

4. paaiškinkite, kiek atsižvelgta į efektyvumo priemones, įskaitant poreikio valdymo priemones, siekiant padidinti tiekimo saugumą;

5. paaiškinkite, kiek atsižvelgta į atsinaujinančiuosius energijos išteklius siekiant padidinti tiekimo saugumą.

6. **Kitos priemonės ir pareigos (pvz., dėl saugaus sistemos eksploatavimo)**

Apibūdinkite kitas gamtinių dujų įmonėms ir kitoms susijusioms įstaigoms nustatytas priemones ir pareigas, kurios gali daryti poveikį dujų tiekimo saugumui, kaip antai, saugaus sistemos eksploatavimo pareigos, be kita ko, kam ta pareiga būtų taikoma ir kokius dujų kiekius apimtų. Tiksliai paaiškinkite, kada ir kaip būtų taikomos tos priemonės.

▼B

7. **Infrastruktūros projektai**

a) apibūdinkite būsimus infrastruktūros projektus, įskaitant bendro intereso projektus atitinkamose rizikos grupėse, nurodydami numatomą jų diegimo laiką, pajėgumus ir numatomą poveikį dujų tiekimo saugumui rizikos grupėje;

b) nurodykite, kaip rengiant infrastruktūros projektus atsižvelgta į visos Sąjungos dešimties metų tinklo plėtros planą, kurį pagal Reglamento (EB) Nr. 715/2009 8 straipsnio 10 dalį parengė ENTSO-G.

8. **Su dujų tiekimo saugumu susijusios viešųjų paslaugų pareigos**

Nurodykite galiojančias su tiekimo saugumu susijusias viešųjų paslaugų pareigas ir trumpai jas apibūdinkite (išsamesnę informaciją pateikite prieduose). Tiksliai paaiškinkite, kas ir kaip privalo laikytis tokių pareigų. Jei taikoma, apibūdinkite, kaip ir kada tos viešųjų paslaugų pareigos būtų pradėtos vykdyti.

9. **Konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais**

Remdamiesi šio reglamento 8 straipsnio 2 dalimi, apibūdinkite taikytą konsultavimosi mechanizmą ir konsultacijų, atliktų rengiant planą ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planą, rezultatus, gautus konsultuojantis su:

a) dujų įmonėmis;

b) atitinkamomis organizacijomis, atstovaujančiomis namų ūkių interesams;

c) atitinkamomis organizacijomis, atstovaujančiomis pramoninių dujų vartotojų, įskaitant elektros energijos gamintojus, interesams;

d) nacionaline reguliavimo institucija.

10. **Regioninis aspektas**

Nurodykite visas nacionalines aplinkybes ir priemones, kurios yra svarbios tiekimo saugumui, bet nenurodytos pirmesniuose plano skirsniuose.

Nurodykite, kaip buvo atsižvelgta į galimas pastabas, gautas po 8 straipsnio 2 dalyje apibūdintų konsultacijų.

11.1. N – 1 formulės apskaičiavimas rizikos grupės lygmeniu, jei taip susitarė rizikos grupės kompetentingos institucijos

N – 1 formulė

a) rizikos grupės vienos didžiausios bendro intereso dujų infrastruktūros nustatymas;

b) skaičiavimas pagal N – 1 formulę rizikos grupės lygmeniu;

c) visiems N – 1 formulės elementams naudotų verčių apibūdinimas, įskaitant apskaičiavimui panaudotus tarpinius skaičius (pvz., prie parametro EP_m nurodykite visų įleidimo taškų, į kuriuos atsižvelgta jį nustatant, pajėgumus);

d) N – 1 formulės parametrų (pvz., D_{max}) skaičiavimo metodikas ir prielaidas, jeigu jos naudojamos, nurodymas (išsamius paaiškinimus pateikite prieduose).

11.2. Parengti bendradarbiavimo mechanizmai

Apibūdinkite atitinkamų rizikos grupių valstybių narių bendradarbiavimo mechanizmus, įskaitant mechanizmus tarpvalstybinėms priemonėms, pateiktoms prevencinių veiksmų plane ir ekstremaliųjų situacijų valdymo plane, parengti.

Apibūdinkite bendradarbiavimo su kitomis valstybėmis narėmis rengiant ir priimant 13 straipsnio taikymui būtinas nuostatas mechanizmus.

▼B

11.3. Prevencinės priemonės

Apibūdinkite prevencines priemones, taikomas ar numatomas priimti rizikos grupėje arba dėl regioninių susitarimų:

a) Apibūdinkite pagal kiekvieną rizikos vertinime nustatytos rizikos rūšį priimtą kiekvieną prevencinę priemonę, be kita ko, nurodydami:

   i) jos poveikį rizikos grupės valstybėse narėse;

   ii) jos ekonominį poveikį, veiksmingumą ir efektyvumą;

   iii) jos poveikį aplinkai;

   iv) jos poveikį vartotojams.

   Atitinkamais atvejais nurodykite:

   — jungiamųjų vamzdynų tarp kaimyninių valstybių narių gerinimo priemones,

   — dujų tiekimo maršrutų ir šaltinių įvairinimo priemones,

   — priemones, kuriomis siekiama apsaugoti tiekimo saugumui svarbią pagrindinę infrastruktūrą, kiek tai susiję su trečiųjų valstybių subjektų vykdoma kontrole (įskaitant, kai tinkama, bendruosius arba konkretiems sektoriams taikomus teisės aktus dėl investicijų patikros, specialias tam tikrų akcininkų teises ir t. t.);

b) apibūdinkite kitas priemones, kurios priimtos dėl su rizikos vertinimu nesusijusių priežasčių, bet kurios daro teigiamą poveikį rizikos grupės tiekimo saugumui.

c) jei taikomos ne rinkos priemonės (apie kiekvieną priemonę):

   i) pagrįskite priemonės būtinumą (t. y. kodėl tiekimo saugumo negalima užtikrinti taikant vien rinkos priemones);

   ii) pagrįskite priemonės proporcingumą (t. y. kodėl ne rinkos priemonė yra mažiausiai ribojanti priemonė numatomam poveikiui pasiekti);

   iii) pateikite analizę, koks tokios priemonės poveikis:

      — pagrįskite priemonės būtinumą (t. y. kodėl tiekimo saugumo negalima užtikrinti taikant vien rinkos priemones),

      — pagrįskite priemonės proporcingumą (t. y. kodėl ne rinkos priemonė yra mažiausiai ribojanti priemonė numatomam poveikiui pasiekti),

      — pateikite analizę, koks tokios priemonės poveikis:

         1. kitos valstybės narės tiekimo saugumui;

         2. nacionalinei rinkai;

         3. vidaus rinkai;

d) paaiškinkite, kiek atsižvelgta į efektyvumo priemones, įskaitant poreikio valdymo priemones, siekiant padidinti tiekimo saugumą;

e) paaiškinkite, kiek atsižvelgta į atsinaujinančiuosius energijos išteklius siekiant padidinti tiekimo saugumą.

▼B

VII PRIEDAS

Ekstremaliųjų situacijų valdymo plano šablonas

Bendroji informacija

Už šio plano rengimą atsakingos kompetentingos institucijos pavadinimas ([1])

1. **Krizės lygių nustatymas**

a) nurodykite už kiekvieno krizės lygio paskelbimą atsakingą įstaigą ir kokių procedūrų reikia laikytis kiekvieno tokio paskelbimo atveju;

b) nurodykite rodiklius arba parametrus (jei tokių esama), pagal kuriuos nustatoma, ar dėl incidento labai pablogės tiekimo padėtis, ir sprendžiama dėl tam tikro krizės lygio paskelbimo.

2. **Priemonės, kurių reikia imtis kiekvieno krizės lygio atveju** ([2])

2.1. Ankstyvasis perspėjimas

Apibūdinkite šiame etape taikytinas priemones, apie kiekvieną priemonę nurodydami:

i) trumpą priemonės apibūdinimą ir pagrindinius dalyvius;

ii) jei taikoma – apibūdinkite kokios procedūros reikia laikytis;

iii) numatomą priemonės indėlį šalinant incidento poveikį arba iš anksto jam rengiantis;

iv) apibūdinkite informacijos, kuria keitėsi dalyviai, srautus.

2.2. Pavojaus lygis

a) apibūdinkite šiame etape taikytinas priemones, apie kiekvieną priemonę nurodydami:

i) trumpą priemonės apibūdinimą ir pagrindinius dalyvius;

ii) jei taikoma – apibūdinkite, kokios procedūros reikia laikytis;

iii) numatomą priemonės indėlį švelninant padėtį pavojaus lygio atveju;

iv) apibūdinkite informacijos, kuria keitėsi dalyviai, srautus;

b) apibūdinkite gamtinių dujų įmonėms taikomus informacijos teikimo pareigas esant pavojaus lygiui.

([1]) Jei kuri nors kompetentinga institucija šią užduotį delegavo atlikti kitam (-iems) subjektui (-ams), prašom nurodyti subjekto (-ų), atsakingo (-ų) už šio plano rengimą, pavadinimą (-us).

([2]) Nurodykite regionines ir nacionalines priemones.

▼B

2.3. Ekstremaliosios situacijos lygis

a) parenkite iš anksto nustatytų tiekimo ir poreikio valdymo veiksmų, kurių reikia imtis, kad būtų užtikrintas dujų tiekimas susidarius ekstremaliajai situacijai, sąrašą be kita ko, nurodykite šalių, dalyvaujančių atliekant tokius veiksmus, sudarytus komercinius susitarimus ir atitinkamais atvejais kompensavimo gamtinių dujų įmonėms mechanizmus;

b) apibūdinkite šiame etape taikytinas rinkos priemones, apie kiekvieną priemonę nurodydami:

i) trumpą priemonės apibūdinimą ir pagrindinius dalyvius;

ii) apibūdinkite procedūrą, kurios reikia laikytis;

iii) nurodykite numatomą priemonės indėlį švelninant padėtį ekstremaliosios situacijos lygio atveju;

iv) apibūdinkite informacijos, kuria keitėsi dalyviai, srautus;

c) apibūdinkite planuojamas arba įgyvendintinas ne rinkos priemones, kurių turi būti imamasi ekstremaliosios situacijos lygio atveju, apie kiekvieną priemonę nurodydami:

i) trumpą priemonės apibūdinimą ir pagrindinius dalyvius;

ii) pateikite tokios priemonės būtinumo krizei spręsti vertinimą, įskaitant priemonės panaudojimo laipsnį;

iii) išsamiai apibūdinkite priemonės įgyvendinimo procedūrą (pvz., kuo remiantis būtų nusprendžiama pradėti įgyvendinti šią priemonę, kas priimtų sprendimą);

iv) nurodykite numatomą priemonės indėlį švelninant padėtį ekstremaliosios situacijos lygio atveju, kuriuo papildomos rinkos priemonės;

v) įvertinkite kitus priemonės poveikio aspektus;

vi) pagrįskite priemonės atitiktį 11 straipsnio 6 dalyje nustatytoms sąlygoms;

vii) apibūdinkite informacijos, kuria keitėsi dalyviai, srautus;

d) apibūdinkite gamtinių dujų įmonėms taikomus informacijos teikimo pareigas.

3. **Specialiosios priemonės dėl elektros energijos gamybos ir centralizuoto šilumos tiekimo**

a) centralizuotas šilumos tiekimas

i) trumpai apibūdinkite tikėtiną dujų tiekimo sutrikimo poveikį centralizuoto šilumos tiekimo sektoriuje;

ii) nurodykite priemones ir veiksmus, kurių reikia imtis siekiant sumažinti galimą dujų tiekimo sutrikimo poveikį centralizuotam šilumos tiekimui, arba nurodykite, kodėl priimti konkrečias priemones nėra tikslinga;

▼B

b) elektros energijos, pagamintos naudojant dujas, tiekimas

i) trumpai apibūdinkite tikėtiną dujų tiekimo sutrikimo poveikį elektros energijos sektoriuje;

ii) nurodykite priemones ir veiksmus, kurių reikia imtis siekiant sumažinti galimą dujų tiekimo sutrikimo poveikį elektros energijos sektoriui, arba nurodykite, kodėl priimti konkrečias priemones nėra tikslinga;

iii) nurodykite mechanizmus/galiojančias nuostatas, kuriais užtikrinamas tinkamas koordinavimas, įskaitant pagrindinių dalyvių, ypač perdavimo sistemos operatorių, dujų ir elektros energijos sektoriuose keitimąsi informacija esant skirtingiems krizės lygiams.

4. **Krizių valdytojas arba krizių valdymo grupė**

Nurodykite, kas yra krizių valdytojas arba krizių valdymo grupė, ir apibrėžkite jo (jos) vaidmenį.

5. **Įvairių dalyvių funkcijos ir pareigos**

a) apibūdinkite, kokias funkcijas ir pareigas, įskaitant ryšių palaikymą su kompetentingomis institucijomis ir atitinkamais atvejais su nacionaline reguliavimo institucija, kiekvieno krizės lygio atveju vykdo šie dalyviai:

i) gamtinių dujų įmonės;

ii) pramoniniai vartotojai;

iii) atitinkami elektros energijos gamintojai;

b) apibūdinkite kompetentingų institucijų ir įstaigų, kurioms buvo pavestos užduotys, funkcijas ir pareigas kiekvieno krizės lygio atveju.

6. **Priemonės dėl vartotojų, kurie nėra saugomi vartotojai, nepagrįsto vartojimo**

Apibūdinkite taikomas priemones, kuriomis, kiek įmanoma, nesukeliant pavojaus saugiam ir patikimam dujų sistemos eksploatavimui ar nesukuriant nesaugių situacijų užtikrinama, kad esant ekstremaliajai situacijai vartotojai, kurie nėra saugomi vartotojai, nevartotų saugomiems vartotojams tiekiamų dujų. Nurodykite priemonės pobūdį (administracinė, techninė ir t. t.), pagrindinius dalyvius ir procedūras, kurių turi būti laikomasi.

7. **Ekstremaliųjų situacijų bandymai**

a) nurodykite tikralaikio reagavimo į ekstremaliąsias situacijas imitavimo bandymų tvarkaraštį;

b) nurodykite dalyvius, procedūras ir konkrečius imituojamus didelio ir vidutinio poveikio scenarijus.

Atnaujintuose ekstremaliųjų situacijų valdymo planuose trumpai apibūdinkite nuo naujausio ekstremaliųjų situacijų valdymo plano pateikimo atliktus bandymus ir pagrindinius rezultatus. Nurodykite, kokios priemonės priimtos atsižvelgiant į tų bandymų rezultatus.

8. **Regioninis aspektas**

8.1. Priemonės, kurių reikia imtis kiekvieno krizės lygio atveju:

8.1.1. Ankstyvasis perspėjimas

Apibūdinkite šiame etape taikytinas priemones, apie kiekvieną priemonę nurodydami:

▼B

i) trumpą priemonės apibūdinimą ir pagrindinius dalyvius;

ii) jei taikoma – apibūdinkite, kokios procedūros reikia laikytis;

iii) numatomą priemonės indėlį šalinant incidento poveikį arba iš anksto jam rengiantis;

iv) apibūdinkite informacijos, kuria keitėsi dalyviai, srautus.

8.1.2. Pavojaus lygis

a) apibūdinkite šiame etape taikytinas priemones, apie kiekvieną priemonę nurodydami:

i) trumpą priemonės apibūdinimą ir pagrindinius dalyvius;

ii) jei taikoma – apibūdinkite, kokios procedūros reikia laikytis;

iii) numatomą priemonės indėlį šalinant incidento poveikį arba iš anksto jam rengiantis;

iv) apibūdinkite informacijos, kuria keitėsi dalyviai, srautus;

b) apibūdinkite gamtinių dujų įmonėms taikomas informacijos teikimo pareigas esant pavojaus lygiui.

8.1.3. Ekstremaliosios situacijos lygis

a) parenkite sąrašą iš anksto nustatytų tiekimo ir poreikio valdymo veiksmų, kurių reikia imtis, kad būtų užtikrintas dujų tiekimas susidarius ekstremaliajai situacijai, be kita ko, nurodykite šalių, dalyvaujančių atliekant tokius veiksmus, sudarytus komercinius susitarimus ir atitinkamais atvejais kompensavimo gamtinių dujų įmonėms mechanizmus;

b) apibūdinkite šiame etape taikytinas rinkos priemones, apie kiekvieną priemonę nurodydami:

i) trumpą priemonės apibūdinimą ir pagrindinius dalyvius;

ii) procedūrą, kurios reikia laikytis;

iii) nurodykite numatomą priemonės indėlį švelninant padėtį ekstremaliosios situacijos lygio atveju;

iv) apibūdinkite informacijos, kuria keitėsi dalyviai, srautus;

c) apibūdinkite planuojamas arba įgyvendintinas ne rinkos priemones, kurių turi būti imamasi ekstremaliosios situacijos lygio atveju, apie kiekvieną priemonę nurodydami:

i) trumpą priemonės apibūdinimą ir pagrindinius dalyvius;

ii) pateikite tokios priemonės būtinumo krizei spręsti vertinimą, įskaitant priemonės panaudojimo laipsnį;

▼B

iii) išsamiai apibūdinkite priemonės įgyvendinimo procedūrą (pvz., kuo remiantis būtų nusprendžiama pradėti įgyvendinti priemonę, kas priimtų sprendimą);

iv) nurodykite numatomą priemonės indėlį švelninant padėtį ekstremaliosios situacijos lygio atveju, kuriuo papildomos rinkos priemonės;

v) įvertinkite kitus priemonės poveikio aspektus;

vi) pagrįskite priemonės atitiktį 11 straipsnio 6 dalyje nustatytoms sąlygoms;

vii) apibūdinkite informacijos, kuria keitėsi dalyviai, srautus;

d) apibūdinkite gamtinių dujų įmonėms taikomas informacijos teikimo pareigas.

8.2. Bendradarbiavimo mechanizmai

a) apibūdinkite taikomus bendradarbiavimo kiekvienoje atitinkamoje rizikos grupėje ir tinkamo veiksmų koordinavimo užtikrinimo kiekvieno krizės lygio atveju mechanizmus. Apibūdinkite sprendimų priėmimo, siekiant tinkamai reaguoti kiekvieno krizės lygio atveju regiono lygmeniu, procedūras, jei jos nustatytos ir nebuvo apibūdintos 2 punkte;

b) apibūdinkite taikomus bendradarbiavimo su kitoms rizikos grupėms nepriklausančiomis valstybėmis narėmis ir veiksmų koordinavimo kiekvieno krizės lygio atveju mechanizmus.

8.3. Valstybių narių tarpusavio solidarumas

a) apibūdinkite sudarytus tiesiogiai sujungtų valstybių narių susitarimus, kuriais užtikrinamas 13 straipsnyje nurodyto solidarumo principo taikymas;

b) jei taikytina, apibūdinkite sudarytus valstybių narių, kurios yra sujungtos per trečiąją valstybę, susitarimus, kuriais užtikrinamas 13 straipsnyje nurodyto solidarumo principo taikymas.

▼B

VIII PRIEDAS

Dujų tiekimo saugumui užtikrinti skirtų ne rinkos priemonių sąrašas

Rengdama prevencinių veiksmų planą ir ekstremalių situacijų valdymo planą kompetentinga institucija apsvarsto galimybę tik ekstremaliosios situacijos atveju taikyti toliau nurodytame orientaciniame ir neišsamiame sąraše išvardytas priemones:

a) tiekimo valdymo priemonės:

— strateginių dujų atsargų naudojimas,

— privalomas alternatyvaus kuro atsargų naudojimas (pvz., laikantis Tarybos direktyvos 2009/119/EB ([1])),

— privalomas elektros energijos, pagamintos naudojant kitus šaltinius nei dujos, naudojimas,

— privalomas dujų gavybos lygio padidinimas,

— privalomas ėmimas iš saugyklų;

b) poreikio valdymo priemonės:

— įvairūs poreikio privalomo mažinimo etapai, įskaitant:

— privalomą kuro rūšies pakeitimą,

— privalomą pertraukiamųjų pajėgumų sutarčių panaudojimą, kai jos nevisiškai išnaudojamos kaip rinkos priemonių dalis,

— privalomą nuolatinių pajėgumų atsisakymą.

([1]) 2009 m. rugsėjo 14 d. Tarybos direktyva 2009/119/EB, kuria valstybės narės įpareigojamos išlaikyti privalomąsias žalios naftos ir (arba) naftos produktų atsargas (OL L 265, 2009 10 9, p. 9).

▼B

IX PRIEDAS

Atitikties lentelė

Reglamentas (ES) Nr. 994/2010	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis	2 straipsnis
3 straipsnis	3 straipsnis
6 straipsnis	5 straipsnis
8 straipsnis	6 straipsnis
9 straipsnis	7 straipsnis
4 straipsnis	8 straipsnis
5 straipsnis	9 straipsnis
10 straipsnis	10 straipsnis
10 straipsnis	11 straipsnis
11 straipsnis	12 straipsnis
—	13 straipsnis
13 straipsnis	14 straipsnis
12 straipsnis	4 straipsnis
—	15 straipsnis
—	16 straipsnis
14 straipsnis	17 straipsnis
—	18 straipsnis
—	19 straipsnis
16 straipsnis	20 straipsnis
15 straipsnis	21 straipsnis
17 straipsnis	22 straipsnis
I priedas	II priedas
7 straipsnis	III priedas
IV priedas	I priedas
—	IV priedas
—	V priedas
—	VI priedas
—	VII priedas
II priedas	—
III priedas	VIII priedas
—	IX priedas